D V 9
64

Ödmjukt Memorial,

Då uti sednaste Memorialet af d: 20. sistl: September, som till Kongl: Hushållnings Sällskapet jag hade äran att ingifva, icke ännu all slags afledning, såsom till vissa delar obekant, kunde upptagas, är följande en complettering deraf.

Ehuru kornsädet [illegible] fradigt öfver allt; har dock afledningen icke [illegible] därom att [illegible]. [illegible] har man icke att klaga öfver; icke heller

öfwer afkastningen af andra. Kål-
rot och Kålrötter har man ock
fått nyligen; och Potatoes-wäxten,
hwars tilwäxt gifwande nu är [illegible]-
mod fallen, hwar i detta år warit gif-
wande och rundelig, så att Kornet
deraf kan tagas ifrån d: 10de under
til 15de.

Här har nu redan börjat gifwas 12.
Rd: R:g: för 1. tunna råg, och 9. d:o
för Kornet.

Nykyrka d: 13. Novemb: 1806.

Ström

---

inkom d. 19 Decemb. 1806

Ödmjukt Memorial!

Afkastningen af förädlade Potäter både detta år öfwerträffat de förra, om ejen kall wår och Regnig somar förhindrat wäxten; Emedertid gåfwo de en wärlig skörd 50 falt, de plantor som utsattes i början af Junij gåfwo sama afkastning som Gamla potäter, nemligen att en planta gaf så mycket som en utplanterad Potat, ibland de efter plantor kallna funnos de som wägde 11 lod, ännu sattes på försök plantor d. 22 Julii som gåfwo wacker afkastning de största af plomons storlek,

omkring liggande socknar hafwa fådt både frön plantor som i anseende till planterings tid och ställe mer eller mindre lyckats; Ju tidigare man får plantor utsatte, ju bättre afkastning, är en Regell som aldrig swiker, frön fås hos mig för 24 s lodet.

Tamerforss d. 6. Novemb. 1806.

Lindberg

Af Herr Lindbergs Potat Plantor utsatte jag den 18 Junii 100 st:n uti Lös och god jord, hwilka gåfwo i det närmaste Tre kappor goda Potäter.

J: H: Långhjelm

Ämbetets Memorial

Öfwer de 150 R:dr Banco som Kongl. Swenska
Hushållnings Sällskapet behagat öfwerläm-
na till Kommunens Wälfärds inrättning här
i Staden för att användas till befrämjande
af jordpärons planteringen uti Skolor
hela har jag härjemte öfwerlämnat en
af Stads Contoiret författad Räkning

Detta för närwarande är äfwen sådana
partie af sådana kanor Potatoes blif-
wit uppsamlade och utdelte insamnad
för ingen del med Kommunens Wälfärd

nings Expeditionens afskrift, och de Ordres

Lieutenanten och Krono Expeditions Befall-

ningsmannen Tihlman här om underrätt-

telse som behöfwas för tillkännande om

de till trängande hwar för detta i så

anhåller jag att Kongl. Finska Hushåll-

nings Sällskapet tillåter mig så wän-

ta de öfwerskjutande medlen till

ytterligare [illegible] och utdelning

i nästa wår, i synnerhet för de uti

[illegible] boende Torparne och Ny-

byggare, hwilka [illegible] alltjemt [illegible]

af alla mindre tjenligt [illegible] och

derföre med [illegible] hjertliga [illegible]

om det [illegible] [illegible] här uti [illegible]

meddelad. Åbo Lands Contoir den 18.de

December 1806.

Knutson [illegible]

[illegible] Winter

Till Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

Räkning
öfver
Potatoes Medlen
uti
Åbo Höfdingedöme
År 1806.

Räkning öfver de af Kongl. Finska Hushållnings Sälskapet för Åbo och Björneborgs Läners Höfdingedöme anordnade Medel till upphandling Utsädes Potatoes år 1806.

Debet

	Banco
Kongl. Finska Hushållnings Sälskapet har behagat i förnämde ändamål tillsända Konungens Befallningshafvande	150.
Summa	150.

Credit

	N:o	Banco
Genom Herr Lieutenanten Tihlman har Konungens Befallningshafvande låtit upphandla 25: Tunnor Potatoes och derföre enligt bifogad Quittence betalt	1.	50.
Skjutslegan för transporten ifrån Hattarpå gård till Ikalis kyrka 6½ mil och enligt bifogade bevis erlagd med	2.	3.12
Behållit att användas till vidare upphandling för tillstundande år		96.36
Summa		150.

Novo Conto

	Potatoes Tunnor	Kappar
Enligt förestående Räkning har för de af Kongl. Finska Hushållnings Sälskapet anordnade medel blifvit upphandlade	25	
Summa	25.	

	N:o	Potatoes Tunnor	Kappar
Enligt Herr Fält Probsten Henric Johan Bergroths medföljande förteckning hafva de uti Ikalis Socken boende Allmänning boende Torpare erhållit	3.	21.	10.
Herr Lieutenanten Tihlman har låtit utdela till fyra serskilda Torpare enligt bifogade bevis	4.	1.	
Differencen härrörer af olika mått vid upphandlingen och utdelningen, enligt Herr Fält Probsten Bergroths närlagde skrifvelse af den 25. October 1806	5.	2.	20.
Summa		25.	

Åbo Lands Contoir d. 4. Decemb. 1806.

A. F. Winter

1. 8 12

Under detta Dato har jag af Loitnanten Thilman bekommit Femtijo Rikdaler Banco Mynt såsom betalning för Tjugufem (25) Tunnor potatoes fyra fjärdingar räknade å tunnan — dem han för Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets räkning af mig upphandlat. som qf. af Hattanpä d. 12 April 1806

Lars Gust Lefrén

[illegible] till Skales [illegible] 6½ [illegible] med gård [illegible] 12. [illegible] bleifvit hans försled [illegible] Herr Leutnanten Thilman jag af [illegible] 3 Rd. 16 ß. Banco som erhållit [illegible] Skaln d. 14. april 1806 qvitteres.

Thomas Grönberg

4.

3. 10.

Förtekning och Nummer på de Skatte Jägare af Kalvis Sokn och Kuru Capell vilka erhållit del af de af Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo tilldelade fri Dolaler, som efter Kronobetjeningens uppgift utgjör 95 fjerdingar.

Jägarens namn	Dolaler Sm.	Dolaler Kp.
Lähdet Matts Jöransson	—	5.
Karkinen Johan Johansson	—	5.
Lahdenlahi Matts Jacobsson	—	5.
Kervesnjemi Johan Carlsson	—	5.
Palonjemi Jöran Jöransson	—	5.
Myllymäki Johan Johansson	—	5.
Luomalahti Danjel Carlsson	—	5.
Hirvikoski Jacob Mattsson	—	5.
Korpela Matts Henriksson	—	5.
Soisanlahti Jöran Andersson	—	5.
Vavialahti Thomas Mattsson	—	5.
Ikäpä Jacob Johansson	—	5.
Jylilä Jöran Henriksson	—	5.
Knutila Gabriel Johansson	—	5.
Mäenpä Henric Johansson	—	5.
Ahumanjemi Henric Mårtensson	—	5.
Salomäki Johan Nilsson	—	5.
Jokipi Corporal Johan Örn	—	5.
Luisennjemi Mikel Mikelsson	—	5.
[illegible]		

4. 12

…n af Herr Lieutenanten Pihlman … [illegible] … eller tillsammans … det qvitteras [illegible]

Jöran Jacobsson
[illegible]

Joseph Henriksson
[illegible]mäki
… Capell af Ruovesi Sokn

[illegible] Helsing

~~4.~~ ~~8.~~ 9

Till utliquiderande af Ruovesi Sokn … Staupal, som Jägarn … gård till Kalvis … 12 Jägare … af Herr Lieutenanten Pihlman … 3 R:d:r 16 s. Banco som … Kalvis d. 1 april 1806 quitteras.
Thomas Grönberg

3. 10.

Förtekning och Nummer på de Skatte Jägare af Ikalis Sokn och Kuru Capell hvilka erhallit del af de af Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo tillsände frö Potater, som efter Krono Betjeningens uppgift utgjorde 95. fjerdingar.

Jägarens namn.	Potater Tun.	Potater Kr.
Lähdet Matts Jöransson	—	5.
Karkinen Johan Johansson	—	5.
Lahdenlaks Matts Jacobsson	—	5.
Kerresnjemi Johan Carlsson	—	5.
Palonjemi Jöran Jöransson	—	5.
Myllymäki Johan Johansson	—	5.
Luomalahti Danjel Carlsson	—	5.
Hirvikoski Jacob Mattsson	—	5.
Korpela Matts Henricsson	—	5.
Soisanlahti Jöran Andersson	—	5.
Vavialahti Thomas Mattsson	—	5.
Ikäpä Jacob Johansson	—	5.
Iyfilä Jöran Henricsson	—	5.
Knutila Gabriel Johansson	—	5.
Mäenpä Henric Johansson	—	5.
Ashmanjemi Henric Mårtensson	—	5.
Salomäki Johan Nilsson	—	5.
Jokipi Corporal Johan Orn	—	5.
Luisennjemi Mikel Mickelsson	—	5.
Pihlajanjemi Johan Johansson	—	5.
Mustajärvi Carl Christersson	—	5.
Kallionjemi Jacob Jacobsson	—	5.
Palolahti Johan Jöransson	—	5.
Pitkäjärvi Petter Mickelsson	—	5.
Lehtijärvi Eric Mattsson	—	5.
Kövesjärvi Jeremias Jöransson	—	5.
Isovita Carl Johansson	—	5.
Takavila Danjel Mattsson	—	5.
Ala Joki Henric Jacobsson	—	5.
Kuusjoensu Johan Jacobsson	—	5.
Ojajärvi Jöran Thomasson	—	5.
Jokilammi Johan Mickelsson	—	5
Palovila Jöran Mattsson	—	5.
Hapanjemi Mikel Andersson	—	5
Havisto Jöran Ericsson	—	5.
Rautalammi Johan Johansson	—	5.
Ylli Rautalami Johan Christersson	—	5.
Käsens Kangas Anders Andersson	—	5.
Transport	6.	10:

4.

4. 12

…ren af Herr Lieutenanten Pihlman
…sökt en fjerdedel Swana
…n, eller tillsammans för
…det qwittera Pammerfors.

Jöran Jacobsson
Seojarvi

Joseph Henricsson
Potijarmäki
…n Capell af Ruovesi Sokn

Chr. Helsing

…d af Herr Lammar…
…forsla af den 29.
…jäg Jacob oförr…
…fördelning af
…förladen Wäger,
…Potäter 3 Månad.

…sning ut…
…r afwar…
…n gjort är
…delning,
…nna gäs…
…ut i Ikalis
…ingar
…Wärfalle
…följande
…nde: och
…et om
…gt tål
…nner

		Transp.
69.	Karhuloma Johan Johansson	
70.	Peldomäki Johan Jacobsson	
71.	Murasnjemi Henric Ång	
73.	Kortesluoma Johan Mattsson	
74.	Jokisalo Johan Göransson	
75.	Pitkäkoski Göran Johansson	
78.	Kahilaluoma Michel Henricss.	
79.	Kusjoki Expedit. Fogden Grönberg	
80.	Hirvikoski Johan Ericsson	
81.	Prinkilä Johan Jacobsson	
82.	Lampikoski Matts Josephsson	
83.	Kusjoki Anders Henricsson	
84.	Henric Heikilä	
85.	Veneskoski Eric Leppäruhka	
86.	D:o Henric Esaiasson	
87.	Eric Leppäruhka	
88.	Keitauranda Jeremias Samuelss.	
89.	Viramäki Matts Ericss. Henriä	
90.	Njemenojantausta Esaias Göransson	
91.	Vähä Sandanen Eric Ericsson	
102.	Särenlausta Pirttijärvi Isac Göranss.	
104.	Kivinjemi Matts Ericsson	
105.	D:o Johan Mattsson	
107.	Kortesoja Matts Simonsson	
115.	Hihkiö Henric Berthilsson	
116.	Särkilammi Matts Jacobsson	
119.	Kuivasnjemi Johan Göransson	
121.	Anders Andersson	
125.	Pirttivesi Anders Göransson	
132.	Vikusari Anders Jacobsson	
133.	Bomila Thomas Thomasson	
134.	Tuisku Isaac Johansson	
135.	Laurinaho Henric Simonsson	
136.	Muldasildä Corporal Korsman	
137.	D:o Corp. Korsmans Son Fredric	
141.	Valkisenuma Göran Jacobsson	
147.	Heinisuo Michel Mattsson	
148.	Kortensjärventausta Anders Michelss.	
149.	D:o Michel Michelsson	
151.	Jyräkoski Göran Jacobsson	
152.	Lautalammi Johan Johansson	
153.	D:o Simon Simonsson	
156.	Kärvala Kytännesva Johan Språng	
157.	Suojärvi Matts Göransson	
158.	D:o Göran Mårtensson	
159.	Pohjasmäki Joseph Henricsson	
	Transport	14.

Transport	14.	11.
Pellela Göran Andersson		5.
Haukijärvi Matts Philipsson		5.
D:o Johan Språng		5.
Perivehmas Thomas Henricssons Son Joh.		5.
Hepoaho el. Mäenpä Matts Olofss.		5.
Pyngiji Magnus Johansson		5.
Likala Göran Jacobsson		5.
Heiniaho Israel Jacobsson		5.
Einesjärvi Enkan Maria		5.
Ainolahti Johan Ericsson		5.
Pelajanjärvi Johan Andersson		5.
Karlinaho Simon Simonsson		5.
Vuolaniuma Samuel Samuelss.		5.
Aijäjärvi Göran Jacobsson		5.
Vesa Johan Thomasson		5.
Launetta Angilami Lieutenant Kaga		5.
Jakola Jacob Pihl		5.
Koskela Johan Göransson		5.
Mändylä Michel Ericsson		5.
Hautamäki Henric Henricss.		5.
Mansikaviita Göran Jacobsson		5.
Iso Aho Enkan Maria		5.
Hautasuo Carl Sommar		5.
Michel Kuhiluoma		5.
Salmenuma Göran		5.
Mustanjemi Henric Vessman		5.
Koeksalo Samuel Andersson		5.
Vasanjemi Henric Henricsson		5.
Joentausta Michel Andersson		5.
Skölby Henric Ericsson		5.
Polvi Matts Michelsson		5.
Toijanen Matts Mattsson		5.
Peldomäki Jacob Mattsson		5.
Lehtikoski Johan Ericsson		5.
Hirvijoki Joseph Johansson		5.
Harjunpää Matts Jacobsson		5.
Aittonjemi Johan Sigfridsson		5.
Vähä Vita Jeremias Henricsson		5.
Latinkoski Matts Mattsson		5.
Lautamäki Son Michel		5.
Solialahti Johan Johansson		5.
Tervajärvi Johan		5.
Ahola Göran		5.
Hirvimäki Danjel Carlsson		5.
Summa	21.	10.

Vigtigheten af förstärand

4.

4. 12

...n af Herr Lieutenanten Tiklman
...fakit og [illegible] ...
...n, eller Billmanen ...
...at gjelten Pammerson

... Göran Jacobsson
Lesjarsi

Joseph Henricson
Pohjasmäki
...n Kapell och Ruovesi Sokn

C. W. Hellsing

...in af Herr Sommar
...forlse af den 29.
...jäg [illegible] ofvan
förklädning af
förladun [illegible]
...å Potäter [illegible]

delning bestyrelser, Ikalis
Prestgård den 24. Octob. 18..
Henr. Joh. Bergro[th]

Att vi underskrefne af Herr Lieutenanten Pihlman såsom utsedde, erhållit en fjerdedel tunna Potater hemådan, eller tillsammans en tunna Potater det quitteras tacksamligen.
d. 14 april 1806.

Jöran Gabrielsson Saarijerfvi
Jöran Jacobsson Suojerfvi
Israel Jacobsson Heiniaho.
Joseph Heninsson Ohjanmäki
alle fyra från Karvia Capell och Ikalis Sokn.

In fidem
Chr. Hellsing

Til ödmjukt följd af Herr Kammar-rådets vördade Skrifvelse af den 29. sistl. September, får jag härhos öfversända en verifierad förtekning af de tillsända, och i förleden Wåhr, af mig utdelta Pro Potater [illegible]

22 Dec. 18[illegible]

48.

Inkom d. 1 Febr. 18[illegible]

15.

På

Ödmjukaste Memorial!

ankom 18 Nov. 1806 — 5te — 13

Högädle Herr Kammar Råd!

Til ödmjukt följe af Herr Kammar-Rådets vördade Skrifvelse af den 29. sistl. September, får jag härhos öfversända en verificerad förteckning af de hitsända, och i förleden Wåhr, af mig utdelta frö Potäter 3 [illegible]

[illegible]

…fning utå
…är afvar-
…härhos än-
…räkning,
…uma gäfs
…utå Skalis
…ingen
…Wisselle-
…följande
…nda; och
…et om
…ligt tål
…nfonna

Ödmjukaste Memorial!

mig af Högvälborne Herr Ba[illegible]
General Majoren, Landshöfdingen, Com[illegible]
mendeuren och Riddaren von Willebra[illegible]
til mig ankomne Högtvördade Skrif[illegible]
Bref af den 16. och 22. förledne Sep[illegible]
har jag endast til Kalix Lagården [illegible]
delt de ankomne Potater och ej til
någon annan i Socknen: men at
utdelnings Suman ej slår in med
den uppgifna Qvantiteten, dertil kan
jag ej föregifva annan orsak, än
at Laggamattet kunnat warit dragen
och något emellan blifwit qwar [illegible]
den utdelningen skedt.

Det samma kunna underrättels[illegible]
huru mycket Herr och en Planterare [illegible]
hoft inbergad och erhållit i afkastnin[illegible]
blir en omöjlighet för mig, så wida
Planterarena bo, gå så åtskilda och långt
aflägsna tracter i hwarje Lagalt och der[illegible]

ne vidsträckta församling, at jag
ej ser någon utväg dertil; så mycket
vet jag likväl ungefär, dels af egen Gård,
dels och af den kunskap jag inhämtat
af åtskilliga i Socknen, at afkastnin-
gen, oaktadt en kall och våt sommar,
dock i anseende til blid höst, ut a,
mellan 8de och 10de kornet.

Framhärdar med största Högakt-
ning at vara

Högädla Herr Kammarrådets

Kalis den 25. Octob. 1806

ödmjukaste
tjenare
Henr. Joh. Bergroth

58.

22 Dec. 1811

Inkom d. 1 Febr. 1812.

15.

Ödmjukaste Memorial!

Ehuru det till utsäde, Potaters anskaffning uti Åbo och Björneborgs Läns nästlandet är afwan-hända medel, har jag den wäm hälsot in-hända Landt Contorets förfallande utlösning, afwensom jag tillåten skolat tillvinna gäss-wm, at fördelat när plantering uti Skalis och Runwohl Kolumn, där utdelningen skedt, enligt Assessoren och Krono Befall-ningsmannen Hornborgs medföljande berättelser warit många berande; och ehuru jag i god tid fogat anstalt om uppkommling af denna Jordfrugt till innewarande års utsäde, befunne

4.

jag likväl, att någon betydlig penningebrist deraf, i anseende till en allmän brist i orten [illegible] att erhållas. Åbo Lands Contoir den 19. Januarii 1808.
Under Herr Landshöfdingen och Riddaren von Troils frånvaro.

Af Winter Joh. Hedelin

Till Högl. Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

Högädle Herr Kammar Råd.

Uppskattningen på [illegible] i [illegible] kommunerna varit mycket svag. [illegible] på [illegible], hvar [illegible] ock [illegible], [illegible] hållit [illegible] igen: [illegible] varit [illegible] —

Till ödmjukast följe af Högvälborne Herr Landshöfdingens högtvördade Skrifvelse af d. 3:die sistledne Martii, blifwe de genom

N:o 16
146.

22 Dec. 1810

20

i [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Hushåll-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Vaccina-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
i [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dött,

[illegible], hvilka de [illegible]
hållit bredja, fierde och högst
femte [illegible] tillfognande. [illegible]
till [illegible] hvilka [illegible]
50: [illegible] och [illegible]
[illegible] 180 [illegible]
Detta [illegible] Herr [illegible]
[illegible] vård [illegible]
[illegible] gifvin, och [illegible]
med vördnad [illegible]

[illegible] Herr [illegible]
[illegible]

[illegible]
Anders Nornborg

Ratolanda
14. Jan: 1808.

[illegible] Herr [illegible]

P. S. [illegible] jag [illegible]
[illegible] för [illegible]
[illegible], [illegible] 15. [illegible]
4 Rd Rgm. [illegible].

Till ödmjukast följe af Högväl-
borne Herr Landshöfdingens
högtvördade Skrifvelse af d. 3die
sistledne Martii, blifvo de genom

No 16
146.

4.

Till [illegible] Kongl. [illegible]

7 14 ink. d. 22 Dec. 1810 20

Underdånigt memorial

[illegible] vaccination [illegible]

ankom 5. maj 1807. 18.

Högvälborne Herr Landshöfdinge och Riddare.

Till ödmjukast följe af Högvälborne Herr Landshöfdingens högtvördade Skrifvelse af d. 3die sistledne Martii, blefvo de genom

No 16
146.

[illegible] vaccina- [illegible] död,

Till Kongl. Sundhets Collegium [illegible]

4.

Högwälborne Herr Landshöfding!

Genom förslag till utdelning emellan samtlige Nybyggare och Kronotorpare i Korvesi, hwilket sämre jord ...delte, såsom wid följande Längd utwises; Efter en förut, såwäl i kapellet som öfwer kyrkan granskad förteckning gjordes den repartition at hwar skulle få fyra kappar; men som en del af desse icke instälte sig på sjelfwa utskyldagen, No. 14: ..., blefwo deras den utdelt å sätt som andra kolumnen i förteckningen utwisar. Desse hafwe underwägen tagit skada af fro... så at en del är war förskämd, en del, som legat under mer och mindre förruttnad. Desse deltes efter at, till dem, som det åstundades.

at med kappa uppmäta detta med tunnemål afmätte quantum, hade gått för långsamt; hwarföre till mål nyttjades en warke, som drog 4 kappar. Men något på detta större mått lärer wid utdelningen tagits drygare, ehuru skall sjelf Olsbergh såsom tillstädeswarande tillse at noga eftersedt, meran ... talet af det utdelte efter kappe räkningen icke fullt swarar emot Tunne talet.

Participanterne af desse Jordpärson äro tillsagde at i höst göra redo för afskaffningen, hwarom Fogden skall lemna anmälan till Högwälborne Herr Landshöfdingen insamna den nogaste berättelse, äfwen som det för mig skall

Ödmjukt Memorial

[illegible] i allmänhet i synnerhet i dessa senare tider [illegible] ödmjukast hos Kejserliga [illegible] med ödmjukt [illegible] vaccination [illegible] blifwit [illegible]

... den efter ... vaccina- ...

jag
den
i va
Cond
Under-
wörd

bli et ikke mindre nöje [illegible]
skyldighet at få mycket [illegible]
ligt i Sommar öfwerse [illegible]
plantager.

Med djupaste wördnad [illegible]
värdet

Högwälborne Herr Lands[illegible]
höfdingens och Riddarens

[illegible] 17 April 1807.

Ödmjuka [illegible]
tjenare
J. J. Forselius

Till Höf[illegible]

Ödmjukt Memorial

Sedan [illegible] för den i allmänhet
[illegible] under denna tiden [illegible]
[illegible] i ödmjuk-
het hos [illegible]
ningen [illegible]
[illegible] med ödmjukt [illegible]
[illegible]
[illegible] Ibland den högst-
nödiga [illegible] vaccinations ge-
nom [illegible] blifwit för-
[illegible] både den efter
[illegible] för [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] vaccine[illegible]
vaccinen. [illegible]
[illegible] vaccin[illegible]
[illegible] vaccina-
tören i [illegible] Provincial Läkaren
på landet, skulle på requisition [illegible]
vaccinen till [illegible] Pastores, [illegible]
till dem, till [illegible]
förtroende, med [illegible] till-
hålla [illegible] i försam-
lingarna [illegible]
till. Sedan vaccinationen [illegible]
[illegible]
[illegible] död,

hwilket ses af Bifogade Tabell [illegible] —
Den andra omständigheten är, at utom flera Legioner Krigsmän, Soldater och andra Enkor jämte flera [illegible] lösa barn. I sista kriget hafwa uti hwilket Wladna Kyrko land med Keikio Kapell [illegible] blifwit 22 Soldate Enkor med 59 barn. Utom dem finnas här 57 andra Krigsmans Enkor med sina 78 barn, [illegible] 89 [illegible] samt 54 utan barn. Summa 355. Uti Wambula Kapell hafwa i sista kriget blifwit 13 Soldate Enkor med 29 barn, andra fattiga af bägge könen 43 och 23 [illegible] barn. Tillsammans 108. Uti Kauvatsa hafwa i sista kriget 5 Soldatehustrur förlorat sina män och 10 barn sina fäder. Dessutom äro der 16 andra fattiga jämte 8 utan barn, hwilka icke kunna sig sjelfwa lifnära. Summa 39.
Utom det at denna mängd af fattiga [illegible] behöfwande [illegible] öfwer [illegible] och [illegible] för [illegible] förbidigen och [illegible] hwilken [illegible] dels af föregångna [illegible] och dels af [illegible] blifwit [illegible] de [illegible] i skogarne och [illegible] icke förtigan [illegible] af [illegible] hwilken i [illegible] obligt krigt [illegible]

[illegible] om icke omöjligheten, för hwarje [illegible], at enligt [illegible] i andra Orter. Uti hwilket Wladna Kyrko land äro 28 fattige [illegible] af 3/4 [illegible] mantal. Om man nu wille [illegible] på hwarje mantal, [illegible] till Wladna Kyrko land med Keikio utgör 107 2/4 mantal [illegible] af [illegible] mantal [illegible] icke [illegible] 204 [illegible] 355 [illegible]. Uti Wambula äro 29 [illegible] 108 [illegible] och 64 [illegible]. Uti Kauvatsa 8 3/4 mantal, 5 [illegible] 39 [illegible]. Utom det, at de [illegible] 39 [illegible] af [illegible] blifwa till sina [illegible] [illegible] de [illegible] blifwa de [illegible] [illegible] icke [illegible] och [illegible] Abo, Björneborg, Tavastehus, Helsingfors, [illegible] Carleby och Uleåborg, [illegible]

och sådan employeras, [illegible] till Soldater,
och drängar, [illegible] till [illegible]
[illegible] ej undgå, att göra den [illegible]
[illegible]. Om icke i denna [illegible]
[illegible]
[illegible] i [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] den 12 December 1810

Isaac [illegible]

Högädle Herr Doctor, Referendarie Secreterare och Secreterare i Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet:

Det förtroende Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet genom Herr Doct. och Referend. Secreteraren uti ankommen wördad Skrifvelse af den 12te dennes, nådigt täckts hysa för mig, kan jag såsom nyligen till denne Socken inflyttad under nu på 10de månaden fortfarande sjukligt tillstånd, ej annat än med wördnadsfull tacksamhet erkänna, jemte

upphandlande af Potatoes utsäde för

önskan att på något sätt kunna bewisa mig
hafwa förtjent det samma till befrämjande a
kejserl. Sällskapets nitfulla bekymmer om Fi
ska hushållningens uphjelpande i synnerhe
hwad Potatoes planteringens widare utbredande i
Ikalis Socken angår, och hwarom nu egenteligen
är fråga till erhållande af nödigt utsäde.

Enligt den bristfälliga kännedom om Ikalis
Socken jag ännu äger, led Potates-odlingen i
sistledit år en Total misswäxt, så att föga 2dra
kornets afkastning härstädes af de slästa och
mäst berömliga idkare af denna jordfruckt ku
nat inbärgas, samt i följe hwaraf någon tillgån
till inköp af utsädes Potater i denne och till äfven
tyrs nästgränsande Tavastkyro Socken för det n
warande icke finnes. — hwilket jag fördenskull
är skyldig att härmed ödmjukast inberätta. Sam
framhärdar med wördnad att wara —

Högädle herr Doctorns och Referendarie Secreterare

ödmjukaste
tjänare
Jacob Hällfors

Ikalis den 23. April,
1813.

upphandlande af Potatoes utsäde för

4.

3.

Inkom d. 6 Nov. 1806. 30.

Ödmjukaste Memorial.

Inkom d. 2. Febr. 1814. N:o 74. 24.

Besv:r. f. d. Prot. Utdr. d.

Det Kejserliga Finska Hushålls-Sällskapet.

Förr än jag erhöll det hedrande af
Kejserliga Hushållnings Sällskapets Skrif-
velsen af den 1. November 1813, hade jag
redan, enligt förra berättelsen af den 11. Maj

upphandlande af Potatoes utsäde för

Ödmjukaste Memorial.

hemmanet år, upphandlat sju tunnor Po-
tatoes, á 4 Riksdaler 16 ß R.g. pr Tun-
nan, for att åt de mindre förmög-
ne af allmogen i denna Socken
utdelas, hwilket tillsammans gör
Trettio Riksdaler 16 ß Riksgälds Sed-
lar — Återstoden af de Femtio (50)
Riksdaler Banco, som Kejserliga
Hushålls Sällskapet mig tillsändt,
eller 44 Riksdaler 32 ß, hvar jag här-
medelst ärnar att till Kejserliga Säll-
skapet enligt anmodan återsända —
Framhärdar med Vördnad

Det Kejserl. Finska Hushålls Sällskapets

Tavast Kyro d. 29
Januarii 1814.

Ödmjukaste Tjenare
Bartl Rönnsa

upphandlande af Potatoes utsäde för

3.

Inkom d. 6 Nov. 1806. 30.

Ödmjukaste Memorial.

nk. d. 16. Martii 1814. N:o 118. 26

illsk. d. 1. Apr. Prot. Utdr. d.

Högädle Herr Secreterare!

Till ödmjukaste svar uppå Herr Secreterarens skrifvelse af den 15:de innevarande Februari får härigenom tillkännagifva, att de af Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet anordnade 50. R:d. B:o till upphandlande af Potatoes utsäde för

4.

Ökalis Socken i sistledne vår, till mig [...]
ke ankommit, utan hade jag äran då ge-
nast svara att ingen tillgång på sådan
utsäde här på orten fants, och att jag
med denna anstallt följakteligen icke
kunde besätta mig.

Med Högaktning har äran fram-
härda

Högädle Herr Secreterarens

Ökalis den 25. Febr.
1814.

Ödmjukaste tjenare
Jacob Hällfors
Pastor i Ökalis.

3

Inkom d. 6 Nov. 1816.

Ödmjukaste Memorial.

3.

Inkom d. 6 Nov. 1806.

30.

Ödmjukaste Memorial.

[illegible] C. Wacker 91.

Inkommen den 25 Juni 1812

28

Memorial!

Då till befordrande af Potates planteringen
i alla Län, af Kongl. Finska Hushåll-
nings Sällskapet hitsände Etthun-
drade femtio Rubel Banco assig-
nationer, äro nyligen [illegible]
[illegible]warkning, användt till inköp af
Sjuttio tunnor utsäde Potä-
ter, hvaraf Tolf Tunnor blifvit
till Paldamo Socken och Cajana Stad
[illegible] afsände, samt bland [illegible]
[illegible] ägare därstädes ut-

[illegible]

4.

anledad, och Ulfsbys Cammar blifvit i Mikes saknad Disponerade.

Efter fårande öfvertygning om … Högst, skall jag icke underlåta meddela Kongl. Upskrifnings Sällskapet fullständig underrättelse om den afskrifning, hvarom gjorde utsatte gifwan: m.m.

Uleåborg å Landskansliet den 11 Junii 1824.

C. Ehrenstolpe

J. Hellman

Herr Reg. Secreteraren Radloff

3.

Inkom d. 6 Nov. 1806.

Ödmjukaste Memorial.

3. Inkom d. 6 Nov. 1806. 30.

Ödmjukaste Memorial.

Uti ödmjuk efterlefnad af Kongl. Hus-
hållnings Sällskapets Högrespective
Skrifvelse af den 26. sistwikne Februari
har jag äfwen i år uphandlat och till fattige
Jordbrukare i Wihandi, Pulokila och Pyy-
poda Kapeller utdelt Tijo Tunnor utsädes
Potatoes, hwarefter jag hårtid ödmjukast
får äran insända Förteckningar, som utwisa
såwäl utlefwereringen, som den afkastning
en och hwar deraf angifwit sig hafwa erhållit.

Efter ödmjukhet bifogade Räkning, är
min utläggning för kostnaden vid denna
utlefwerering Femtijo Riksdaler Riksgälds
Sedlar, som jag ödmjukast anhåller att må
först få ersatt. –

3.

4.

Afkastningen af Potatoes sädet härstädes har
år i allmänhet warit ifrån 6te till 12te korne
och således något bättre än förledit år, men
så länge ännu ganska få idka denna plan-
tering i större quantité, så bibehålla Potatoes
sitt höga pris och om wårarne är alltid
mindre god tillgång på utsäde; Dock är
Potatoes odlingen synbarligen i tiltagande och
winner allt mera kännedom och förtroende,
så att allt hopp är, att denna nyttiga wäxt
slutligen skall blifwa allmän, och wår Allmoge
ändteligen finna lika angelägit och nyttigt at
odla den som Spannemålen. —
Salo den 20de October 1806. —

Carl Bergbom

Förteckning på de Hemmans-Brukare och Nybyggare i Salo Sockens Öfre Kapell, till hwilka underteck-nad äfwen för innewarande år utdelt Frö Potäter, enligt Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets wördade skrifwelse af den 26. Febr. 1806. samt Upgift på den afkastning hwar och en deraf angifwit sig hafwa erhållit.

By	Hemmans N:o		Erhållit till Utsäde Tu:r	Erhållit till Utsäde kapp:r	Afkastning Tu:r	Afkastning kapp:r
Kihandi	2.	Jünnila Matts	—	4.	—	14.
		Dito Samuel	—	4.	—	20.
	3.	Salo Jöhan	—	4.	—	19.
	15.	Salo Matts	—	4.	—	16.
	16.	Salo Enkan Lisa	—	4.	—	8.
	31.	Jökela Jonas	—	4.	—	16.
	34.	Mayala Anders	—	4.	—	12.
	39.	Myllykangas Daniel	—	4.	—	10.
Ilveskorpi	2.	Harmanen Mårten	—	4.	—	12.
	5.	Werkasalo Henric	—	4.	—	13.
	6.	Werkasalo Jöhan	—	4.	—	10.
	11.	Korven Anders	—	4.	—	10.
	14.	Asumaa Thomas	—	4.	—	23.
	16.	Haapama Påhl	—	4.	—	16.
	18.	Leinonen Gustaf	—	4.	—	24.
	27.	Sipronmaa Jöhan	—	4.	—	24.
Ulboa	3.	Mämmi Jöhan	—	4.	—	8.
		Dito Anders	—	4.	—	12.
	8.	Kuusirati Fredric	—	4.	—	10.
		Transport	2:	12.	8:	20.

	Transport	2.	12.	8.20.
Allboa	8. Kuusirati Thomas		4.	5.
	14. Ajala Daniel		4.	8.
	16. Leinijärvi Henrik		4.	10.
	Dito Johan		4.	8.
	26. Kuoitchto Anders		4.	12.
	Summa	3.	9.	31.

Salo den 16. October 1806.

Cabl(?) Berghom

Att förestående quantum Frö-Potäter blifvit till förespecificerade Personer utdelte, och att de uppgifvit afkastningen deraf, som föreskrifvit står med tillkännagifvande, att kalla väderleken och nästan ständiga regnet hindradt denne och andra växter tros dem. Salo den 16:de October 1806.

Gabriel Berg
Capellan i Wihanti Capell och Salo Sokn

E. J. Hedberg
Krono Länsman i Salo Sokn

Pehr Kulppua. Henric Mammi
Härads Nämndeman

P

Förteckning öfver Frö Potäter som den 28:de sistl:na Maji blifvit enligt Herr Assessorens och Krono Befallningsmannen Gabriel Bergboms Ordres, uppå Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets i Åbo Anmodan, emot tunde utdelte till Bönder innehafware i Sijkajoki Sokn. Af Sd [illegible]

Byanamn	N:o	Sijkajoki Sokn.	Skr. utsäde	Skr. afkastning	[illegible]
Tjossila	2.	Wäyrynen Sigfrid	2.	—	11.
	3.	Pihkakoski Pehr	2.	—	21.
	—	Ibm Matts	2.	—	14.
	4.	Keränen Henric	2.	—	9.
	7.	Mäläska Pehr	2.	—	16.
	—	Ibm Daniel	2.	—	7.
	9.	Keränen Anders	2.	—	6.
	—	Ibm Göran Michelsson	2.	—	17.
	—	Ibm Göran Henricsson	2.	—	20.
	10.	Leiviska Göran	2.	—	4.
	19.	Hepoaja Henric	2.	1.	
	24.	Perska Pehr	2.	—	12.
		Soldaten Henric Brandt	2.	—	26.
Lamu	1.	Pyyppo Ifvar	2.	1.	10.
	—	Ibm Johan	2.	—	24.
	—	Ibm Eric	4.	—	9.
	2.	Mahanen Eric	4.	1.	8.
	3.	Aho Samuel	4.	1.	2.
	10.	Pyyppo Matts	4.	—	41.
	11.	Paacko Henric	2.	—	11.
	16.	Aho Olof	4.	1.	—
	18.	Riskola Henric	4.	1.	16.
	19.	Marjama Matts	2.	—	8.
	31.	Jussila Johan	2.	—	29.
	—	Torparen Olof Pihkakangas	2.	1.	—
Launola	1.	Launonen Johan	3.	—	24.
	—	Ibm Johan Larsson	2.	—	16.
	2.	Launonen Lars	2.	—	24.
	—	Ibm Johan	2.	—	10.
	3.	Paacki Anders	2.	1.	6.
		Ibm Henric	2.	1.	—
		Transport	2 4.	11.	29.

4.

		Transport,	2:	5.	11:	24.
	4.	Klafwo Matts	–	3.	1:	25.
	–	Ibm Johan	–	2.	–:	12.
	7.	Hyfvarinen Johan	–	2.	–:	20.
	–	Ibm Staffan	–	2.	–:	26
	8.	Hyfvarinen Thomas	–	2.	–:	19.
	12.	Laacko Olof	–	2.	–:	14
	14.	Njemi Anders Launonen	–	2.	–:	7.
	15.	Laacki Johan Henricsson	–	2.	–:	16
	16.	Junno Henric	–	2.	–:	20.
	–	Ibm Anders	–	2.	–:	12
	17.	Ojanlatva Abram	–	3.	1:	–
	18.	Koyrioja Eric	–	4.	–:	40.
	2ᵈʳ	Ronckomäki Eric	–	2.	–:	15.
		Soldaten Henric Flinck	–	2.	–	8.
Lyppola	1.	Aho Pehr	–	2.	–:	10.
	–	Ibm Påhl	–	2.	–:	16.
	–	Ibm Pehr	–	2.	–	6.
	2.	Lyppo Påhl	–	2.	–:	26.
	–	Ibm Matts	–	2.	–:	14.
	–	Ibm Johan	–	2.	–:	11.
	3.	Lyppo Johan	–	2.	–:	7.
	–	Ibm Hans	–	2.	–:	6.
	4.	Ikonen Matts	–	2.	–:	20.
	5.	Leskinen Anders	–	2.	–	20.
	–	Ibm Sackola	–	2.	–:	9.
	–	Ibm Laghti Valborg	–	2.	–:	18.
	–	Ibm Eric Ericsson	–	2.	–:	18.
	–	Ibm Thomas	–	2.	–:	17.
	–	Ibm Anders Michelsson	–	2.	–	7.
	6.	Leskinen Johan	–	2.	–:	11.
	–	Ibm Johan	–	2.	–:	14.
	7.	Tuomala olim Lyppo Casper	–	2.	–:	19.
	8.	Hangonen Eric	–	2.	–:	24.
	–	Ibm Eskel	–	2.	–:	20.
	10.	Leskinen Samuel	–	2.	–:	21
	–	Ibm Påhl	–	2.	–	12.
	11.	Leskinen Johan	–	2.	–:	11.
		Ibm Henric Larsson	–	2.	–:	12
	12.	Pellicka Eric	–	2.	–:	12.
	18.	Kangas Göran	–	2.	–	6.
	19.	Peldoma Walborg	–	2.	–:	17.
	20.	Harsila Matts	–	2.	–:	20.
		Transport,	4:	22	47 (44):	17.
		Transport,	4:	22	47 (44):	14.
	22.	Peldoma Eric	–	3.	1:	–
	32.	Lechtola Johan	–	2.	–:	10.
	34.	Pehkalechto Pehr	–	2.	–:	18.
	36.	Leskisenoja Pehr	–	2.	–:	11.
Lulekila	1.	Nikkola Staffan	–	2.	–:	19.
	2.	Laucka Thomas	–	2.	–:	24.
	3.	Mäkela Henric & Sigfrid	–	4.	1:	6.
	4.	Alatalo Isaac	–	2.	–:	9.
	5.	Alatalo Påhl	–	2.	–:	17.
	7.	Jylhänniska Lars	–	2.	–:	16.
	10.	Wionaho Gustaf	–	2.	–	15.
	14.	Kåifvumäki Påhl	–	2.	–	10.
	18.	Pitkäaho Pehr	–	2.	–:	18.
	21.	Wackala Matts	–	2.	–	6.
	2ᵈʳ	Lautaojan korpi	–	2.	–	6.
		Soldaten Henric Fördig	–	2.	–	14.
Sipola	2.	Tuomala Anders	–	2.	–	6.
	9.	Mattila Isaac	–	2.	–:	19.
	–	Ibm Matts	–	2.	–:	16.
[illegible]wasskinga	1.	Hyfvönen Påhl	–	4.	1:	–
	2.	Pellicka Abel	–	4.	–	40.
	3.	Laacko Pehr	–	4.	1:	4.
	7.	Laacko Staffan	–	2.	–:	12.
	10.	Hyfvönen Henric	–	4.	1:	–
	11.	Mulckua Samuel	–	4.	–:	16.
	14.	Mulckua Anders	–	4.	–	26.
	20.	Kurkela Nils	–	2.	–:	10.
	41.	Muldarinnet Henric	–	3.	1:	–
		Soldaten Gustaf Tro	–	2.	–:	15.
		Summa,	7:	–	50.	14.

Lulekila den 4. die October 1806./

J: Gummerus (Sacel.) E Ganander (Stats Pred.) C Falow (Krono Länsman)

Anders Gesti, Påhl Alatalo, Matts Lyppo, Eskel Hangonen.

[illegible]

Anders Junno Eric Hangonen, Johan Launonen

[illegible]

Herr Assessoren Gab: Bergbom — Debet

1806 Maij	20.	Ar 6. Tr: utsädes Potatis a 5. Rd: —	30. —
		R:G: Rd:	30.

Betalt qviteras. Brahestad d: 20. Maij 1806.

Adolph Fred: Danerz

	uppbördat 6. Tr: till utdelning efter dess Räkning — a 5. Rd: —	30. —
d.d. —	utbetalt i direktion för potaternes uppförande till Spukela såvida det ej annorstädes ... dess ... på ... mils afstånd —	2. —
	Summa	32. —

Salo den 20. October 1806.

Gab: Bergbom

7. inkom d. 20 Nov. 1806.

38

Ödmjukaste Memorial.

35.

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

		Debet.	Riksgälds mynt.	
1806.			Rd.	Sk.
Maji	20.	Aflämnad 4. Tunnor utsädes potatoes till utdelning i Salo Sochns Wihanti Kapell och Sijka-jowi Sochns öfre Kapellet — a. 4 1/2. Rd. Tunnan	18.	—
d. d.		Afsk. Ad. Fr. Deuers upphandlat 6. Tnr till utdelning, efter dess Räkning a 5. Rd.	30.	—
d. d.		Utbetalt i direction för potaternes upförande till Spulkela försåvida de ej annorstädes kunnat derifrå på 4. mils afstånd	2.	—
		Summa	50.	—

Salo den 20. October 1806.

Gabr. Bergbom

7. inkom d: 20 Nov. 1806.

38.

Ödmjukaste Memorial.

Inkom d: 7 Novemb. 1806. 4. 36.

Memorial!

I anledning af Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets anmodan, at årligen inkomma med berättelse om Potäte planteringens beskaffenhet här i Socknen, får jag ödmjukast aflämna följande:

Innevarande års afkastning har ej varit ibland de förmånligare, så vida Nattfroster och myket Regn vår tiden, betog strax i början Potäternas framkomst, och skadade de uppkomne Planterne, at de hindrades i sin växt, och afkastningen blef ringa, så at öfverhufvud taget man ej kan räkna mera,

4.

Ödmjukaste Memorial.

än 5te à 6te tunnors afskastning. Men som denne vext, nu finns någorlunda allmän bland allmogen, så har priset denna höst varit 5 R:d 16 ß R:g:s tunnan, för hvilket de sålt som haft at aflåta, ibland hvilka, Eric Leinonen i synnerhet kan nämnas, som oafbrutit med mycken om=sorg och nit, fortsätter Potate culturen, och i år skördat närmare 70 tunnor. Elljest finnes ingen ibland allmogen som giordt sig förtjent till någon synnerlig uppmärk=samhet, alla bjuda väl till, men hafva ej ännu hunnit så långt, at afseende kan göras på någon.

Slutligen får jag hos Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet anmäla, at som jag i anseende till Nådig erhållen transport till Kemi Compagnie af Kongl. Österbottns Regemente, kommer at flytta bort ifrån Or=ten, jag ej kan vara till Dess tjenst härstädes, utan torde Herr Lieutenanten And: Wilh: Appel=grén kunna framdeles fullgöra Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets åstundan, i hvad som behöfs i Potatos culturens befrämjande. Han har som Sockne Skrifvare mycket bidragit och sökt med nit befrämja Kongl. Hushållnings Sällskapets intention med Potatos planteringens utspridande bland allmogen, jag är skyldig honom denne rättvisa, och innesluter honom i Kongl. Hushållnings Sällska=pets benägna åtanka.

Af öfvanberörde orsak, har jag ej heller mera kunnat befatta mig, at af allmogen infordra de Potatoes de fingo förledne vår till utsäde, utan står det inne hos dem till nästa vår at då lefvereras tillbakas till fortsatt utdelningen i Socknen.

Paldanjemi den 21 October 1806.

[signature]

Ödmjukaste Memorial.

Til Kongl. Swenska Hushållnings Sällskapet få undertecknade härigenom Allraödmjukast insända Berättelsen om Resultatet af Potatoes Kulturen i Kuusamo Socken för inne-varande år.
Utaf de i sistleden Höst til utsäde aflagde Trettijotre Tunnor

Sjutton kappor Potäter, hafva endast Sjuguto Tunnor tre kappor, såsom afskarde, kunnat blifva utsådda. Afkastningen efter denne sådd, utgjör Etthundradetre Tunnor Sjugusex kappor. Aflagde utsädet för följande året, för eget behof Trettioen Tunnor Sjugusex kappor, som bli afsalu Två Tunnor åtta kappor, tilsammans Trettiofyra Tunnor två kappor.

At afkastningen äfven i år varit ringa, är i flere afseenden obehagligt. En ovanligt kall och rägnig Sommar hindrade så väl Potäternes som öfrige Rotväxters fortkomst.

Allmänna priset för En tunna Potäter, förmodas ungefär i Socknen bli Fem Rdr. Sexton Skillingar banco.

Af den ytterligare gåfva som Kongl. Hushålls Sällskapet under sistleden Vinter anslagit för Kuusamo Socknen, hafva de icke varit i tilfälle at få begagna sig. I slutet af April Månad blef underskrefven Lieutenant anmodad af Länets Höfdinge, at inom Socknen för de mäst behöfvandes räkning uphandla Två Tunnor Frö potäter; men af hvilka åtkomsten då mera var omöjlig, sedan de flästa för öfrigt ringa förråder, under en sträng vinter oförsigtigt vårdade, blifvit til en stor del förskämde.

Skulle Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet anno täckas förunna denne Sockens mäst behöfvande fattiga innevånare någon gåfva, skall den samma enligt underskrefnes åliggande, med noggranhet varda utdelad.

Kuusamo den 1. November 1806.

J. W. Hjernmarck   J. Rewling

Ödmjukaste Memorial

I anledning af Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Vördade Skrifvelse af den / dennes, hafva underskrefne, enligt hvad i Eget Ödmjukhet hosföljande ifrån Predikostolen afkunnade Finska Kundgjörelse närmare formäler,

underrättat Kuusamo Sockneman om den ytterligare gå-
va af frö potatoes som Kongl. Hushållnings Sällskapet
för denne Allmoge uti Höggunstigt anslå. Til följe
hvaraf äfven så stor quantitet potatoes utaf de inom
Socknen cultiverande blifvit til försäljning anmäld, som til
detta behof kan erfordras. Kuusamo den 27. December
1806.

[illegible] F. Planting

Että nysäkin meistä enemmän poiescotetuisa asioisa
noudattaa Esivallan terveellisiä päälletarkoituksia, on sillä
oikialle ja rehelliselle Waldakunnan Jäsenelle yxi rakas vel=
vollisuuden harjotus. Kuinga paljota suurembi ei mahda se=
silloin olla koska meidän oma ja erikoinen hyvämme sen=
alla lepää. Se Isällinen ja kaikkijn aikoins nähden Ver=
raton huolenpito, jolla meidän Armollisin Kuningaamme
wäsymätä kohtelee Hänen rakastettuja Alammaisiansa, on
jällensä meillä kaikille ylimpaldisesti aina havaittava. —
Tämä onnellinen yleissevoittamus on jällensä uudistettu sen
Kirjotuksen kautta, jonga Hän, Kuningallisen Suomen=
hallituxen Seuran hyvätekeväisestä kansavaikutuksesta on
Armosa myödittänyt, myös Kuusamon Pitäjään Lapin maan
asujamille, ja joka Lahja nykyisesti tulleen Kirjotuksen jälkeen
sitä ensimmäisestä päivästä tätä kuusa, korkiasti mainitulda
Kuningallisilda Suomenhallituxen Seuralda on määrätty
Kyteen eli kuuteen Tynnyrijn Siemen=Potaatoja, että ulos=
jaettaisi niille enämmän tarvitsevaisille.

Jolla vastalleKirjottaneet saaneet havaita, kuinga suurin osa
tiestä raakaat kansaasujamat, on ruvennet viljelemään tätä=
tuntematta elatuxen välikappaletta; jonga kautta myös usiam=
mat heidän seasanne, maasta koettelemuxesta jo ovat vaalta=
neet sen tiedettävin viisayden, että Potakin kylvö laviam=
masa mitasa viljeldy, erinomattain meille nijnkuin kaukana
Pohjasesa asuvaisille, olis aina sangen hyödyllinen, mutta
lisäxenkin silloin koska katovuodet päällelangeavat, ja —
joita meidän valitettavasti sangen usein täytyy kärsiä: —
— Tämän kaiken vuoksi, olis se sentähden yxi ulossanoma=
ton Kiittämättömyys Kuningasta ja Esivaldaa kohtaan. —

nijnkuin myös kokonansa vastin järkiä sotivainen oman
edeskatsomisen = puolenpidon = laimiudesta, jos ei vielä jotkut
vielä allengaan ole Potateja Viljelleet, nytkään sijhen
osottais halullisuutta, ja vastaanottaa pitä ensimmäistä
Siemmenen alkua jokka heiltä ilman onnansa vieläkin
aldisna.
Korkiasti mainitusa kirjotuxesa, vaati Kuningaallinen
Suomen Hallituxen Seura pitkaista tietua, jos tämän
Pitäjän sisäldä saadaan Potatin Siemmeniä ostaa, lahjo
huxesi, eli ei. Ja nijn muodon kuin sen Syöyltä ny
dä Viljeliäisildä tehdyn ylösannon jälkeen, ainoastaa
kaxi Tynnyriä 8 Kappaa on tullu myymistä vasten ni
mitetyxi, sentähden, ja että välttää sitä kulua ja
vaikeutta joka Siemmenden Kuljetuxen kansa tähän
Erämaahan, muualda, on yhdistetty, saavat allekirjotta
neet ystävällisesti kehoittaa, ej ainoastansa nijtä jotka
Siemmeniä myymistä vasten on varustettu, että he
nijtä paleldumiselda ja muulda turmeluxelda huolen
dolla suojelevat, kuin myös kaikkia enemmän Vilje
liäisiä yhteisesti, että he mahdaisivat saastaa Pota
tein nautinnon tämän Vuoden viljasta, nijn paljon, että
jokus vähä itsekuldakin saatettaisin myydä, tavat
lista ja sangen ylettyväistä hinda vastaan, nimittäin
kaxitoista (12) Velkaseddeleisä jokaitsen Kapan edestä
Ja että heti jälkeenelä Kuningaallisen Suomenhal
lituxen Seuran mainittua vaatimusta, on se sitä
jokaisen toivotun myyjän välttämätöin velvollisuus
että tänä ildana eleckä ymmerstäkin huomennaamu
varhain, Käräjäpuoreilla meille ylösandaa kuinga
paljon Potateja myytäväxi saattais löytä. Kuusa=
mosta sinä 25 päivänä Joulu kuusa 1806.

[illegible] F. Planting

Afkunnad i Kuusamo Kyrka den
25 December 1806, intygar

E. G. Laurén

85. inkom d. 20 febr. 1807.

44

48

Cabinets Memorial

Landets Innevånares tacksamhet
för Kongl. Hushållnings Sällskapets
godhet och omtanke til befor=

69. inkom d. 3 febr. 1807.

42

Höglärde och widtberömde
Herr Professor!

Herr Professorens ärade bref-
wexling af den sistwekne Nowember
med innelyggande Fauna [illegible]:
[betalning för] af mig uphandlade och
utdelte frö [illegible] är [illegible]
hwarjag rigtigt bekommit och
aflägger derföre ödmjukaste
tacksägelse —

inkom d. 5 Feb. 1807. 67.

84.

Oförmögen at sjelf afbörda den innerliga wördnad och tacksägelse jag är skyldig Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet för dess Högtwördade Skrifwelse af den 20. sistl. November och Höga Belöning Sällskapet förskaffat mig för mina [illegible] wägar jag ödmjukt anhålla, at Herr Professoren i mina wägnar ofta [illegible] hembära Kongl. Hushållnings Sällskapet min djupa wördnad och tacksamhet derföre och försäkra, at jag skall lemna all möda osparad, at i all min tid få mycket på min lilla wärkning [illegible] lön [illegible] en Nådig Ko-

[...]lo d. 26. Jan: 1807.

85. inkom d. 20 Feb. 1807.

44

48

Ämbets Memorial

[illegible] Tacksamhet för Kongl. Hushållnings Sällskapets godhet och omtanken til befor-

43.

ningens och Dess Finska Hushållnings Sällskaps för Fosterbygden wälgörande afsigter. —

Efter Herr Professorens bref skall jag äfwen i år uptaga och odla 60. tunnor [illegible] Potatoes för Kongl. Hushållnings Sällskapets räkning, penningar derfore skall jag förskjuta och i sinom tid derföre requirera ersättning. —

Jag har äran med största högaktning framlefwa

Högädle Herr Professorens

ödmjukaste tjenare

Carl Hergbom

[illegible] d. 3 Feb. 1807.

43

85. inkom d. 20 Feb. 1807. 44

48

Embets Memorial

Denna Innevarande tacksamhet för Kongl. Hushållnings Sällskapets godhet och omtanka til befordrande af [illegible] wäl [illegible] jag å dessa wägnar hos Kongl. Hushållnings Sällskapet anmäler med tillkännagifvande, at [illegible] wäl de hos mig innestående 73 Rd 44 ß Riksgälds mynt som och de 100 Rd samma mynt Kongl. Hushållnings

85.

De Etthundrade Riksdaler som Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet under den 9de innevarande April behagat mig tillsända, äro af mig riktigt emottagne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Landshöfdinge [illegible] i [illegible]borg den 21 April 1807

F. D. Lange

[illegible]

[illegible] 13

[illegible] Kongl. Finska Hush. Sällsk.

Välsignat uti skrifwelse af den
4de i denna Månad mig för den
unts behof erbjudet och om Herr
Ku. Jag [illegible] fan [illegible]
Zolm [illegible] möjeligen [illegible]
hatt, til anskaffande frö potates
anwändas i Uleåborgs Landt Can-
celli den 14 Februarii 1807.

P. D. Lange

[illegible]

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

[illegible]

De Allmänna Medel som Edra
Kongl. Finska Hushåll-
nings Sällskapet under den 9de
innewarande April tillagde
mig tilsände, äro af mig rik-
tigt emottagne, Förtts använ-
das til befrämjande af Cul-
turs planteringen inom del
ta mig nådigst anförtrodde
Län. Landshöfdinge Ämbetet i Ulea-
borg den 21. April 1807.

P. D. Lange

[illegible]

Kongl. Finska Hushålln. Sällsk.

Kongl. Hushållnings Sällskapet
Åbo

1

165 inkom d. 6 Maj 1807.
46.

Embets Memorial

De Almanachor och Skrifter som Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet under den 9 innevarande April täckts mig tillsända, äro af mig riktigt emottagne; hvilket till befrämjande af Potates planteringen hvars utdelning nådigst anförtrodde hände. Landshöfdingeresidenset i Uleåborg den 21. April 1807.

P. D. Lange

J. Hellsman

Till Kongl. Finska Hushålls Sällsk.

1.

...ffer

Kongl. Hushållnings Sällskapet

Åbo

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

1.

Till

Kongl.
Finska Hushållnings
Sällskapet

i Åbo.

1.

Kongl. Hushållnings Sällskapet

Åbo

Redovisning för de af Kongl. Fin̄ska Hushållnings Sällskapet hitsände medel, til befordrande af Potates Planteringen i detta Län.

Debet	R:G:S:	Credit	R:G:S:
	R:d s		R:d s
Från sistl. år äro hos mig innestående	73. 44	Med motstående medel äro för Länets Innevånare uphandlade 26 Tunnor Potatoes a 4½ R:d per Tunna	117 —
Uti Bref af den 9de nästl. April äro hitsände	100 —	Samt 2 Tunnor a 4:16 R:d per Tunna	8. 16
		Saldo hos mig innestående	48. 28
D:R:G:S: R:d	173. 44	D:R:G:S: R:d	173. 44

Ofvanföre uptagne 28 Tunnor Potatoes, äro så använde, at deraf enligt innehafvande Quittensor, äro blifvit utdelte uti Uleå Härad 14 Tunnor, Salo Härad 13 Tunnor samt uti Cajana Härad 1 Tunna. Lands Cancelliet i Uleåborg den November 1807.

F. Langé

[signature]

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

Ödmjukaste Memorial.

Uti ärad skrifvelse af den   December 1806.
har Herr Professoren Radloff underrättadt
mig, att Kongl. Hushållnings Sällska-
pet äfven för innevarande år anslagit
10. Tunnor frö Potatoes till utdelning i
Salo och Sykajoki Soknars Öfre Kapel-
ler, hvarom Herr Professoren anmodar
mig besörja.

Till följe häraf har jag upphandlat
och utdelt till fattiga bönder och Nybyg-
gare i Sykajoki Sokn – 8. Tunnor
Och likaså i Salo Sokn – 2. tunnor
tillsammans Tijo Tunnor som i inköp
kosta á 4. R:d tunnan – Fyratijo Riks-

-daler i Riksgälds sedlar, hvaraf Förteckningar jemte Räkning härhos får äran ödmjukast insända, med ödmjukaste anhållan, att blifva ersatt för denna min utläggning på det sätt, att jag bekommer 25. Riksdaler contant och Femton Riksdaler innehåller, såsom min afgift, till Kongl. Hushållnings Sällskapets Cassa för förestående fem år. —

Afkastningen af Potatoes sädet har detta år här varit ganska ringa, så att få hafva erhållit till 8de Kornet, men de flesta 4de och 5te Kornet, och många derunder, att efter jordmonens beskaffenhet och en mer eller mindre noggrann skjötsel af Potatoes landen; stark kyla i jorden och den stark och långvariga torkan, först i våras se torde härtill hafva varit orsaken, utom det vårdslösad skjötsel äfven hos många torde bidragit till missväxten: hvaraf följer, att utsädet nästa vår måtte stiga i pris så mycket mera, som här å orten ej finnas många som odla denna växt i stor quantité, ehuruväl den redan nästan allmänt blifvit vidtagen, och nyttan deraf erkänd äfven af de flästa bland Allmogen. —

Skulle Kongl. Hushållnings Sällskapets tillgångar medgifva att ännu nästa år understödja detta Härad med Potatoes utsäde, så vore det mycket bidragande till Potatoes odlingens vidare utbredande och med nöje skall jag samvetsgrant fullgöra upphandlingen och utdelningen deraf. — Salo den 28de October 1807.

CA. Hergbom

13. inkom d. 4 Decemb. 1807

Ödmjukaste Memorial.

Resultatet af innevarande Års Potatoes cultur i Kuusamo Lappmarks Socken, får til Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet underskrefne i all ödmjukhet upgifva vara följande. Med de af Kongl. Hushålls Sällskapet til gåfva förundte

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

samt af underskrefne Lieutenant, med anledning af Herr Professoren Gadds under den 1. December aflåtne skrifvelse, i sistleden vinter uphandlade sem tunnor frö-potatoes, utgjorde sammantagne sådden Trettiotvå tunnor Sexton kappor. Afkastningen deraf, var endast Nittiosju tunnor Trettio kappor. Enligt gjorda uppgifter, har för följande året blifvit aflagt, til utsäde för eget behof, 33. tunnor 6 kappor, dito til afsalo 24 kappor, samt at användas vid hushållen 54. tunnor 1. kappe.

Misväxten, förnämligast härrörande af en alt för sen tida sådd, är för denna fattiga Socken så mycket mera kännbar, som all öfrig gröda, genom i September infallande åtskillige starka nattfroster, blef i grund fördärfvad.

Hurvida Socknen, i anseende til de genom Kongl. Hushållnings Sällskapets välgörande försorg nästan sjugt årligen undfångne utsädes gåfvor, nu mera för komma i åtnjutande af något understöd, lå underskrefne Aldra ödmjukast hemställa. — Utaf löpande årets gåfva återstår ännu En tunna tretton kappar til utdelning ibland de mäst behöfvande. Med desse potatoes har förfarits på sätt underskrefven Lieutenant uti insändt Memorial af den 25 Junii anfördt.

I anseende til bristande tilgång, kan ei någon fråga om potatoernes försäljning eller deras pris, inom Socknen för året mögeligen uppstå. Kemsamo den 31 October 1807.

J. M. Hjemorcreutz   Fred. Planting

Högädle Herr Professor!

Jemte redovisnings Memorialet öfver potatoes culturen i Kemsamo, får til Herr Professoren jag äran härhos öfversända Utdelnings längden öfver en del af det i sista Vinter å Kongl. Hushållnings Sällskapets vägnar härstädes uphandlade utsädet — måtte ei min försumlighet med nu öfven närlagde räknings

de för at användas til befordrande af Potatoes Planteringen i detta mig nådigst anförtrodda Uleåborgs Län, får jag äran hos öfven tiänna. Lands Cancelliet i Uleaborg den 1 December 1807.

J. D. Lange

J. Bruuman

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

tidigare insändande, förorsaka någon omkarar.
Med största högaktning har jag äran vara

Högädle Herr Professorens

Ödmjukaste tjenare
Kuusamo den 31. October 1807. J. W. Hjernmercreutz

at anseende til bristande tilgång, kan ej någon fråga om
potatoernes försäljning eller deras pris, innom Socknen
för året mögeligen uppstå. Kuusamo den 31 October
1807.
J. W. Hjernmercreutz Fred: Planting

de, som att användas til befordrande
de af Potatoes Planteringen i
detta mig nådigst anförtrodda U-
leåborgs Län, får jag hos Öfver
tiden. Lands Cancelliet i Uleaborg
den 1 December 1807.

J. D. Langé

J. Bruuman

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

af anseende til ökande tilgång, kan ej någon fråga om potatoernes försäljning eller deras pris, innom Socknen för året möjeligen uppstå. Kuusamo den 31 October 1807.

J. W. Hjemerentz Fred. Plantin

1. Ank. d. 4 Nov. 1810. 57

Embets Memorial.

Af 300 Rubel Banco Assignationer, Kejserliga Hushållnings Sällskapets, genom dess Secreterare, emellan d. 7.de Martii innevarande år, tillsändt mig, för att användas till befordrande af Potatoes planteringar i Kuusamo ...

19. inkom d. 8 Dec. 1807. 55.

Embets Memorial

Redovisning för användandet af de medel, hvilka af Kongl. Hushållnings Sällskapet blifvit lemnade för at användas til befordrande af Potatoes planteringen i det mig nådigst anförtrodda Uleåborgs Län, får jag härhos öfverlemna. Lands Cancelliet i Uleåborg den 7 December 1807.

J. D. Lange

J. Bruuman

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

1. Ank. d. 4 Nov. 1816.

57

56.

Ödmjukt Memorial.

De 300 Rubel Banco Assignationer, Hushållnings Sällskapet, genom dess Secreterare, under den 7de Martii innevarande år, tillsändt mig, för att medelst till beskaffandet af Potatoes planteringar i Landet, samt ...

... dagsdeen i
... Kirchspel Pernigboro[?],
... till mig af-
... i denna
... skapet Hushå-
... åtalt med-
... att den
... denna mig
... de fraglda
... vännt i af-
... handt ...
... Assignationer
... regel
... att jag till

1. Ank. d. 4 Nov. 1816. 57

Embets Memorial.

De 300 Rubel Banco Assignationer, Kej=
serliga Hushållnings Sällskapet, genom
dess Secreterare, under den 7.de Martii
innevarande år, tillsändt mig,
för att användas till befordrande
af Potatoes planteringar i Länet, äro
utlämnade till Kronofogden i
Salo Härad Assessoren Gabriel Bergbom,
hvilken, enligt dess till mig af-
lämnade Raport af den 1:sta i denna
Månad, enligt deraf skedd redo-
görelse, deraf för ändamålet an-
vändt.— och får jag, för att [illegible]
förhållandet dermed kunna nog-
grann upplysning, vidfoga sagde
Raport och redogörelse, samt öf-
versända de [illegible] med-
len 26 Rubel 56 kopek Banco Assignationer.
[illegible]
i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Potates Odlet. – Emedan detta Län är [illegible]
sådan anledning ingen möjlighe[t]
har att få nyttja sig utaf [illegible]
get utsäde. – Men Kejserliga Hushåll-
nings Sällskapet täcktes för deras för-
kommande Domänerna [illegible]
nes med något bidrag i denna
del, kan sådant ansvaringe[n]
icke underställas, än att Potat[is]
å annan ort inköpas och hitsänd[as].

Ordningsmännen och Betjeningen
[illegible] [illegible] [illegible] Kongl.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] alldeles [illegible]
[illegible] [illegible] möjlig-
[illegible] och [illegible], att [illegible]
[illegible] Potates planteringen, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] genom [illegible]
tillfälliga [illegible] [illegible] [illegible]
Uleåborg å Lands Cancelliet den 8de De-
cember 1810.—

Ehrenstolpe

[illegible]

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet.—

Tre Hundrade Rubel Banco Assignati-
oner, den Kejserl. Finska Hushållnings
Sällskapet, genom Secundaire Secretera-
ren Magister Herr Fredr: Wilh: Radloff
tillsändt, till uppmuntran för Potates
planteringen i Länet, warda härmed
riktigt framkomne [illegible]
Quitterade — Uleåborg å Landskan-
celliet den 2dra April 1810.

Säg Rbr 300. Rubl: B: A:

Ex officio
[illegible]
Lands Secret.

No 42
pag 62.

ankom
Gefle d. 6. Nov. 1810

Ödmjukaste Memorial

Enligt Respective ordres af den 9. sistvekne April, har jag uphandlat och utdelt till fattiga jordbrukare i Häradet Fjorton Tunnor 20. kappar utsädes potatoes, hvaröfver redovisning härhos följer jemte öfverskottet af de mig tillsände 300. Rixdaler papper. Mera potäter och för bättre pris kunde jag ej erhålla då tiden derpå var all-

Cae

man hittills vår.

Afkattningen på denna Utdelning steg endast till knappa Trettio Tunnor. Orsaken dertill åt kjölden, som inföll redan tidigt i sommarn och skadade växten redan i sin första början, så at den gick snart sagt alldeles förlorad. Endast några få jordbrukare, som längre tid idkat potatoes odlingen och med särdeles omsorg skjött den samt haft tjenlig och ej frostnämnd jordmon, har potatoes landet i år gifvet 3dje till 4de kornet.

Allmogen i Häradet hade redan fattat tycke för potatoes odlingen, som de sednare åren gjordt betydligan framsteg, men genom krigsoroligheterne förlorade en stor del sitt utsäde och genom detta och allmänna misswäxt blev bristen och dyrheten än mer större, så at en längre tid nu ersfordras innan potatoes odlingen kan komma i sitt forna skick eller vinna

någon betydlig framgång.

Alo den 1. November 1810.

Cedercreutz? [signature: Ask... bom]

Ödmjukaste Memorial!

De näst förflutne årens händelser hafva på en-
tid aflägsnat mig ifrån (min) fosterbygd och ett detta Vördnadsvär-
daste Samfund – och då under känslan af medborgerliga
pligten, jag kommit i tillfälle att återtaga medvärkandet

af handet nyttige ändamål, hwartill Kejserliga Finska Hus-
hålls Sällskapets för mig högsta förtroende lämnat så gyn-
de tillfällen, får jag i ödmjukhet fägna Kejserliga Hushålls
Sällskapet med underrättelsen om det lyckliga inflytande
Kejserliga Finska Hushålls Sällskapets omsorg för närings-
nes uphielpande haft äfven på denne Finlands nordli-
gaste del.

Potatoes culturens tillwäxt hos de flaste i Kuusamo So-
bland hwilka jag i synnerhet bör omnämna Gränse Tull-
inspectoren Gabriel Franck och Bonden Anders An-
son Ruokamo eller Karjalainen, var allaredan till
fredsställande och icke litet bidragande till innevånar-
nes tarfliga utkomst; men beklagligen har denna
menniskjoslägtet gagnande jordfrugt, likasom all an-
nan i orten befintelig gröda, i sistleden Sommar u-
dergått en total förödelse.

Skulle Kejserliga Finska Hushålls Sällskapet ännu
täckas förunna Kuusamo Sockneman någon gåfva af
frö-potater, hwarom jag utan att synas vara förm-
ten icke bör våga göra anhållan, sedan Kejserl-
Finska Hushålls Sällskapet så ofta tillförne i dett
afseende betygat Dess gifmildhet; skall det vara
mig ett kärt åliggande att jemte besörjandet af
noggran utdelning åt de till gåfvan mäst be-
rättigade, derföre behörigen redovisa.

Med blygd nödgas jag omformäla, att med den

för några år sedan påbegynta uttappningen af de-
flere Träsk och Insjöar som låfva så betydlig nyt-
ta, sedan min afresa ifrån orten icke blifvit vi-
dare tillgjordt. Med nästkommande Sommars utgång
hoppas jag dock arbetet i det närmaste kan vara
fulländadt, så framt bristande föda hos Allmogen
icke lägger oomkullstötlige hinder för detta vigtiga
företag — Kuusamo den 1. November 1810.

J. W. Hjemerutz

19. Ink. d. 29 Dec. 1810.

64

Ödmjukaste Memorial!

Hvarje rättskaffens Medborgare känner värdet af den nytta som Finlands Innevånare i så många afseenden blifvit tillskyndad genom Kejserliga Finska Hushålls Sällskapets omsorgsfulla bemödande att —

Kejserliga Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

befrämja Näringarnes tillväxt. — Äfven hos de Nor
legaste orters Inbyggare, hvilka vahnlottade utaf Na
turen icke sällan sakna den uppmuntran som åtföljer
frugten af nedlagd svett och möda, har detta alstrat en
lyklig inflytelse.

De många Träsk och Insjöar hvilka genom sorg=
fäll omtanka och handledning blifvit i Kuusamo
Socken till någon del uttappade, visa redan börjar
till en betydligare gräsväxt, — ehuru företaget fö
inträffad ofred och sedermera ågångne svåra missvä
ter icke kunnat fulländas. — Glad öfver denne
framgång, har dock den delägande Allmogen villig
låtit beqväma sig att, endast försedd med Halm och
Barck Bröd, under loppet af denne månad verkstä
la nödige fundne, men i anseende till betydlig Is-
sägning högst besvärlige Moddningar, å några invid
uttappnings canalerne belägne, samt Sommar tider
otillgänglige, sancka och grundare ställen.

Då ett dett rysvärdaste elände efta nog varit den
ne allmoges lott, — och hvilket för närvarande (tykes) öfver
gå all beskrifning, blir vid föreställningen af bli
dare utsigter i framtiden, menniskjo kärstan lyck
ligt tröstad: — Desse armodets Söner glädja sig
redan sjelfve öfver dett lyckligen uppade tillfälle
att genom förmånlig Boskaps-afvel snart finna de
förluster som ett omildt Climat ådrager åkerbrukaren

om icke fulleligen ersatta, dock mindre tryckande. —

Skulle Kejserlige Hushålls Sällskapet täckas anord
na en gåfva af Sju à Jemton Tunnor Frö Potater —
för Kuusamo Socken, och hvarom jag å mine Fatti=
ge Likars vägnar på dett Aldra ödmjukaste benfaller,
torde den härstädes nedsatte Sockne-Comitten jem=
te mig, besörja om noggran utdelning, samt der=
före behörigen redovisa. Kuusamo d: 15. Decem=
ber 1811.

J. W. Hjemercreutz
Öfv. Jägmästare.

ink. d. 8 Augusti.

Uleåborg den 27 Julii 1811. 66

Högädle Herr Referendarie Secreterare.

Då han på Herr Referendarie Secreterarens vänliga skrifvelse varande något understöd från Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet till potatis-vinets befordran innom detta mig nådigst anförtrodde Län får jag ödmjukt lämna att Kejserliga [illegible]

[illegible] Sällskapets gif-
samla Tvåhundrade Rubel Banko Assignatio-
ner, och, enligt [illegible]
berättning, användt till gö-
das af Tjugu Tunnor
utsädes Potater, hvaraf
[illegible] Tunnor [illegible]
Paltamo Sockn och Kajana
Stad utsådda, samt [illegible]

hennes obidde som man wälle
det svårt hvest denna så nöd
ge vigt nodvänd utgjutt hos ve
mogen, hvarföre det vore mycket
väl, om man kunde utarbeta
dem till dess cultiverande — jag
får derföre begära det
hos Referendarie Secreteraren vor
så godt och utur Kaysers Eyrst
sällskapet gjorde den anmälan
att hvad för mitt lån kunde
nu förmodkommande vår
utplantering bestås blefve mig
nu i tid tilsändt så ville
från närmaste städer ger

6

den anstalt att potater blefvo
upphandlade och efter med
första före eller skjutsas till
sina respective Socknar afsända
för att i säkert förvar värdas
till utsättnings tiden infaller ty
om våren kan från så städ
ingen Transportering verkstäl-
las i anseende till vägleden
blefve jag om beloppet af detta
understöd avertirad så skulle
jag med ärl nit taga de
arrangementer och under mina
Embets-resor göra sådanna
förestälningar som jag tror

till Hushållnings sällskapets för-
sända Femton Hundrade Rdr
Riksgälds Banco Assignatio-
ner, hvilka, enligt medlemmarnas
förklaring, ämnade till upp-
köp af Tjugo Tusen Tunnor
utsäde Potater, hvaraf
Fyra Tusen Tunnor böra skickas till
Dalarnes Socknar och Fyra
Tusen af samma, samt derutöfver

Kan verkas tio våglare(?) förbättrans så mycket mera
nyttig i detta land som det
gjöndes på densamma ehe
efter [illegible] som på vanlig
jag har äran vara med
Respect [illegible]
Högädle H. Referendarie Secreterare

Ödmiukaste Tjenare
C. Ehrenstolpe

Högädle och Wälborne Herr
Professor!

[illegible] ab! –

På det jag ej må synas va-
ra en altför onyttig och syslo-
lös correspondent af Hushåll-
nings Sällskapet, får jag
härigenom til Herr Professo-
rer afsända de 2ne sista
Qvartals Berättelserne hans [illegible]

Hushållnings sällskapets [illegible]
[illegible] Riksdaler Banko Assignatio-
ner, [illegible] [illegible] [illegible]
belöning, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Potater, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible]

rån, onstående, at de måtte halfva
til någon del svara emot Säll-
skapets väntan. Jag har nämn-
om nödvändigheten, at få Pota-
tes utsäde; Sällskapet bevilja-
de deraf ei fördelen vinter, ehu
re jag af Herr Professorens Pro-
hade full anledning at hoppas de
hvarföre jag nu ödmjukast an-
håller, at Herr Professoren be-
hagade gunstigt befordra den-
na goda saken, då jag vill åta-
ga mig besväret at upköpa
Potaterne och åfven sända de
til de öfre sokenarne, och åstun-
de jag ju förr des hällre få
underrättelse, huru vida detta

willfares.

Innesluter mig uti Herr Professorens vanliga vänskap, och har äran at med all högaktning framlefva

Högädle och Widtberömde Herr Professorens

Kemi den 1 Oct. 1811.

ödmjuke tjenare
[illegible]

ja kallungo sällskapin [illegible]
[illegible] [illegible]
tai [illegible] Banko Assignatio-
ner, [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Potater, [illegible]
[illegible] [illegible]
Paltamo [illegible] ja Kajana
[illegible] [illegible], [illegible]

áb! –
[illegible]
[illegible] 1811. –
[illegible]
[illegible] i [illegible]

P. S. månne icke Torneå socknarne som ännu ej njutit förmoner af Potäters erhållande, kunde ne hugnas dermed?

18.   ink. d. 24 Dec. 1811   70   74

Memorial! —

Till svar å Herr Professorens och Referendarie Sekreterarens skrifvelse af den 24:de sistlidne November, får Landshöfdinge Embetet lämna, att i händelse Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, måtte i afseende å Potates planteringens befordrande af en i detta Län, hålla någon Penninge Summa, skall Landshöfdinge Embetet med nöje söka å möjeligaste måtto använda Medlen till vinnande af detet åsyftade goda ändamålet. — och [illegible] Landshöfdinge Embetet

[illegible] hållnings Sällskapet [illegible] sända Fem Hundrade Rubel Banko Assignationer, [illegible], anlägges [illegible] Plantering, använda till [illegible] af [illegible] Potater, [illegible] Socknar [illegible] Paltamo Sockn och Kajana [illegible], samt [illegible]

[illegible] nan i [illegible] Packnan [illegible] na Nat[illegible] Batts [illegible] na [illegible] laet [illegible] af [illegible] a [illegible] at [illegible] a [illegible] skaffa [illegible] a [illegible] af [illegible] Neaborg [illegible] i [illegible] 1811. —

Summas

[illegible] skapet i Af[illegible]

Kejserliga Finska Hushållnings [illegible]

desto mindre twifla att Directi-
lyckan, som Lands höfdinge Embe-
tet, i anledning af Herr Profes-
soren och Referendarie Sekrete-
raren afwanmämnde skrifwelse,
redan försäkrat sig om tillräck-
lelig tillgång på utsäden [illegible]

Herr Professoren och Referen-
darie Sekreteraren anmärker af
det Kejserliga Finska Hushåll-
ningssällskapet, af inkomna berättelser
funnit det unga barn, under lo-
pet af detta år, blifwit [illegible] i trakte-
n af denna Stad Waccinerade
[illegible] som [illegible] i Kejserliga Sällska-
pet [illegible] [illegible] underrättelse
icke är dagen [illegible] försäkrat
werkeligen försummad Waccinat[illegible]

bör Landshöfdinge Embetet upplysa
att Waccin hela förliden Wåhr och
Sommar, samt äfwen nu på Hösten
[illegible] [illegible] i fall gång, hwilket
af [illegible] [illegible] afwer Wac-
cinerade barn närmare kan erfaras.
Då Waccin nu mera icke länge [illegible]-
dan, i brist på tjenlige Barn för
dess bibehållande, utgått, har Pro-
vincial Medicus, Lazarets Lä-
karen Herr Doktor Berger, återfö-
gat [illegible] om erhållande utaf annan;
och har bemälte Doktor förklarat
sig willig att alltid för allmän-
heten tillhanda hålla tillräckelig
ökta Waccin.—

För öfrigt bör Landshöfdinge Em-
betet äfwen upplysa, att under det wa-

[illegible] Hushållnings Sällskapets [illegible]
samla [illegible] [illegible]
[illegible] Banko Assignatio-
ner, [illegible], anlägga [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Potater, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], samt [illegible]

ein härstädes warit i gång, har
nådigt vaccinationen anno behörigen
konserverats tid efter annan, skla[illegible]
mot till samteliga Socknarne i Läne[t]
utsändt och därstädes till det nytti-
ga ändamålet användt. — Om wa-
ra berättelser derom till Kejserli-
ga Hushålls Sällskapet ingått, är
Landshöfdinge Embetet obe-
kant. — Uleåborg å Landskan-
sliet den 16:de December 18[illegible]
Under Herr Landshöfdingens o[illegible]
Resans Frånvaro
[illegible] [illegible] Hällström

[illegible] Hr Profess. Radloff

Ödmjukt Memorial.

Såsom Landshöfdingen i
Muhos och Paltamo Socknar
[illegible]

91. inkom d. 25 Junii 1812. 72.

Memorial!

Då till uppmuntrande af Potates Planteringen i detta Län, af Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets [illegible] [illegible] Rubel Banko Assignationer, [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] till [illegible] af [illegible] [illegible] Potater, [illegible] [illegible] [illegible] Paltamo Socken och Kajana [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

Ödmjukast [illegible]

[illegible] Sällskapet i Åbo

[illegible]

ein härstädes warit i gång, ha-
nådigt vaccinationen ännu behörig-
konserverats tid efter annan, bla-
vit till [illegible] Sockarne i Län-
utsändt och härstädes till deb utsp-
taste ändamålet användt. – om nå-
ra berättelser deraf till Kejserl.
ga Hushålls Sällskapet ingått, ä-
Landshöfdinge Embetet o-be-
kant. – Uleåborg å Landskan-
sliet den 16.de December 18[illegible]
[illegible] – Landshöfdingen [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
utdelade, och [illegible]
[illegible] i [illegible]
Sockar Disponerade. –
Efter [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
om den [illegible]
[illegible]
w: w: Uleåborg å Land-
Kansliet den 11.te Junii 181[illegible]

Ehrenstolpe

[illegible]

[illegible] Sekreteraren [illegible]

Embets Memorial. –

[illegible] Landshöfdingen i
[illegible] och [illegible] Sockna[illegible]
[illegible] Kalb-
[illegible] Kätts [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 18[illegible]. –

[illegible]

[illegible] Sällskapet i [illegible]
[illegible]

73.

ein hvarstädes warit i gång, har
nådigt [illegible] anned behörig
konserveradt tid efter annan, [illegible]
uti till [illegible] Sockarne i Län[illegible]
utsändt och derstädes till detta [illegible]
tade ändamålet anwändt.– om [illegible]
ra berättelser derom till Kongl.
Hushålls Sällskapet ingått, [illegible]
Landshöfdinge Embetet [illegible]
[illegible] – Uleåborg å Landskan-
sliet den 16:de December 18[illegible]

[illegible] Landshöfdinge [illegible]

Heft. 1818

Åbo.

Till Högloflige Finska Hushållnings Sällskapet

Uleåborg

74

Ödmjukt Memorial!–

Sedan Landtmännen i
Muhos och Paldamo Socknar
Expeditions [illegible] med Rät-
hanaeb Emelie och Matts Hei-
kelä [illegible] ansökningar om
utdelning och fastställelse
af inlagor [illegible] af de
[illegible] Kongl. Hus-
hållnings Sällskapet för
detta Läns [illegible]
[illegible] låtit anskaffa
[illegible]
[illegible] – Uleåborg
å Landskansliet den
9:de Januarii 1818.–

Ehrenstolpe

[illegible]

Högloflige Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

Inkom d. 27 aprill 1813. 75.

75.

Högädle Herr Referendarie Secreterare!

Enligt Herr Referendarie Secreterarens ärade bref af d. 8:de sistwekne febr. har jag efterhört och med möda erhållit 10 R:dr från [illegible], som jag straxt utdelat til fattiga

som har [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bo-
gå, hvilka då vidare kommit följa och utdela

Hushållnings Sällskapet öfverlämnas, anhåller jag tillika ödmjukt

jordbruket i Hörnedt och Siden-
derföre efter wanligheten
-redowisa efter slutad skörd
och så snart jag kan inhämta
deras uppgift på afskrifningen.
Min härföre utgifne beräk-
ning 26. Sept i Riksg. Tidor an-
håller jag ödmjukast måtte
bliefwa tillståndt Hwar Kam-
mereraren Lenngren, som
å mina wägnar qwittera
bilagde Räkningar —
Förleden sommar
war allmän och swår miss-
wäxt på potatoes, derför
äro de dyra och swåra att
få Köpa ty äfwen de stör-
re planterare på orten äro
i brist på utsäde —
Denna misswäxt har
äfwen gjort ett swårt afbräck
i potatoes odlingen hos

allmogen som nu wäckt
började lättaga och winna
mera afseende men nu
i anseende till bristen
och dyrheten på utsäde
minskas eller åtminstone
icke ökas på flere år.
Med wördnad fram-
härdar
Högädle Herr Referendarie Secreterarens

Salsta 13. April 1827.

Ödmjukaste
tjenare
[illegible]

som har hade hafft potatoes öfwer eget be-
hof, hade då ordan kunnit sälja och utdela

Hushållnings Sällskapet öfwerläm-
nas, anhåller jag tillika ödmju-

3100 –	1004.13.6. B:co
1800	579.26.8
1300	424.34.10
2	577.37.4
2600	1002.24
3/866.32	
20	533.16
18	4421.4
	7777.4
	250. 18.8
	38. 42.8
	866.32

81.

Högädle Herr Secreterare

Ink. d. 2 August. 1813. N. 128

Sändt uti Potatoes Utsk. d. 21. Sept. [illegible]

77

Högädle Herr Referendarie Secreterarie och Doctor!

Herr Referendarie Secreterarens bref med
inneliggande skrifter samt 75 R:dr B:co haft
den äran att bekomma den 23 sistledne Maj.
Då orden ankom, war tiden för sent, att
nu mera kunna få köpa frö-potatoes för att
plantera i denna sommar; man gjorde dock
försök på flera håll, ehuru förgäfwes. De,
som här hade haft frö-potatoes öfwer eget be-
hof, hade då redan hunnit sälja och utdela

hushållnings Sällskapet öfwerläm-
nas, anhåller jag tillika ödmju-

3100 – 1004.13.6.13
1800 579.26.8
1300 424.34.10

Högädle Herr Secreterare

dem åt andra; ehuru de dock ej woro många som hade öfwer eget behof, af orsak att ej män- ga ännu med force begynt att lägga sig på pota- toes wäxten och att förledne sommar kalla nät- terna ej heller war gynnande för denna wäxt. I Paldamo Sockn har allmogen likwäl redan allmänt begynt att odla denna wäxt och fin- nas några, som planterat årligen en à två t:r och en som planterar 3 à 4 t:r. Uti Sotkamo Moderkyrko-gäll är samma förhållande; men wid Kuhmo Kapell i nämnde Sockn hafwa bönderna ännu gjort dermed någon början. I Hyrynsalmi Sockn äfwen har Moderkyrko- gället och Ristijerwi gjort någon början; men Suomussalmi och Puolango Kapeller äro alldeles i saknad af nämnde wäxt. Som således Kuh- mo Kapell i Sotkamo samt Suomussalmi och Puo- lango Kapeller i Hyrynsalmi egenteligen i [illegible] lär hade warit i behof af frö-potatoes, så myc- ket mera som nämnde trakter mäst lidit ge- nom flera års missväxter och i år äfwen en stor del äro i brist på korn-utsäde; så hade det warit wäl och äfwen en tillfredsställelse för mig, om gåfningarna kommit förr mig tillhanda och jag således kommit i tillfälle att förse dem med potatoes utsäde. Emedan de til

mig skickade gåfningar alltså ej kunnat än användas till det tillämnade behofwet; så beder öd- mjukast att med det första få weta, om skall åter- skicka gåfningarna eller huru de i annat fall skola disponeras. Om Kejserliga Hushålls Sällska- pet, som med så mycken berömwärd nit och omtan- ka söker afhjelpa bristen på tjenliga födoäm- nen för Finlands Allmoge, finner sig wid att wäxa är utdela potatoes utsäde till de af mig föreslagna trakter; så anser för nödigt, att här redan i nästa höst skulle accorderas med några wissa, som skulle öfwer wintern förwara och sedan leferera det erfordrade de quantum af frö-potatoes nästa wår, då och ej förr äfwen betalningen behöfwer dem tillställas. De lär wäl ej här under 10 R:dr [illegible] tunnan i anseende dertill, att de här sjelf- wa allmänt betala en [illegible] för en t:a frö-potatoes om wåren; men det skulle dock blifwa lindrigare att skaffa dem härifrån, än ifrån Muhos och Uleå Socknar, emedan, omedt intöge priset der skulle blifwa något lindrigare, den långa transports kostnaden skulle göra dem dyrare derifrån. Härom äf- wen som om huru skall förhålla mig med de mig tillsände gåfningarna afwaktar med det första Herr Referendarie Secreterarens be- nägna swar. Har äran att med fullkomligaste högaktning wara

Herr Referendarie Secreterarens
ödmjukaste tjenare
Carl Fredrik Ajmelaeus

Paldamo den 16 Junii 1813

Hushållnings Sällskapet öfwerläm-
nas, anhåller jag tillika ödmjuk-

3100 –	1004.13.6.13
1800	579.26.8
1300	424.34.10

81.

Högädle Herr Secreterare!

För Herr Secreterarens Skrifvelse

79.

Högädle Herr Secreterare!

Då jag nu tager mig friheten, at til Herr Secreteraren öfversända mina obetydliga Anteckningar, för sista fjerdedelen af året, för at, til Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet öfverlämnas, anhåller jag tillika ödmj:

3100 – 1004.13.6.
1800 — 579.26.8
1300 — 424.34.10

[illegible], at Herr Secreteraren behagar vara gunstig, och förm[illegible] Sällskapet at enligt min begäran i denne och förra Qvartals Berättelser bevilja Sportuler åt de Socknar jag i Berättelserne omnämnt, så mycket mera som den förleden vinter anordnade Summa ännu ei är til mera än knappt en tredjedel användt af Sällskapet utb[illegible]

Med all högaktning framlefver

Högädle Herr Secreterarens

ödmjukaste
tjenare
M. Laurén

Kemi den 7 Jan:
1814.

Högädle Herr Secreterare!

För Herr Secreterarens Skrifvelse [illegible] med

3100 – 1004.13.6 Bco
1800 579.26.8
1300 424.34.10

Högädle Herr Secreterare!

För Herr Secreterarens Skrifvelse
och Sällskapets Redogörelse som med-
följde aflägger jag min ödmjuka
tacksägelse, och får underrätta, att
Sällskapets Officiella Skrifvelse af den
28 Januarii och 200 Riksd. Sv. banco
till uppmuntrande af Potäter äfven kom-
mit mig tilhanda, hvilken summa jag
anser för detta år tillräcklig för nämn-
de ändamål. Vc Befallningsman Nils
Ekström i Öfver Torneå, nästan den enda i
orten, som i dessa sednare åren lagt sig på
potatoes odlingen och skördat deraf sista
förra året 100 tunnor, hvilka han för
kölden kunnat upptaga, har redan emotta-

git af mig 170 Riksd:r för at derföre
afläta potäter til Öfver Torneå Allmogen
och äfven låta några tunor komma upp
til Muonioniska, ifrån Öfver Torneå afskil-
de, [illegible], som ligger 30 mil norr om
Torneå stad. För återstoden af summan skall
jag uphandla Sä potäter för Torneå all-
mogen, och om möjligt blir, bjuda til at
få några tunor upp til Rovaniemi och Ke-
mitresk. — Mina företrädare hafva ofta gif-
vit denna upmuntran, men de flesta hafva
skamligen vårdslösat denna odling, hvarföre
jag icke heller nu mera i sednare åren an-
vänt den til denne förmon. Så mycket
görligt är, skall jag nu försöka at sätta
Presterskapet och andre i verksamhet, at i
de församlingar som nu få potäter, hafva
noga tilsyn öfver odlingen och des utvi-
gande. — Det intressanta rön man
gjort på Östermyra skall och här försökas.

Förteckningarne öfver de af Fru
Sterner vaccinerade barn jämte Räk-
ningen öfver hännes skjuts och Mit
memorial til Sällskapet öfversänder
jag nu med ödmjuk anhållan, at
Herr Secreteraren täckes vara af den
godhet och recommendera Fru Sterner
til erhållande af den vanliga belöni-
gen och skjutsen, emedan hon är fat-
tig och allt sedan D:r Toppelius för mera
än 10 år sedan reste på Sällskapets be-
kostnad hit upp och införde vaccinationen,
flitigt sysselsatt sig med detta göromål.
För at få och underhålla vaccinen har
hon i många veckor fått lof at föda
fattiga barn hos sig, och har betalt
skjutsen med Svenskt mynt, oaktadt hon
debiterat efter Ryskt. Af allmogen
har hon ei fått det ringaste för sitt be-
svär — Finge hon ei skjutsen betald,
så har hon litet eller intet för sitt be-
svär. Hvad hänne tilkomer, behagar
Herr Secreteraren tilsända mig på Tor-
neå, dan från jag snarare får mina re-
commenderta bref om händer än ifrån
Uleåborg — Af detta tilfälle betjenar
jag mig för at afsända min qvartals
Berättelse — Med fullkomligaste
högaktning har äran framlefva

Högädle Herr Secreterarens
ödmjuke
tjenare
[illegible]

Kemi den 20 Mars 1814.

d. 1 Martii 1816. N:o 166

98

83.

Högädle Herr Secreterare!

För Herr Secreterarens förbindliga
Skrifvelse af den 5 Maji och de Fru
Steiner tilsände penningar aflägger jag
en ödmjuk tacksägelse. — Den återsända
Förteckningen å vaccinerade i Torneå med-
följer härjemte behörigen verificerad
tillika med 3:ne nya förteckningar
och anhåller jag åter om Herr Se-
creterarens gunstiga åtgärd til beför-
drande af arfvodet och skjutslegan

åt Fru Sterner. Vore det möjligt för hänne at få skjutslegan för 2:ne [illegible] star, så beder jag Herr Secreteraren vara god och i denna händelse låta omskrifva räkningen. För hänne som är i ett fattigt tilstånd, är det en stor förmån at genom vaccinationen kunna förtjena något.

Huru olyckligt med Potatoes upkom-dlingen aflupit, får jag nu nämna. Af de mig tilsända 300 Riksdaler Bco har jag ei kunnat använda til denna rotväxts upköpande mera än 170 Riksd:r, för hvilken summa Läns-Befallningsman Ekström åtog sig at förskaffa och utdela Potater för Öfver-Torneå och Matarengi församlin-gar. Jag tillika med de flesta an-dra Potatoes odlare här omkring, kom ei at låta uptaga dem förr den 28 och 29 September, då de af den ovanligt starka kölden togo en sådan skada i jorden, at ehuru jag lät upsö-ja af dem närmare 30 tunnor, som

lades ner i en grop, där de i många år varit öfver vintern väl förvarade, befun-nos de likväl vid gropens öpnande i vår aldeles förderfvade, hvarföre jag ei kun-de aflåta en enda tunna til utsäde, och var det ei heller möjligt at af någon annan i nejden få upköpa dem. Detta var brå olyckligt, halfva landet nu blef u-tan potatoes utsäde. De återstående penningarne lära få innestå hos mig til nästa år, då jag och får redovisa för de 170 Riksdaler som Ekström uptunit, i händelse Sällskapet ei för-ut äskar redovisning af i fråga va-rande medel, hvarom Herr Secreteraren vid tilfället behagar underrätta mig.

Vi hafve nu snålegen vacker som-mar, men intet enda regn har sedan marken blef bar, fuktat jorden, hvarfö-re åkrar och ängar lida mycket.

För nyheterne tackar jag rätt myc-ket och beder Herr Secreteraren äf-ven framdeles vid tilfälle af correspon-dance vara god och meddela mig det.

som kan wara interessant at veta.
Med fullkomlig Högaktning framlefwer jag

Högädle Herr Secreterarens

ödmjukaste
tjenare
N. Reuterr

Terni den 16 Junii
1814

inkom d. 1 Martii 1816. No 166.

98

85.

Högädle Herr Secreterare!

För Herr Secreterarens Skrifvelse
ifrån Grenna af den 10 September får
jag aflägga min ödmjuka tacksägelse
och afsända ei mindre sista Qvartals
Berättelsen än Redovisningen för den
Potatoes utdelning, som mig war upp-
dragen förleden vinter. Herr Secre-
teraren tillsände mig 300 Rksd:r B:co
för detta behof, och som jag af Expeditions
Befallningsman Nils Ekström i Turtola
enligt dess quittence af den 3 nästledne

Redovisningen förmaler, kan af

Man upköpte för 110 Riksd:r 20 Tunnor
Potäter, hvilka, såsom medföljande Förteck-
ningar utvisa, blifvit utdelte i Öfver Tor-
neå och Muonioniska Församlingar, så åter-
står hos mig ännu 130 Riksd:r, för
hvilka medel jag vill nästa vår upsän-
da Potäter til Rovaniemi och Kemiträsk;
och då Herr Secreteraren behagat underrätta
mig derom, at Sällskapet ännu vill bidra-
ga med penningar til frö Potäters ut-
delning; så föreslår jag en summa af
150 Riksd:r Rgls at tilsändas, för
hvilka penningar jag åtager mig at an-
skaffa Potäter til Torneå Trakten; men
jag försäkrar, at det nu är för sista gån-
gen jag föreslår Potatoes utdelning; ty
sedan 2:ne Pastorer i Karkola tagit sig
med et sådant alfvare på odlingen af
denna rotfrukt, at de hvardera deraf
skördat i år närmare 200 Tunnor, och Doctor
Deutsch samt Organisten Hendsén i Ne-
der Torneå äfven begynt at odla ansen-
ligen deraf, och jag äfven hoppas kun-
na årligen förytta af den, blir det ej
svårt för allmogen, at kunna förskaf-
fa sig potatoes utsäde. Hvarföre jag hål-

ler före at all utdelning framdeles bör up-
höra, helst den ej heller synes svara emot det
afsyftade ändamålet, som man trott och önskat.
Min Bror Kyrkoherden i Kuusamo har
ej ännu redovisat för de Potäter Hushåll-
nings Sällskapet anmodat honom at förle-
den vår upköpa och dela ut. Jag skrifver
til honom snart och skall erinra honom här-
om; men jag känner, at Kölden gjort stor
skada på dem under transporten ifrån Ulea-
borg til Kuusamo. Och på dem skickade här-
ifrån til Rovaniemi och Kemiträsk will
och blifva mycket svårt.
Herr Secreteraren är god och ursäktar mig
at jag nu ej kan meddela något resultat
af försöket at uppdraga jordpäron under jord;
ty dels försummelse dels ock en resa, hindrade
mig at riktigt anställa detta försök; men
lofvar jag til nästa sommar, så skall det
ej försummas. Jag har sedan sista vår varit
utan Clåpvich och har ej efter önskan fått
sköta det oeconomiska.
Orsaken til den här gångbara boskaps-
pesten kan ej kunna sökas i hästspillnin-
gen, som här hela vintrarne igenom sej om
sommaren användes til föda för Kor; eme-
dan samma hästgödsel äfven öfverallt i
Torneå Sokenarne användes til boskaps fo-

der utan at pesten där grasserar; sammaledes
ömk skall också vara allmänt i den Terni
angränsande delen af Sjö-sokens, där icke
heller denna boskaps sjukdom går. Det är bra
olyckligt at locala orsaken til sjukdomen ej
kan upptäckas. Tornela Sykko trakt har af
ålder varit nästet för denna pest och har man
velat derivera det onda ifrån den stora myran
som ligger därinvid; men så har och sjukdom
men begynt visa sig först på andra ställen
så at man är härutinnan alldeles okunnig.
Doctor Deutsch har jag bedt derom, at under
söka denna sak, men han har ännu ei kom
mit sig dätil — Sui cours har Dr Deutsch m
til det mästa slutat och skall om söndagar
sig snart at ställa sina samlade upplysningar
gar och tankar i ordning — Det war rä
beklagligt, at vi ei fingo den lyckan at
få Herr Secreteraren hit upp —

Jag kan ei visst erinra mig, om jag s
vat på Herr Secreterarens angenäma Bref
af den 21 Julii, då åfven den fordrare Be
messen af Vaccinations medel Kom
genom ordg Srr Stemer tilhanda.

Med fullkomlig högaktning har jag
at framlefva
Högädle Herr Secreterarens
ödmjuke
tienare
J. Wenner

Terni den 1 Nov.
1814.

P. S. Har vi haft en varm och skön sommar, så är
också ei hösten sämre; ty ännu är vår elf öppen och [illegible]
snö ligger på marken.

ink. d. 1 Martii 1816. N:o 166.

98

Ödmjukaste Memorial

90.

87

Högädle Herr Secreterare!

Sedan jag nu fått ifrån alla håll
erforderliga verificationer för min
redowisning å den Vaccinations-medel, som be-
kommit ifrån Kejserliga Finska
Hushållnings-Sällskapet till ägg-
hägande af Potatoes utsäde åt fatt-
mgan i Kajana Län; så får jag
härgod afsända medföljande re-
dowisning, hwaraf den om den del
rört, som förfallit i Puolango och
redowisningen förmälar, kan ej

igenom
läge
ingenting
fumne
tobe, fordrade
länger åfven
ilen bereda
förfela
tobe
kien ankom-
inge

der utan att pesten der grasserar; samma
sjukdom skall ock vara allmänt i den Kemi
angränsande delen af Kiä socken, dar icke
heller denna boskaps sjukdom gar. Det är tro-
ligt att locala orsaker till sjukdomen ...

med säkerhet veta, antingen af ne-
gligeance hos kyrkoherden eller
Ewast eller af motsträfvighet ho[s]
hans åhörare. Troligast är, att [det]
härrört af båda orsaker. Det Po[ta-]
toes quantum, som för nämnde [ända-]
mål skull nödgades låta utdel[a]
i Säresniemi kapell af Paldam[o]
Sockn, kom dock dem ganska vä[l]
till pass, som deraf blefvo delak-
tiga; emedan det utdelades i Ku-
kola och Venetheitto byelag, som
denna socken oftast lida missväx[t]
af frost. Hvad bjudit till att v[er-]
ställa det mig öfverdragna ären-
de på bästa sätt jag kunnat. Låt-
hvar trakt, som efter förre[sk-]
skulle blifva delaktig af U[t-]
sädet, har utvalt sådant skå[l]

ink. d. 1 Martii 1816. N:o 166.

98

Ödmjukaste Memorial

90

88

vid öfverhandlingen af Potatoes, hvar-
ifrån den kortaste väg och bequä-
mast kunnat afhämtas, åt Puolan-
go Muhos, åt Suomussalmi Pal-
damo och åt Kuhmoniemi Sotka-
mo. Derigenom, att i förledne
höst i god tid beställa Potatoes, fick
både erforderligt quantum och
det för skäligen godt pris. Sådant-
så stora quantum af Potatoes ut-
sådd och ej hafva någon särskilt
utläggning i penningar för
transporten, har så inrättat
att Transportörerna fått sitt
besvär ersatt med Potatoes. Å
de flesta ställen af Kajana Län
odlas redan Potatoes växten så
allmänt, att den utan vidare
anskaffande af utsäde kan ut-

der utan at pesten dar grasserar, samma
ömk skall ock vara allmänt i den Tiemi
angränsande delen af Sjö-sokn, där icke
heller denna boskaps sjukdom går. Det är tro
olyckligt at locala orsaken till sjukdomen ...

vidgad och drifwa högre, sedan till
...mogen fått smak för detta födo
ämne och fördomen deremot de
igenom blifvit öfwerwunnen. Ä
gen mera afsöndrade byalag
kunna dock ännu finnas, som för
ne denna wäxt, som nu ej kan
så noga uppgifwa. Framlefva
med all högaktning

Högtärade Herr Secreterarens

Paldamo d. 5 Aug.
1814.

ödmjuka tjenare
Carl Fr. Aimelä

ink. d. 1 Martii 1816. N:o 166.

98

Ödmjukaste Memorial

90.

89

P. S. Sedan redan hade förseglat
brefwet, men ej ännu hunnit afsän-
da det, kom Kapellan Erwast till mig.
han sade sig för en månad sedan
hafwa skrifwit till mig, men det bref-
vet har ej ännu kommit mig tillhanda;
handa; som kan wara möjligt i an-
seende dertill, att ej ifrån Puolan-
go är någon ordentlig Postgång.
Till orsak, hwarföre ej hela det
till Puolango ämnade quantum
af Potatoes blifwit afhämtadt, upp-
gaf han det, att han ej fått dertill
wederhorliga Transportörer; och till or-
sak åter dertill, att ej hela det af-
hämtade quantum af honom kunnat
utdelas, det, att Transportörerna
fått sa myckat, att det blef 23 kapp
brist. På detta hade han fått full-
komligheden och Transportörerna
hade redan waret hos honom och

der utan at pesten där grasserar; samma
bruk skall och vara allmänt i den fremm
angränsande delen af Göä sokern; där icke
heller denna boskaps sjukdom går. Det är tro
olyckligt at locala orsaker til sjukdomen ...

låfti betala hwad som brast af Pota-
toes; men han låfta lagföra dem
och sedan köpa ägg Potatoes till ytt-
troligare utdelning.

ink. d. 1 Martii 1816. N:o 166.

98

Ödmjukaste Memorial

90.

Högädle Herr Secreterare!

Jag har nu ändteligen slutat min rond igenom [illegible] nordligare Socknar. Resan var nog besvärlig i anseende til de korta dagarna och för det aldeles ovanligt höga vattnet i forsarna verkligen äfventyrlig – likväl har ingenting ondt händt mig och min nog vacklande hälsa har snarare vunnit än förlorat på resan – Jag återkom den 14 octob., stadnade för en förkylning hemma som höll mig vid sängen öfver en vecka, företog sedan efter första planen en liten [illegible] hos [illegible] men nödgades stadna vid [illegible] kyrka för [illegible] – Herr Secreterarens bref af den 24 october hvad de tilagda upplysande momenterna hade under tiden ankommit, jemte K. Hushållnings Sällskapets penninge remiss, hvarå jag framdeles får insända quittence –

der utan at presten där grasserar, samma
även skall och vara allmänt i den Svens

Det var svårt at förenämnde momenter icke skulle
mig först til handa i synnerhet i anseende til frågan om
möjligheten af kommunication til hvita hafvet, hvarpå jag
kommit samla flera upplysningar än den jag en af egen
erfarenhet sökte – I hufvud hade sådant ordentligen bordt ske
Det föll mig likväl in at efter en pålitlig kännares uppgift
uppdraga en Charta öfver vattuleder ifrån de större vatten
Kölen och kusterna til förberörde haf, hvarefter en vigtig
handeln går – Ovisst om någon omständligare Charta än Hermelins
gifves öfver dessa trakter bidrog jag at
under resan en esquisse öfver den samt de öfriga vattn i min
väg för at underlätta minnet rörande landets communi=
cationer och binäringar – Som sådant skedde nästan under
flygt genom snart sagt en ödemark som man gärna vila
kunna, och endast med tillhjelp af en compass och et någor
kunna tillförlitligt för misvisningen samt hufvudsakligen
efter berättelser om vattendrags vidd och distancer, tycker
jag att detta utkast åtfölje detaillen – Herr Secreteraren
täckes vara god och vid tilfälle yttra sig härom –
Om sjelfva berättelsen vidkommer nödgar jag
af Herr Secreterarens tanke at förena af en Dagbok
en främre åfvertigt, ehuru den i vissa fall vore mer upplys

Ödmjukaste Memorial

och för uppfattande vida lättare – Jag har derföre tänkt at
efter et likt förtal om resetouren afgifva berättelse
om orternas lokal och hushållssätt socknevis, i den ordning
K. Hushållnings Sällskapet uppsatt sina momenter, och sluta
med allmänna betänkanden rörande landets näringar,
naturliga förmåner och brister så vidt jag kan inse dem –
Den classiska auctorn i hafsko, och Adolph Fredrik betänkande
til Rikets Ständer som läses i Åbo Tidningar för 1804, äro
så beundransvärdt lämpliga mönster för en Statistik
oeconom, äfven i desse orter, at jag ordentligen grufvar mig
öfver min hastighet at efter dem åtaga mig Sällskapets com=
mission – Också hade jag föga lust dem förut –
Som mina plikter samlade anmärkningar och anteckningar
afsedda fordra tid för at bringas til något slags helt, an=
håller jag om Herr Secreterarens yttrande, huru snart min
berättelse införväntas, samt om Herr Secreterarens intercession
för anstånd i detta afseende så långt som möjligt – Såsom
ensam Läkare på stället at jag stundom flera dagar hin=
drad at lägga pennan til rapporten i detta ändamål – Til=
fälligtvis har jag äfven utom min enskildt oeconomi kommit
at öga i några allmänna oeconomiska befattningar som
nog fordrat min tid –

der utan at pesten där grasserar; samma
tack skall och vara allmänt i dess Torne

Jag får nu i förbund anmäla Kronobetjeningen och Öfre-Flen
gårds boarnas både behof och enhälliga anhållan om
[illegible] under Hr: för näste våhr af Potatoes utsäde
Hr Probsten och Kyrkoherden Castrén som förmodt sig innehafva
hafva 130 R:dr Rgs: af Kejs. Hushållnings Sällskapets
i sådant ändamål öfversände medel torde om Deputeran
för detta belopp draga försorg — Likväl som det är olägligt
at ifrån hit transporten utlämnat [illegible] flere(?) och
Hr: Probsten egen församling torde till någon del behöfva
understöd, tar utväg till att om sådant beviljas böra sökas
at erhålla bergssidan — Med det utsäde som Skolan
boarna [illegible] å erhölls blefvo de föga hulpne så
vida hälften bortfrös under transporten — Efter dess
kunde således vara i behof af Sällskapet, ådelmod —
Hvad bönderne vid Torneå Elf beträffar har Neder
Torneå redan begifvit så bekanta med fördelen af
denna plantering at hvarje hemmansägare sjelfva anskaffar
försorg med utsäde hos orten Ståndspersoner och Stad
borgarskapet att införskrefvit 4 à 6 tunnor [illegible] men någon del
af Kärungi och Öfver Torneå skulle finna sig väl af
[illegible] dertil ännu et år — Skulle Sällskapet hafva
kunna sitt gynnande bifall, står utsäde at få så väl hos
mig, som hos flere af ortens Ståndspersoner.

Med all högaktning har äran at vara

Herr Secreterarens

ödmjukaste tjenare

Torneå den 3 Nov. 1814.

Henr. Deutsch

---

ink. d. 1 Martii 1816. N:o 166.

98

Ödmjukaste Memorial

Ink. d. 24 April 1815. N:o 329.

92

Det Kejsl:a Finska Hushållnings-
Sällskapets Högtärade skrifvelse af den
10:de Februarii detta år har inhändigat
jemte Ett hundrade Tjugu Riksdal:r
Sv: B:co sedlar hvarföre skall upköpa
fröpotatoes samt ombesörja utdelning
och redovisning på föreskrefne grunder.
Att härifrån sända fröpotater
till Sodankylä blir dock ganska svårt,
och till Utsjoki lika omöjeligt som
onyttigt, emedan der icke finnes nå-
gon som idkar åkerbruk eller plan-
tering.
Deremot borde det tillåtas mig
afsända några tunnor till Kejsl:a
Ryska Enontekis, hvarest finnes

der utan at pesten där grasserar; samma
tuck skall ock vara allmänt i den tiende

omkring 20 Nybyggare, som sâhe[illegible]
äro hugade för potatoes plantering
och äfven hafva tjenlig jordmon.
Eller vordnad har äran fram[illegible]
hårda

(Det Kejs[erli]ga Finska Hushållnings Sällskapet)

Aller Ödmjukaste tjenare
Nils Ekström

Öfvertorneå den 3 April
1815

ink. d. 1 Martii 1816. N:o 166.

98

Ödmjukaste Memorial

93

der utan at pesten där grasserar; samma
bruk skall ock vara allmänt i den kemi-

ink. d. 1 Martii 1816. N:o 166.

98

Ödmjukaste Memorial

94

96.

Högtärade Herr Doctoren!

Får nu skicka ordonnancen
för de 300 Riksdaler 9 sk [illegible], som
i sistledne Martii månad bekom
ifrån Uppsala Hushållnings Säll-
skapet till uppköpande af Potatis
utsäde åt Allmogen i Kajanaslän.
Deraf medel har jag disponerat
att 100 Riksdaler kommit åt hvar af detta

der utan at pesten där grasserar, samma
tuck skall ock vara allmänt i den (...)

ink. d. 1 Martii 1816. N:o 166.

Ödmjukaste Memorial

Kajana Läns tre Socknar till go[...]
Paldamo var den enda af desse tre
Socknar, hvarest kunde få Pota-
tates, och 15 t:r af Allmogen: att [...]
nit, att Potates kulturen hunn[it]
längre i Paldamo, än de öfriga
Socknar af Kajana Län. Som här[...]
kunde för mera, än Paldamo
och Hyrynsalmi Socknar begge af
Potates; så besvärvarade Sotkamo
Socknens andel i föräringarne i Con-
tant åt Kyrkoherden Lagus, som i[...]
Muhos måste forsa Sotkamo Soc-
ken med utsäde. I Paldamo ut[...]
te utsäde åt de Byar, som för sin
afläggenhet skull dels alldeles
intet eller åtminstonen i ringa
mon förut fått utsäde. Att kult[uren]
nu i dessa Byar äfven skulle
komma bättre i gång, bör till [...]

utdela utsäde åt dem, som kunde för- 96.
de mäst driftiga och något mera, än
förr skött, åt hvar, nämligen 8 kpr
åt hvar; af hvilka 8 kpr de fingo
hvar till skänks och hvar emot en
sådan betalning, att de af detta
års afkastning skulle gifva nästa vår
4 kpr utsäde åt någon af sina
grannar, hvilken för dem bestäm-
des. Har äran att med fullkomli-
gaste högaktning vara

Högvördade Herr Sekreterarens

Paldamo den 2 Aug.
1815.

ödmjukaste tjenare
Carl Fr. Ajmeldus.

der utan at pesten där grasserar; samma
bruk skall och vara allmänt i den Kvern

ink. d. 1. Martii 1816. N:o 166.

98

Ödmjukaste Memorial

ink. d. 30. Jan. 1816. N:o 128.

96.

Till

Kejs:ka Finska Hushålls Sällskapet i Åbo

Allerödmjukaste

I anledning af det Kejs:ka Hushålls Sällskapets skrifvelse af den 10:de Februarii detta år har jag derutinnan [illegible] 80 [illegible] upphandlat frö[illegible], och låtit utdela dem

[illegible]

der utan att presten där grasserar; samma
bruk skall ock vara allmänt i den Kemi

dem på sätt, som med den lemnade fördel
skriften synts mig mäst öfverensstämman-
de, och får för denna commission nu
härhos aflemna redovisning, inköps-
quittenier och verificerade utdelnings-
förteckningar.

Med djupaste vördnad har aran
framhärda

Kongl. Vetensk. Hushålls Sällskapet

Aller Ödmjukaste tjenare
N. Ekström

Öfvertorneå den
22 December 1815

ink. d. 1 Martii 1816. No 166.

98

Ödmjukaste Memorial

97

der utan at presten där grasserar; samma
bruk skall ock vara allmänt i den Kyrk[illegible]

Ödmjukaste Memorial

Till ödmjukaste efterlefnad af Kejserlige Hushållnings Sällskapets Högvördade Skrifvelse af den 10:de Februarii sistledit år 1815:, har jag för de genom Herr Secreteraren Böcker mig tillsände Tvåhundrade Rubel Banko Assignationer, upphandlat Utsädes Potatoes och dem gratis utdelt till fattiga Jordbrukare i Pyhäjoki, Salo och Sijkajoki Sokner, och får jag äran härhos ödmjukast

Vänd

uisända redovisnings förteckningar för dess utdelning, samt Liquid öfver uppehandlingen.

Af de till Pyhäjoki Sokn utdelta Tio Tunnor Potatoer, hade jag bestämt Åtta Tunnor för Öfre-Distriktet eller Kärsämäki och Pyhäjärvi kapeller (de odlingen ännu är i sin början och mindre allmän) samt Twå Tunnor för Haapajärvi kapell af Nedre-Distriktet, men ehuru derom tillsagde och fastän jag skaffade Potatoerne till Pyhäjoki Moderkyrcka, kommo Kärsämäki och Pyhäjärvi kapellboer icke att uttaga dem, och kunde (af vanlig) tröghet och mindre omtancka) icke förena sig att nedsända par Hästar och karlar för att afhämta Potatoerne, utan begärde att de skulle dem tillsändas, så ville de dem gerna emottaga.

Då jag till en så lång Transportering, nemligen 15. mihl och svår väg, icke ägde medel att disponera och sånings tiden redan var inne, var jag föranlåten att låta utdela Potatoerne till Jordbrukare i Nedre-Distriktet, såsom förteckningen utvisar.

Skulle Kejserliga Hushållnings Sällskapet framdeles vilja förbarma Sig öfver dessa öfverbyggare, utan afseende på deras straffbara dumhet och vårdslöshet, med någon Potatoes utdelning, så blir nödigt, att Potatoerne dem tillsändes på Kejserliga Hushållnings Sällskapets bekostnad ty svårligen kunna de förmås att sjelfva bestyra om

Potatoernes afhämtande.

Potatoes afkastningen sistledne Sommar var mycket olika, på en del ställen medelmåttig och på andra svag, derefter som väderleken träffade passa för jordmon; på sina ställen har torcka och tidig frost åsom skadat växten.

Priset på Potatoerne är för närvarande ungefärligen detsamma som förledit år.

Salo den 16:de Januarii 1816.

Ouchterlony

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet.

Utdrag af Kyrkostämmans Protocollet, hållit i Pyhäjoki Moderkyrkas Sacristia den 4:de Februari 1816.

— — — Församlingens Medlemmar intygade enhälligt att Bönderne Pehr Pyhälouto och Eric Ojsickala äro af de kunnigaste och driftigaste Landtbrukare, at deras Gårdar äro väl byggde; deras åkrar [illegible] och ängar hägnade och med Lador försedde; samt i synnerhet utmärkt sig deruti, att de varit de första, som i större mån än andre sått Potater och varit förståndige och lyckliga, att förvara sina Potater till Sånings tiden, då de afslätit till [illegible] den förra kring 20. Tunnor och den sednare något öfver 10. Kts: Åhörarne [illegible] intygade, att efter beprofvande Pyhälouto sått 7. Tunnor Potater och Ojsickala emellan 5 och 6. Tunnor, samt i sin allmänna lefnad äro kände för nyktre, redlige och välfrejdade.

A. Hellman
Kyrkoherde.

Ant. Cajanus

Protocoll hållit wid Capellstämma i Oulais

d. 7:

§ 3.

På anmodan af wederbörande Pastor, Herr Kyrkoherden Abram Tellman, åstkade underskrefwen desstädes komne allmogens yttrande och intyg, hwilka af Capellboerne, efter dess tancka, härtill warit kände för de största spannmåls idkare — Härpå swarades: at, utom underskrefwen, Bonden Matts Kastari i Jyväskylä [?] by, samt Bonden och förra Nämndeman Henric Hirnasti i Mäkkaniska [?] by, ej allenast haft den mästa årliga sådd och afkastning deraf, utan äfwen, särdeles Hirnasti, i anseende til dess ägande mindre hushåll och eget behof än Kastari, kunnat til skäligt pris, 8 a 10 d:r k:mt kappen, därmed försé flere utstående behöfwande Grannar — Och som detta instämmer med underskrefwens egen kännedom, och sagde Bönder i allmenhet äro kände för wälfrägdade, redliga och drifftiga medborgare, så skulle sådant härigenom Herr Kyrkoherden Tollman meddelas —

in fidem Protocolli

J. Wilander
Capellan

Henric Pyykölä [?] – Simon Waiko, Henric Heikkilä [?]
Klockare – f.d. Nämndeman – Bonde
[bomärken]

at Bonden Lars Eskilsson Aakonniemi i nedan
skrefne Församling, de sist förflutne åren måst ide-
kat Potatoes planteringen och erhållit i afkast-
ning årligen Circa 40 à 50. Tunnor af en hän-
stades tilförende kand Sänning. Och då under-
skrefwen i dag, wid den i laga tid för
andra Församlingens angelägenheter utly-
ste Kapell Stämman förnyade denna fråga:
om Församlingens Ledamöter kände at Lars
Aakonniemi framför andra Hemmans
åboer i Haapajärvi måst planterat
Potatoes? bejakades det allmänt
Dessutom är ofvannämde Lars Eskilsson
en i alla afseenden ärlig och väl
frägdad karl, samt nykter och drif-
tig arbetare. Det varder til Bevis
meddelt Pyhäjoki Haapajärvi d.
4de Februarii 1816.

J. [illegible]
Kaplan

k. d. 19. Martii 1816. N:o 206.

Sällsk. § 21. Prot. uppl. d. 29. April Sällsk. d.

I anledning af Kejserliga Finska Hushåll=
nings Sällskapets Högtvördade Bref af
den 1. November nästlidet år, hölls
Sockne Stämma, efter förut gjord til=
kännagifvelse derom, uti Wyrynsalmi
Sochens Moder Kyrka den 4. Februarii
innevarande år 1816. vid hvilket til=
fälle fördes följande Protocoll:

Sedan underskrefven för den någorlunda
talrikt församlade Menigheten uttolkat
innehållet af Kejserliga Finska Hushållnings
Sällskapets Bref, och afsigten utaf Sockne=
stämman i anledning deraf Församlingen
förestälter vara den, at genom Sockne-Stäm=
mo Protocoll bestyrka riktigheten utaf
underskrefvens hos Kejserliga Sällskapet gjor=
da anmälan om Bonden Pohl Fundunen
at blifva utaf Kejserliga Sällskapet i hog=
kommen med någon slags belöning för
hans å dagalagda drift och flit uti Po=
tatos planteringen; så intygades enhälligt
at förenämde Fundunen genom dess Culturs

båda klokare och driftigare handten-
än någon annan inom Församlingen
tydeligt utmärkt sig, och således til upp-
muntran för hans idoghet med allmä-
bifall ansägs vara värdig den belöning
Keiserliga Sällskapet honom tilämnat
och pröfwas vara svarande emot han
förtjenst — Utom det at Tunduanen
ej allenast drifvit Potatesodlingen
til den på orten hittils ovanliga höjd
at han uti sitt nog folckrika husha-
dageligen nyttjar detta födoämne til
besparing för andra, utan har han äf-
ven uti flere år tid kunnat förys-
a flere tunnor årligen af Frö Potat-
hwarigenom många af Sokne boerne
kommit sig til början af denna Cult-
det besannades med enstämmig röst.

För öfrigt är Tunduanen känd fö-
en äfwen i andra delar af Landtbruk-
och Hushållningen kunnig, klok, drift-
och arbetsam man, hvilket hans i bäst-
stånd varande Hemmansbruk bestyrker —

Hwad Tunduanens Reputation som Med-
borgare beträffar, har han genom ordent-
lig och rättskaffens sammanlefnad med and-
re tilvunnit sig ett så allmänt förtro-
ende uti Församlingen, at han, til ett
bewis af förstånd, nykter- och redlighet,
med enhälligt bifall blifvit vald til För-
samlingens Kyrkovärd, och således äfven
i det afseende gjordt sig förtjent af
sina Landsmäns aktning —

På Sokne Männens wägnar —
Johan Wegelius —
Pastor —

M.H.Sporf —

Sigfrid Malin
Hemds Nämdeman
S M

Lars Kempe.
Klockare —

Thomas Tolmen.
ålor N:o 16. af Hyppsholm by —
T T

Andes Waisanen
vice Nämdeman å N:o 12.
af Kendå by
AW.

B. d. w.
Ders ödmjukaste Memorial.

Ej mindre för dispositionen af de medel, jag
af Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet
emottagit till upköpande af utsädes pote-
ter för Behöfvandes räkning i Kim-
Jamo Socken, än för utdelningen af de
med samma medel upköpte potäter, får
jag äran medelst härhos ödmjukast bifo-

gade Räkning och Utdelnings längd redo-
wisa. I händelse de enligt Räkningen hos
mig innestående Kejserl. Hushållnings Säll-
skapet tillhöriga penningar Ethundrade trettio fyra
Rubl. 22 kop. Banco Assign., för hwilka jag
i anseende till min ifrån orten skedda afflytt-
ning, icke war i tillfälle, at anskaffa potat
skola användas enligt Kejserl. Hushållnings
Sällskapets förra förordnande till Potat
culturens befrämjande i samma Socken, Tror
jag med Kejserl. Hushållnings Sällskapets
benägna tillåtelse, få öfwerlämna dem Län-
wäbeln och v. Kronolänsman Herr. Joh. Tel-
ling tillhanda, hwilken jag förmodar är
redwillig, at åtaga sig besväret med pota-
tes uppköpande och utdelande. Skulle
likwäl Kejserl. Hushållnings Sällskapet finna
för godt, at annorlunda förordna om dispo-
sitionen af nämnde medel, anhåller jag
ödmjukast, at mig till efterrättelse blifwa
derom underrättad. Lappajärvi den De-
cember 1816.

[illegible] Castrén

Transumt utaf Sockenstämmo Protocollet [illegible] Sockenstämman med Allmogen af [illegible] Socken å [illegible] den 24 Martii 1816.

§ 2.

[illegible] tillkännagafs af undertecknad Pastor för Socknemännen, huruledes det Högloflige Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet uppdragit till Herr Prosten och Riddaren Magister Mathias Castrén i Kemi att uppå Högbemälte Sällskapets bekostnad [illegible] Potatoes Utsäde för nästa sommar åt [illegible] behöfvande i denna Socken, [illegible] Utsäde, [illegible] andra sina behöfvande medbröder. Socknemännen [illegible] sin tacksamhet [illegible] Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets goda [illegible] nästa sommar, och [illegible] i andra Socknar [illegible] närvarande [illegible] Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet [illegible] Potatoes utsäde, utan [illegible] att hela Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet [illegible] Socknemännen [illegible] Potatoes Culturens [illegible] med all [illegible] sig om Potatoes odling [illegible] Climatets hårdhet i [illegible] Lappmarken närmast gränsande Socken [illegible] tillåta.
[illegible] Sockenstämman [illegible]

[illegible] Montin
Pastor.

Joh. [illegible]
Capellan

d. 6. Maji 1807. 171. 109

Högädle och Widtberömde Herr Professor!

Ink. d. 20 oct 1817. N:o 598. 117

Pres. upl. d. 23. okt. [illegible]

Högädla Herr Secreterare!

Ehuruväl jag varit af Kejser-
liga (Finska Hushållnings Sällskapet)
anmodad, at förleden vinter til
de öfra socknarna i [illegible]
förskaffa Potäter til utsäde,
af ullmängt som de medel, hvar-
innan innestodo hos mig utan
och som nu tillökt summa, som
Sällskapet täcktes lofva mig,
om jag för den summa [illegible]
dit ej anskaffa Potäter; så

Högädle och Vidtberömde Herr Professor!

föreföll det mig [illegible], at [illegible]
[illegible] för [illegible] Stötter
det är på 20 och 30 mil afstånd
at [illegible] hed blott [illegible]
[illegible]; och som nämnde förhand-
[illegible] i behof af dem och
Sodankyla Lappmarks Invånare
[illegible] fått den hand på Stöt-
ter, at de gärna önskade få [illegible]
[illegible]; så har jag [illegible]
[illegible] at i höst på [illegible]
ning 20 Tunnor till Rovaniemi
[illegible] af mera [illegible]
så lång, at desse [illegible] transpor-
ra dem til de ofvannämnde för-
[illegible]; och ville jag äfven med
första [illegible] Stötter
til Rovaniemi och sedan dela
af [illegible] så mycket mö-
jeligen [illegible] utan [illegible] för-
dröjning det transporteras, och [illegible]
[illegible] jag hoppas at [illegible]
hållnings Sällskapet gillar detta
arrangement. Med följande
[illegible], [illegible] jag

109

[illegible] skyldig til Sällskapet
och om Sällskapet antager mit
förslag, så torde jag våga till-
[illegible] få förvänta 2 eller
300 Riksdr. Rgs. för detta
ändamål. Herr Secreteraren
behagar [illegible] och vid tillfäl-
le underrätta mig, om Sällskapet
möjligen ville bidraga til den kost-
nad som Stötternes transport till
de öfra församlingarne medför.
Subscriptions Listan på den eko-
nomiska 9:de tomen af Kongl. Finska
Hush. Sällskapets Handlingar som
Torneå och Kemi districter [illegible]
[illegible].
[illegible] Bertils-
[illegible] voro nog [illegible], men [illegible]
dock ej betydlig [illegible]; dock
[illegible] man [illegible] de öfra försam-
lingarne. [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible] och [illegible] ej til [illegible].
Stötterne hafva [illegible].
[illegible] qvartals [illegible], som

i nästa månad afgå, skall j[illegible]
[illegible] detaillerat om [illegible]
Med all högaktning [illegible]
varande [illegible]

Högädle Herr Secreterarens

ödmjuk[illegible]
tjenare

Kem(?) den 6 Sept.
1817. [signature]

Högädle och Widtberömde Herr Professor!

Mina [illegible] [illegible] Kronofogdens frånvaro u-
tom Socknen hafwa wållat at jag icke förr
än nu warit i tillfälle at insända bifogade
om Johan [illegible] uppdragen. Det torde

väl nu varit komma försent i anseende
till den 1. Maij; men jag har ändock velat
insända det, för at betyga hemningen af
hvad jag i detta ämne anfört.
Allmogen i denna socken begynner vedan sätta
smak för potater. Den vara at icke obenägen at
låta vaccinera sina barn, men i detta sockens
afseende har ännu föga kunnat uträttas af
brist på en skicklig och drifttig vaccinator.
med all högaktning framhärdar at vara
Högädle och vidtberömde Herr Professorns

Fårkat den 22
Aprill 1807

ödmjukaste tjenare
E. M. Gottlund.

ödmjuke
tjenare

Kemi den 6 Sept.
1817.

[illegible]

Arhan d. 9 Maj 1807. 111

På begäran varder härigenom intygadt, att Bonden Johan [illegible] som innehafver [illegible] af Krono hemmanet N:o 4. i [illegible] by icke allenast gjort [illegible] i [illegible]

den 21. April 1807.

[illegible]

Krono Länsman

Kem den 6 Sept. 1817. [illegible]

inkom d. 4 juni 1807.

112

Underdånigst Memorial.

Till de Elfhundrade femtio [illegible] Banco [illegible]
hvilka genom Kongl. [illegible]
[illegible] Secreterare, Herr
Professoren Fr. W. Radloff, mig [illegible]
blifvit tillerkände, till ersättning för
[illegible] af [illegible]
för [illegible] i Lund, till mig
[illegible], har jag för-
[illegible] underdånigst [illegible]

oundgifne förbehållande Mig
at framdeles för dem [illegible]
[illegible]. Men Jag förutsätter
at i när [illegible] känner, [illegible]
Kongl. Hushålls Sällskapets [illegible]
Jemte de flesta af dem, hvarföre
ska Jag förklarat [illegible] i detta [illegible]
[illegible] förgäfves, [illegible]
[illegible] till Mig inberättat,
at de [illegible] bevillningen
[illegible] i detta [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible] till [illegible]
[illegible]. Landt
Cancelliet i Heinola d. 25. Maji
1807

H. Gode.

Till Kongl. Fink. Hush. S. [illegible]

---

inkom d. 21 [illegible]
inkom d. 8 Dec. 1807

Underdånigt Memorial.

Underrättningar från de medel,
Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet
[illegible], till [illegible] Petersburg
[illegible] detta [illegible],
[illegible]. Mig
[illegible]
[illegible], [illegible] Mig i detta
[illegible] af de [illegible]
[illegible], till detta
[illegible]. Om [illegible]
[illegible]

uppkommen nödvändigheten, att
tillgripa det uppskattade eller utlofvade
beloppet af utsädes stater, har
hittills varit ofullkomm. Emedlertid
har Jag för min läns behof, sedan
[illegible] hufvudsakliga [illegible] der
~~behof~~ bättre [illegible] uppfyllande, att därtill få
användas, de nu varande öfver
skotts medlen. Ehuru med Fol-
kets påkomna svåra fattigdom,
det blifwer dem en välgörenhet
att med dylikt utsäde, i synnerhet
mån, som nästan är [illegible]
så framställer Jag Kongl. [illegible]
nings [illegible] och beräk-
ningsgrunden, om och till hvad belopp,
utöfver de sedan [illegible] användande
gånger, tillfälle må vara, att
underdånligaste [illegible] till [illegible]
[illegible]. Lands Cancelliet
i Hemola d. 13. Nov. 1807

H. Lode.

Landshöfd. [illegible] [illegible]

77. [illegible] d. 21 Feb 1808.

1808 d 18 Januari [illegible] d 4 Febr

Stormägtigste Allernådigste Konung. 111

Kongl. Maj:t vill Jag i Nåder hafva
lemnat Det Finska Hushållnings Säll-
skap Nådigt till. Stockholm d. 9. febr. 1808.

På Nådigste Befallning

M. Rosenblad

Ömmande [illegible], ej allenast Kymmene och
[illegible] [illegible], utan och Savolaxska
[illegible] [illegible], utan allmänt [illegible]

Hemola Lands höfd. om
[illegible] utsäde

N:o 276

[illegible]

[illegible] Kongl. Maj:t [illegible]

[illegible] Medaille, [illegible]

[illegible] Kongl. [illegible]

[illegible]

[illegible] Regementet, [illegible]

[illegible] 4de och 5te [illegible]

[illegible] Kongl. Maj:ts [illegible]

[illegible] Kongl. Maj:t [illegible]

Med djupaste Undersåtelig vörd-nad, trohet och nit, [illegible]

[illegible] Allernådigste Konung.

Eders Kongl. Maj:ts

Underdånigste [illegible]

[illegible] Cancelliet i Heinola den 18 Januarii 1808.

[illegible] C. Ekelund

1.

D. 2 Nov. 1808

118

Embets Memorial!

108.

Örebro d. 4 Maj 1808.

116

Memorial.

Med anledning af Herr Professorens
[illegible] under d. 17 Febr. Dec. till Mig
aflåtne [illegible] har Jag [illegible]
och detta [illegible] utgifne [illegible].
Men som Jag [illegible]
under [illegible]
heter, detta [illegible] till [illegible]
[illegible]
utdelad; så har Jag begärt, att
[illegible] Herr Professoren, [illegible]
[illegible] i Kgl. [illegible] hushållnings
[illegible]
en Mig [illegible] med det första
nödig underrättelse. [illegible]

1. D. 2 Nov. 1808

118

Underd. Memorial!

117

det skulle Jag vara, att återvän-
[illegible] det nämnda stället, hvar-
[illegible], [illegible] det [illegible]
[illegible] [illegible] hvarföre
i detta [illegible] Mig [illegible]
[illegible] [illegible]. Datum
Cancelliet i [illegible] d. 19. Apr. 1808

J. G. Bode

A. Herwald

Till Hr Professoren Fr. W. Radloff

Tjenstebref

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
Herr Fred. Wilh. Radlof[illegible]
[illegible]

Åb[illegible]

[illegible] Memorial!

Under den 23 November [illegible]
år, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Actor [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
10de [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Actor, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

med[illegible], i annan väg
icke blifwit anwändt, [illegible]
anhållas kunnat. Och som jag har
det högsta ödmjukaste anlaggande
[illegible] beredning
som afhandlingen af denna
omständighet [illegible]. Som jag
[illegible], utaf den [illegible]
Kronan Capitalet, [illegible] den de
hem, [illegible] till Ägarne
icke nu [illegible] kunnat [illegible]
[illegible], som med [illegible]
[illegible] utan att [illegible]
[illegible] emellan 16. Rdr 8. sk
1. efter räkning. Och som [illegible]
[illegible] till [illegible]
[illegible]
[illegible] något [illegible]
[illegible]. Men [illegible]
af Kongl. Hushållnings Säll-
skapets den 18. December [illegible]
[illegible] till [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
till [illegible]
i [illegible]
[illegible], Kongl. Hushållning Säll-

skapet äfwen som [illegible] än [illegible]
[illegible] medel till [illegible] af För-
[illegible] åt den [illegible]
gen, [illegible] till [illegible]
ning, jag har det ödmjukaste för-
[illegible] jag anhålla, [illegible]
till [illegible] Ordres, jag [illegible]
till dess resterande tillgången,
blifwer han [illegible]. Lands
Cansliet i Heinola den 21sta
October 1808.

H. Gode.

[illegible] Åhlerwall

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

inkom d. 26 october 1809.

Underdånigt Memorial

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Gustaf Adolphs

[illegible]

under Heinola läns nya Distrikt. Jag
har [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
som betalat [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Rd. 33 sk. 5 [illegible]
Banco. Och [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ningar. Landscancelliet i Heinola
den 9. October 1809.

H. Gode.

Åkerwall

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

Embets Memorial!

Memorial.

Sedan Jag emottagit de uti ärade skrif-
velse af den 25. sistledne Martii mig
tillsände 300 Rubel Banco Assigna-
tioner till Notariers uppehandling för in-
nevarande år i detta Län, nu-
mindre än Landscancelliet för
sistledet år ägde fordran 3 Rd: 40 sk
Banco, hvaraf Jag [illegible] vid han-
den gifva: Skolandes Notarier för
förstnämnde medel blifva upköpte,
och Kejserliga Finska Hushållnings
Sällskapet under uttalningen för sig
gått, om förlagget [illegible] under-

för sistledet
mer, an-
den sam-
den tid
Sällskapets
ankom, eller
warit up-
Wederbörande
dlertid äro
under för-
bland [illegible]
Sockne [illegible]
ga Finska

under [illegible] Distrikt. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Ex. Nr. 39 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Embets Memorial!

[illegible] Lands Cancelliet i [illegible]
den 17 Aprill 1810

H. Gode

[illegible]

Till Herr Referend. Secret. och Professorn Radlo[illegible]

[illegible] för [illegible]
[illegible]mer, an-
[illegible] den [illegible]
[illegible] den [illegible]
[illegible]skapets
[illegible] ankom, eller
[illegible] warit up-
[illegible] Wederbörandes
[illegible] är
[illegible] under för-
[illegible]
[illegible] Sockne [illegible]

[illegible]

[illegible]

Wälborne Herr Secreteraren [illegible]
Högädle
Herr Fred. With. Radloff
[illegible] Åbo

Embets Memorial!

I brist af tillgång på Potatoes, har för sistledit år härstädes icke kunnat upköpas mer, än 23. tunnor dylik jord frukt, emedan den samma af den i Landet förlagde Militairen, den tid Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets bref, af den 25. sistledne Martii ankom, eller den 2. därpå följde April, redan warit uphandlad, till så stor del, som Wederbörande däraf haft att förytra: Emedlertid äro desse 23. tunnor, af hwilka dock under förstandet 11 3/4dels Kappa förswunnit, bland Mäntyharju, Kristina och [illegible] Sockne boer utdelte.

Med tacksamhet för Kejserliga Finska

[illegible]

Hushållnings Sällskapets högsta wälwilja
och omtanka för de behöfwande inwånare i
detta Land, bör jag detta anmäla; i öf-
werensstämmelse med Redowisningen för de medel
som tilldelt är, i afseende på Potatoes upp-
köp tillstånde, hwarhos belägges, får jag
anhålla, att Kejserliga Finska Hushållnings
Sällskapet, i fall detta Lands inwånare
af Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet
för i år med någon gåfwa gunstigt ihåg-
kommes, behagade mig därom underrät-
ta, på det jag må komma i tillfälle, att följ-
samt befrämja Kejserl. Finska Hushållnings
Sällskapets goda afsigt. Lands Cancelliet
i Aurora den 14 Martii 1811.

Fredr. Jägerhorn

Gran; Leopold

Till Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet

I. K. d. 27 April 1813 77.

124

Dec. Gen.
132

132

Enskildt Memorial

I anledning af Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets genom dess Secreterare
Herr Referendaire Secreteraren och Pro-
fessoren Radloff, den 15 sistförwichne
Februarii afslåtna och den 22 i samma
månad ankomna skrifwelse, har jag
förskaffat mig den underdåniga
att begagna af Potatoes gemensam-
ma ... för de ... Sa-
... bolax belägna ...
Lån och att för den ... ...
... tillgång gå ...
... Potatoes ... balagg
af ... femton à tjugo tunnor
... i St. Michels Kaka...
... och att gifwa de ...
... jag jemwäl ... ...

lingars behof ...
neboernes djupt ödmjukaste tacksägel-
se för denna gåfwa. St. Michels Pre-
stegård den 11. November 1815.

Hauricius
Tit. Probst och Tjenstförrät-
tande Paston.

... Land N. 3 ... af ... Memorial

belgafwat af denna vagt i den
Kan utgöra omkring, Trettijo
kunnat samt att en kunna fö-
tatres för det närvarande
vanligen betalas med Tijo
Riksd. Rs. Assign., har jag sökt
Kallskaget i vänligast [illegible]
meddela; kunnande jag dock
icke forbigå nämna, det jag
anslagit [illegible] omfärmatt [illegible]
hvad som meddelning [illegible]
att ett sådant belgafwat [illegible]
belagg af [illegible] möjligen
försäkras innan detta kan. [illegible]
Cancelliet i Heinola den 5 te
April 1814.

[illegible signature]

[illegible signature]

[illegible] Fiske Uppehållnings Sällskapet [illegible]

Fredr. Jägerhorn

Grefv. Leopold

[illegible] fiskes Uppehållnings Sällskapet

Des. frio 132

lingars behof [illegible]
neboernes djup ödmjukaste tacksäge-
lse för denna gåfva. St Michels Pre-
stegård den 11. November 1815.

Henricius

Tit Probst och Tjenstförrät=
tande Pastor.

[illegible] Sällskap af [illegible] Stjernvall

ink. d. 10. Nov. 1815. N:o 6. 132

Sauft. d. 15. Nov. Prot. utsk. d. 29. Dec. ... 132

ink. d. 11. April 1815. N:o 315.

afgjord 126

Allerödmjukaste Memorial.

Uti ett den 10. Februarii afsänt och den 23. Martii innevarande år af mig in-händigat Högtvördadt Bref, är jag af Kejserliga Högloflige Finska Hus-hållnings Sällskapet anlitad at för de i samma Bref innesluttne Ett hundrade 100. Rubel Banco Assignationer uphandla och till dristige jordbrukare utdela ut-sädes Potater i St. Michels och Gustaf Adolphs Församlingar; men såsom sistnämnde Församling är långt belä-gen från St. Michel och jag därföre komme at göra en 15. mils resa fram och åter, så får jag allerödmjukast

lingars behof ...
neboernes djup ödmjukaste tacksägelse för denna gåfva. St Michels Pre-stegård den 11. November 1815.

Hinricius

Sock. Prost och Tjenstförrät-tande Pastor.

Fredr. Jägerhorn

Gen. Leopold

Till Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet

underställa om icke Pastorn i bem.
Församling Herr Fält Prosten Hoffr.
vore mindre besvärad af denn
nödig fundna angelägenheten be
gående och jag i dess ställe kunde
få tillstånd, at af mine för 12
Rubel Tunnan redan uphandlade Sp
ter förse Hirwensalmi under St
chel lydande Capel Församling m
utsäde. Hvarom såväl, som om
Potaternes utdelande för- eller u
= betalnings erläggande af Jordbr
Karen jag aller ödmjukast afvak
Höggunstig underrättelse. St Mich
Prestegård den 9. April 1815.

J. Heinricius
Tjenstförrättande Past
och Fält Prost

Gen, Leopold

Till hoper [illegible] Hushållnings Sällskapet

ink. d. 10. Nov. 1815. n: 6. 132

Sällsk. d. 15. Nov. Prot. utdr. d. 29. Dec. seu. 132

127

lingars behof och [illegible]
neboernes djupa ödmjukaste tacksägel
se för denna gåfva. St Michels Pre:
stegård den 11. November 1815.

J. Heinricius

Fält Prost och Tjenstförrät=
tande Pastor.

[illegible] af [illegible] Hirwensalmi

ink. d. 10. Nov. 1815. n:o 6. 132
Sällsk. d. 15. Nov. Prot. Utsk. d. 29. Dec. fin. 132

Ödmjukt Memorial!

ink. d. 18. Nov. 1815. N:o 12. 128
Sällsk. d. 1. Dec. Prot. Utsk. d. 29. Dec. fin.

Ödmjukaste Memorial.

Genom insändande af närlagde Handlingar får jag i ödmjukhet afgifva Redovisningen för de Etthundrade (100.) Rubel Banco Assignationer, som Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet under den 10. Februarii innevarande år anordnat till Potatoes utsädes upköpande för St Michels och därunder lydande Hirfwensalmi Capel Församlingars behof och tillika betyga Sockneboernes djupa ödmjukaste tacksägelse för denna gåfwa. St Michels Prestegård den 11. November 1815.

Mauricius

Titt. Prost och Tjenstförrättande Pastor.

Gen. Leopold

Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet

ink. d. 10. Nov. 1815. n:o 6. 132
Sällsk. d. 15. Nov. Prot. utsk. d. 29. Dec. fin.
132

Ödmjukt Memorial!

129

Grev. Leopold

[illegible] Hushållnings Sällskapet

[illegible]

inh. d. 10. Nov. 1815. N:o 6. 132
Sällsk. d. 15. Nov. Prot. utdr. d. 29. Dec. fin. 132

Ödmjukt Memorial!

inh. d. 28. Nov. 1815. N:o 13. 130
S. d. 1. Dec.
Prot. utdr. d. 29. fin.

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo
ödmjukt Memorial!

Sedan Kejserliga Hushållnings Sällskapet uti högtäradt bref af den 10. sistledne Februari tillsändt mig 100. Rubl. Bo assignationer till uppHandling af ut=

Gran, Leopold

Till Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet

1816. Rundbref af Kyrkoh. Hirnvall

ink. d. 10. Nov. 1815. N:o 6. 132

Sällsk. d. 15. Nov. Prot. utdr. d. 29. Dec. s. å. 132

Ödmjukt Memorial!

131

fädes Potater hvilka bonde utö
lar ibland de mäst driftiga jo
brukare innom denna församl
har jag beflitat mig om att n
utinnan uppfylla Sällskapet
önskan hvaröfver fördeln
lista vid Sockenstämma upplä
och granskad, samt liqvid och v
ficerade qvittenser härmedelst
sänder. Och får jag äran til
känna gifva att som de omkr
semmare Jordbrukare har sj
des i allmänhet redan tillförn
idkadt Potats Plantering, så
har jag utdelt utsädes Potater
till sådana som härmed in
denna tid ej varit försedda
med den tillsägelse att årligen
undersöker huru vida de med fö

användt det nu erhållna utsädet.
Hvarvid jag äfven får hos Säll-
skapet anmäla, det Sjöman och
Gästgifvaren Anders [illegible] Knorti
från Knortis by med synnerlig
flit och omtanka drifvit Po-
tats Planteringen, så att ej alle-
nast han sjelf häraf haft mycken
fördel, men har och årligen försett
sina grannar med utsäde, så att
å den trakt han bor ej finnes någon
som uppmuntrad af hans exem-
pell och anmaningar ej äger
Potater. Likaledes har jag äran
insända Syne instrument m. m. öf-
ver de kärr uppodlingar hustrul
laren Sahl Värg företagit, jemte
te ödmjukaste anhållan, det hans
framst är andra utmärkta drift
och idoghet, måtte med någon
belöning och uppmuntran

Till Kongl. [illegible] Hushållnings Sällskapet

[illegible] af [illegible] Kiernvall

för en framtid, Högunst
gast ihågkommas.
Mendrehamn den 10. Nov. 18
A. Werner.

Sällsk. d. 15. Nov. Prot. utsk. d. 29. Dec. frei. 132

Ödmjukt Memorial!

Öfver ansändandet af de sistledne wår til upphandling af utsädes potater mig tilsände penningar får jag nu öfverstyra räkning jemte behöriga verificationer, såsom ock Förteckningen öfver dem hvilka af mig erhållit utsäde.
Priset å utsädes potater blef emot förmodan vida högre än hvad jag förledne höst förmodade.
Hade jag vetat förut at Sällskapet skulle göra en utdelning af denna jordfruckt, och derföre i god tid gjort aftal derom med dem som hade något at aflåta, skulle jag säkert för fem Riksdaler Swenskt Riksgäld per Tunnan, fått det quantum

Inlemnade af Herr ... Sällskapet

Wälbördige Landshöfdinge af Herr Wiernvall

hwarmed denna Församling kunnat wara hulpen
då jag nu deremot, sedan priset å potater hade
i Städerne ansenligen stigit, fått betala för några
Summor til och med Ellofwa Riksdaler Riksgälds
Omöjeligen kunde han få mera än jag upköpte, och
derföre kan jag icke enligt Sällskapets anmodan
kunnat förse flere församlingar med utsäde än
Jockas och Sulkawa. Belägenheten af Christina
Socken är sådan, at det blefwe nästan för lång väg
at härifrån skicka dit potater, emedan S:t Michels
ligger emellan Jockas och Sulkawa. Om Sällskapet
wil dertil lämna sit bifall, skall jag nästkommande
år wara foga anstalt om utsäde til Rantasalmi
kanske om något mera til Sulkawa för de pe-
ningar som af den hitsände Summan äro öf-
riga, hwilka jag derföre nu icke remitterar.
Jag bör ock härjämte meddela Sällskapet den
underrättelse, at potat cultursen detta år warit lön-
de. Man kan i allmänhet räkna emellan 15:de och
20:de kornet. Blott potaterne kunna conserveras
öfwer wintern, tror jag at ingen i denne Socken
nästa år icke skall sakna nödigt utsäde.
Jockas den 26:te October 1815.
G. H. Gottlund.

Til Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet

[illegible] af Hr. Hierwall

d. 15. Dec. 1815. N:o 51.

Sällsk. f. d. Prot. Utdr. d. 29. Jun.

Ödmjukaste Memorial.

23. Okt

Jemte det jag får äran härigenom i ödmjuk:
het, inför Det wördade Kejserliga Finska Hus:
hållnings Sällskapet redowisa, enligt fasgående
de quittencer och fördelnings Protocoll för
de Femtijo Rubel Banco Assignationer, mig
sistleden sommar blefwo tillsände, i afsigt att

Till ödmjukt följe, af Kejserliga Finska Hushåll:
nings Sällskapets Högtärade tvenne Circulaire Bref
af d: 17. Maij och 1. November 1815. äfwen som d: 15.de De:
cember nämnde år, samt d: 17.de April innewarande år;
får jag äran till swar lämna:

1:o Hwad Brefwen af d: 17. Maij sistledit år och d: 17. April detta
innehålla, angående Vaccination innom min Församling;
så får jag nämna, det jag, ifrån samma stund jag kom
till Församlingen, har med allt alfwar och den fullkom:
ligaste

Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet

[illegible] af Kyrkoh. Mennvall

uphandla Potatoes utsäde, för Lekangers
pell Boer under detta Pastorat; nådgas jag
wen i lika ödmjukhet berätta, att Potatois
åringen i år war ganska elakig. Orsaken der
til måtte den owanligt kalla Sommaren ge
va warit. Den ringa foråring bestod o
af ganska små Kärnor, icke mycket stö
än galla nötter. Utaf anförd orsak, blef
det utsädet jag uphandlade, så mycket d
re. Några kappor här, några åter på at
nat ställe, hade jag wäl kunat få för
geligare pris; men det hade gifwit att
åndeligt göra.

Jag får äfwen äran härhos i djup
mjukhet insända swar, å de frågor, som
wördade Kejserliga Finska Hushållnings
Sällskapet åskat öfwer lin och hamp
skötseln i denna Församling. Allmogen

hufwudyrke här, går blott derpå ut, att skaf:
fa sig och sine medmenniskor bröd, men kläder blott
för året, och att skaffa fourage åt sine krea:
tur, så de kuna för smör och talg få sig penin:
gar til sine utlagors, räntors och andre utgif:
ters afliqviderande.

Hwad åter waccinationen inom detta
Pastorat beträffar, har den med all nit blif:
wit befordrad, och det med den framgång
af klockaren härstädes, att koppsmittan
Gudi lof! på en tid bortåt icke wist sig. All:
mogen har och redan erfarit waccinationens
nytta, så intet motstånd i den wägen förtts
sig. Klockaren har jag och tilhållit, att med
all noggranhet förfara wid dena operra:
tion, och att altid wara försedd med ägta
waccin; men att här förena några af bättre eller
sämre Classens Medborgare til en Comittee,

136
23. Okt

Till ödmjukt följe af Kejserliga Finska Hushåll:
nings Sällskapets Högtärade fyra Circulaire Bref
af d: 17. Maij och 1. November 1815. äfwen som d: 15de De:
cember nämnde år, samt d: 17de April innewarande år;
har jag äran till swar lämna:

1° Hwad Brefwen af d: 17. Maij sistledit år och d: 17. April detta
innehålla, angående Vaccination innom min Församling;
så får jag nämna, det jag, ifrån samma stund jag kom
till Församlingen, har med all alfwar och den fullkom-
ligaste

Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet

[illegible] af Kyrkoh. [illegible]

är utan ändamål, ty här finnes ingen som
någa kan urskilja äkta vaccin från bägla
ingen som kunnat sjelfva fättet til detta med
anvädande. Gammal är jag, att nu meraa
mig det, likaså min Embets Kamrat.
Dock skall det vara och förblifva wårt
sta nöje, att bidraga alt hvad hos oss
til befrämjande af denna goda och välsi
de åtgärd. Sysslna den 17 November 181

Carl Lüning

Ink. d. 10. Mars 1818. N:o 212.
Fol. utpr. d. 14. Juni 138

Embets Memorial!

Kom den 11. Junii 1816 N:o 317 136
S. d. 1. Julii Van. utpr. d. — Fol. utpr. d. 23. Okt

Memorial.

Till ödmjukt följe af Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets Högärade tvenne Circulaire Bref af d: 17. Maij och 1. November 1815. äfvensom d: 15:de December nämnde år, samt d: 17:de April innevarande år; får jag äran till svar lämna:

1:o Hvad Brefven af d: 17. Maij sistledit år och d: 17. April detta innehålla, angående Vaccination innom min Församling, så får jag nämna, det jag ifrån samma stund jag kom till Församlingen, har med all alfvar och den fullkom-

Ifrågaste

Ang. Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet

Vaccinations Berättelser af Kyrkoherde Hiernvall

är utan ändamål, ty här finnes ingen, som
naga kan urskilja ägta vaccin från bägla
ingen som kunner sjelfwa sättet til detta med
användande. Gammal är jag, att nu meralen
mig det, likaså min Embets Kamrat.
Dock skall det vara och förblifwa wårt
[illegible] nöje, att bidraga alt hwad hos oss

Fsk. d. 10. Mars 1818. N:o 212.

Hol. utgr. d. 14. [illegible]

Embets Memorial!

ligaste Sorgfällighet sökt befrämja denna välgörande
inrättning till befriande ifrån de många olyckeliga
följder som Kopporne medföra allt för ofta; men
[illegible] i början af Allmogens motwilja, som dock nu mera
är förändrad, genom den skada Kopporne förorsakade i
slutet af året 1813. och början af 1814. dels genom dödande
af Allmogens barn dels genom hwarjehanda lamningar
för dem, hwilka blefwo vid lif. — Så snart smittan upphörde
de sig; gaf jag det Högwälborna Landshöfdinge Embetet
bättre i bägge Läkarena tillkänna så fort möjeligt war;
emellertid pålade min Cantor eller Klockare, såsom kändes
och försedd med bevis öfver skicklighet i vaccinering,
att oförderöjeligen fara omkring i Pastoratet och genom
vaccination förekomma koppsmittans utbredande [illegible]
ket af Cantorn Forsblom wärkställdes med ytterst [illegible]
På de vaccinerade, lämnade han ock redan Förteckning
förledit år eller 1815. i början af Martii månad på [illegible]
den vid Sockne stämman blef uppläst och underskrefven
till Landshöfdinge Embetet i Heinola, enligt Dess gifna
befallning och tillsägelse, att förskaffa det arfwode [illegible]
enligt Swenska Konungens Författning wore 12. skr [illegible]
för hwarje vaccinerad, hwilket arfwode jag likwäl
nu ser vara reducerat till 50. kopek Banco assig[illegible]

hwarpå vi i wår kyrka dock ej fått någon Kejserlig
Ukas eller Författning; men som icke en gång kom-
mit Vaccinatören ännu tillhanda. Och som min
Cantor eller Klockare, som i denna widsträckta Församling
gjorde åtskilliga resor ej utan särdeles kostnad med skjuts
så wida här ej är klockare Bohl och han ej fått det fastsat-
de arfwodet; så har jag ej kunnat med skäl twinga honom
till denna för honom kännbara kostnad: men nu, då jag
har Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets försäkran
att detta arfwode directe skall utfalla till Vaccinatörn,
så har jag förnyat min befallning till min Cantor, att
han, så snart han får Vaccin ämne, skall fara omkring
och Vaccinera, så wida jag ej kan få någon pålitlig i By-
arne, som jag kan anförtro denna ömma sak åt.

2:o Beträffande Potatoes Planteringen; så har den wäl till nå-
gon del blifwit idkad i denna Församling och har jag sökt
genom löfte om belöning derföre enligt ett Circulaire
Bref af Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet
år 1814. uppmuntra dem dertill, hwilka ej tillförene
brukat detta; men som nu genom sednare Bref
af d: 1:sta November hålles för onödigt, emedan den-
na wäxt enligt min ingifna berättelse, [illegible] Kejserliga

är utan ändamål, ty här fines ingen som
noga kan urskilja åkla vallen från båg...
ingen som kunes sjelfva saket til detta med...
en vändande. Gamal är jag, att nu meraled...
mig det, såsåsom min Embets Kamrat.
Dock skall vara och förblifva wårt ...
ska nöje, att bidraga al hvad jag ...

Hushållnings Sällskapet, ...sågs vara odlad ...
värkeligen i denna Församling, så att ej mera ...
uppmuntran eller belöning vore af nöden.

N.B. modellen består uti en af pappers... skuret figur, föreställande en ... plog uti ett gaffel-plogande.

Model till den Plog af träd, som jag sjelf nyttjat vi...
Potatoes sättning och rensning i lösare jord, bruk...
af 2ne karlar; har jag äran här innelyckt sända ...
serliga Finska Hushållnings Sällskapet, med erin...
att denna plog bör vara litet kullig på fram-...

3o De 12. Exemplaren, hvilka handla om sättet, att ...
Potatoes bränna Brännvin och baka bröd äro rig...
jämte Circulaire Brefvet af d: 15. Decem ber 1815 ...
tillhanda komne för några dagar sedan och skola ...
tacksamhet utdelas ibland de förståndigare hushål...
af allmogen.

Sedan mig nu blifvit tillåtit af Kejserliga Fin...
Hushållnings Sällskapet, att i trängande om...
ter och besynnerligen vid kopp-Smittornes gångbarhet ...
da mig directe till kejserliga Hushållnings Sällskap...
så anhåller jag ödmjukast, det täcktes Kejserliga Hus...
hållnings Sällskapet gracieust förskaffa mig Tei be...
rättighet, så mycket mer, som jag äfven är Ledamot ...
Kejserliga Finska Bibel Sällskapet, och andre af ...
Sällskap addressera sig till mig i Församlingen med
sine penningar för det dyra Postporto skull. ...
mattila d: 21. Maij 1816.

F. L. Hartman

Hushållnings Sällskapet

ck. d. 10. Mars 1818. No 212.
Pol. ... d. 14. ...

138

S. E.

Embets Memorial!

Med anledning af Kejs: Finska Hushåll-
nings Sällskapets Skrifvelse af den 2dra sistl:e
December, angående redovisning för de 461.
Rubel 64 Kopk Banco Assignationer, hvil-
ka tid efter annan skola blifvit hitsän-
de, til uphandlande af Potäter til utsäde,
har jag genomgått de härstädes förde Diarier
ifrån och med år 1812. då jag Landshöfdinge
Embetet härstädes tilträdde, och i 1814. års Dia-
rium funnit ifrån Kejs: Hushållnings-
Sällskapet ankommit Bref af den 5. Febr
samme år, däri upplysning infordras hvar:

... Landshöfdinge af ... Stjernvall

understöd af Potäter til utsäde fordras hvarå från d. 5. därpå följde April afgått men något spår til medels hitkomst för samma ändamål, finnes icke: äfven som det af Kongl. Hushållnings Sällskapet åberopade Bref af den 28. Januari 1817, som skulle hit afgått, saknas:

Under förmodan att Land Secreteraren Ström sådane penninge Bref, hvilka säkerligen under Recommendation hit afgått, från Posten utqvitterat, har jag ålagt honom, som förliden af sjuklighet från tjenstgöring afhållit sig, att härå lemna all den uplysning, hos honom kan va tillgänglig; och har jag detta förhållande tillika med andre försummelser emot bemälte Land Secreterare i Kongl. Hofrätt anmält: likväl på det jag icke må sakna utväg att om de hit affände medlens ankomst och emottagning företaga all erforderlig undersökning, får jag anhålla att af Kongl. Hushållnings Sällskapet undfå upgift när och uti hvilka posten de ifrågavarande 161. Rubel 64. Kopek hit afgått, för att så väl å Post Contoiret kunna få uplyst hvilken de samme utqvitterat, som möjeligt vore i Concept Banden någon Brefvexling om deras användande kunde vara införd eller nödig anteckning blifvit uraktlåten, och skall jag efter inhändigande af de nu omnemnde upgifter icke uraktlåta hvad på mig ankommer för att upfylla Kongl. Hushållnings Sällskapets fordringar. Lands Cancelliet i Heinola den 4. Mars 1818.

[illegible]

[illegible]

Till Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet.

[illegible] af Kurt Stiernvall

11.

Inkom d. 26 Nov. 1806.

142

Underdånigste Berättelse.

Inkom den 20 Nov. 1806. 9.

140

Underdånigste Memorial.

Efter werkligheten å denna tiden och wårt fäd[illegible] [illegible] ian i
jag infor Kongl: Swenska Hushållnings Sällskapet [illegible]
get, nemligen dess högst wördade Skrifwelse af den 15. [illegible]
maj 1802. hwarom lägger i all ödmjukhet en kort och [illegible] — [illegible]
på forening grundad berättelse om Potatoës wäx[illegible] [illegible]
tens kultur och afbärgning för innewarande år

9.

[illegible] af [illegible] Lierwall

Inkom d. 26 Nov. 1806.

[illegible]

i denna Lampis Moder Kyrko- och derunder lydande Kaskis Capell- Församlingar.

Att den wälsignade Potatoes wäxten här i församlingarne mera allmänneligen och idogare blifwit än tilförenne, samt är tilförmodandes, at denna wäxts odling alt mera och mera der ifrån år tiltager, i synnerhet som jord-mannen härstädes är härtil mycket tjenlig och förmonlig, är en sanning den jag genom noggrannaste undersökningar och egen erfarenhet kan bestyrka, för at icke nu de, som äga den minsta jord, underlåta att kunna och odla denna wäxt. Skörden och afkastningen har warit efter önskan, dock äger ingen så stort förråd af denna wäxt, at han kunde något häraf til afsalu, utan anwändes denna wäxt, om ock den Högsta sänder wälsignelse med någon gynnigare skörd, til eget behof, som i anseende til dess wälsmakliga föda ännu anses för en god spis, och ersätter wist i en ansenligen den brist Landtmannen mäst saknar af födo-wäxter. Af det lilla quantum af Potatoes, som någon kunnat äga til afsalu, har Potates allmänneligen här å orten 2. Rdr Rgs: i Riksgälds mynt. Ingen har här å orten synnerligen af sina för andra utmärkt sig med mera drift och omtanke til en gynnigare och widlyftigare Potatoes Kultur, som förtjenar at omnämnas. De Potatoes förwaras här i de wanlige jordgroparne, som synes wara det bästa förwarings sätt at bibehålla Potatoes öfwer wintern til nästkommande utsånings- eller utplanterings-tiden. Lampis den 15. November 1806.

Hindrich Åkerman
v. past:

Inkom d. 26 Nov. 1806.

Landtmätningsinspektor Strandberg.

Potater gör man här [illegible], [illegible] i
sjöl, ifrån 8. till 15. [illegible] o [illegible] gör han
iden [illegible], [illegible], för [illegible]
gå [illegible], ingen vill hjälpa dem [illegible]. — Man
vill tro, att Prinsen [illegible] i Potatislandet, [illegible]

[illegible] af [illegible] Hiernvall

jordens idkeliga [illegible] och omrörande f[illegible]
minska Potätes[illegible], [illegible] [illegible]
Dammar att förflytta in matmullen, [illegible]
[illegible] är i ögan dag liggande och [illegible]
omrördt [illegible]. — [illegible] omständigheter [illegible]
[illegible], [illegible] förut i ödmjukhet int[illegible]
[illegible] blifvit. Tammela den 24. Novemb[illegible]
1806

A. Nordgren

36.

Inkom d. 26 Decemb. 1806

6 Jun 1807

144

148

Memorial!

Om Potatis Planteringens fortgång och skörden deraf för innevarande år uti detta län, får Lands höfdinge Embetet efter derom inhemtade underrättelser härigenom inberätta, at denne Plantering allt meras blifvit af Länets innevånare efter derom vid Wagnes anstalter utvidgad, men at af Kastningen af Potatis dyrka detta år i anseende till ovanlig vederlek i allmenhet utgjordt endast omkring 8. eller 9nde Kornet. Lands Cancelliet i Tavastehus den 18. December 1806.

1307

146

Under H:r Baron Landshöfd: och Comend:r Munck's frånvaro vid Resningen i länet.

Dan:l Swanden — Carl Zach: Nordberg

Till Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

Det är i många afseenden för mig en hugnad att få träda i bekantskap med Herr Professorn, hwars talanger och patriotism jag lärt at högakta. Om Herr Professorn behagar och kan göra min wanmäktiga goda wilja

147.

Baron Landshöfd. af Hell. Mannvall

145

148

6

1807

146

Det är i många affeenden för mig en hugnad att
få träda i bekantskap med Herr Professorn,
hwars Talanger och Patriotism jag lärt
att högakta. Om Herr Professorn behagar
och kan göra min wanmäktiga goda vilje

147.

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

i

Åbo

Frbr

194. inkom d. 26 Juni 1807

148

Ödmjukaste Memorial.

147. inkom d. 30 aprill 1807

146

Högädle och Vidtberömde Herr Doktor och Professor.

Det är i många affeenden för mig en hugnad att få träda i bekantskap med Herr Professorn, hwars Talanger och Patriotism jag lärt att högakta. Om Herr Professorn behagar och kan göra min vanmäktiga goda vilje

147.

196

i någon ting brukbar för K. H. Sällskap
så blir min förbindelse mycket stor.
Hr Swahn är ganska nöjd att låta af-
hämta Boksamlingen jemte skåpet, ju
för ju heldre. Här kan fås en forman som
för fram hela verket till Åbo, om så
stundar.
Jag kan väl använda de utlåfvade medel
till anskaffande af Potatoes till utsäde
Men då borde jag få dem genast i han-
emedan jag efter 14. dagar ike mer fin-
en Kappe. Landsherrn ger oss kanske n-
Riksdaler, och skickar dess mätta af -
han fås till Jemsjö Kuhmois m. m, -
rätt är.
Frågas: om en Stadsbo- N. fattig, -
han et. efwen fås bisprningar med någ-

194.

inkom d. 20 Juni 1807.

148

Ödmjukaste Memorial.

197

kappe till utsäde i sin lilla täppa som
krattas up imellan stenar – men på stads
jord.
Wår gräsliga fattigdom behöfver ak tröst i
Stad och på Landet.
Med synnerlig estime har jag äran att
framlefwa
Herr Doktorns och Professorns

Jarvasteha d. 20. April 1807.

ödmjuke tjenare
A. H. Lagerus

[illegible] Landshöfd. af [illegible] Mienvall

Ödmjukaste Memorial.

Härmed får jag äran att afgifva min redogörelse för de Fyratiofem Rik:d. Riksgälds sedlar som Kongl. Hushållnings Sällskapet behagat anförtro mig till anskaffande af potatoes till utsäde för de mäst behöfvande i Tavastehus och Wåno. Då det ett större antal kunde hugnas med någon hjelp, fördeltes förrådet i små delar. De flesta som erhållit utsäde äro sådana som gräfvit sig en tappa på ny jord, eller åtminstone sådan som icke förut burit potatoes. Tavastehus d. 16. Juni 1807.

Zach. Cygnaeus.

14. Inkom d. 8 Decemb. 1807.

149

[illegible]:

Som han skördade Potäter nu i höst från
6te til högst 12te Tunnor. [illegible] de hans föl-
je potäter, men de [illegible] 6. skr R.G. för
kappan, och i ansende där till, att man icke
fått i ymnighet därav i år, [illegible]

[illegible]

bra dem, som i nästa wår kunna grafwa och
lägga Potates till utsäde. — Öfriga omständig-
heter, som göra glädje, wåro lika med hwad jag
förledit år hafft äran att förmäla. Tam-
mela d. 17. November 1807

S. Nordgren

Memorial!

Angående Potatoes Planteringens
fortgång och [illegible] därutaf som
innehafwande har uti detta mig
Nådigst anförtrodda Rum, får
jag, efter derom gjorda [illegible]
[illegible] nådigst, [illegible]
underrätta, att [illegible]
[illegible] [illegible] Po-
[illegible] Planteringen, i [illegible]
[illegible] [illegible] därutaf detta
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i allmänhet —

[illegible] Munvall

[illegible] til [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Kongl. Maj:t, som Kongl. Finska
Hus Hållnings Sällskapet til
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tilmäl[illegible]

Kon. Raads Canzelliet i Stockholm
den 24. December 1807.

[illegible]

Dandevauden

Kongl. Finska Hus Hållnings Sällskapet i Åbo.

[illegible]

Till

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet

i

Åbo

1807 d. 23 Decemb.

Inkom d. 8 Februari 1808.

152

Underdånigste Memorial!

Kongl. Maj:t vill genast kunna Des finska Hushållnings Sällskaps Nådig lof för at efterfölja Sällskapets Almänna underdåniga Berättelse om Potatoes vården.

Stockholm d. 9. Jan. 1808.

På Nådigste Befallning

M. Rosenblad

Angående Sällskapets Planteringar och fortgång och hvarom dessa [illegible] innehållande är, uti detta

Landshöfdingen

Potatoes planteringen

1148

mig Nådigst anförtrodda Län-
[illegible] jag, efter derom inhämta-
de underrättelser, förmenar i [illegible]
[illegible] underdånigst inberätta,
att Länets innevarande års [illegible]
utsäde af Potatoes Plantering-
en att [illegible] dess [illegible]
[illegible] att [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] til [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] den [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], att inte
Junii månads slut.

Dessutom [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] än [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sig, at [illegible] [illegible]
[illegible]; men dels [illegible]
med [illegible] af ~~[illegible]~~ [illegible]

förfarenhe Landtmän, at me-
nyckna de sådda til [illegible]
[illegible] fortfullande, dels
äro [illegible] [illegible] [illegible]
af de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Kongl. Maj:t som
Kongl. Finska Hushållnings Säll-
skapet til [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], och [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] til [illegible]
[illegible]. Landscancelliet i Ta-
vastehus den 23. December 1807.

[illegible]

Dan Levander

Kongl. Maj:ts underdånigste —

2.   d. 6 Nov. 1808

154

Ödmjukaste Memorial.

För den Hedersvärda gåfvan af en detton, slagen öfver fram-
lidne Assessor Ahlman, hvarmed Kongl. Hushållnings Sällska-
pet behagat hedra mig, får jag härmedelst aflägga min aller-
ödmjukaste tacksägelse.

Jag har med all [illegible] sorgfällighet, dels med nöjet af-
[illegible] dels ock med [illegible] föreställningar, när jag dertil
tillfälle haft, sökt uppfylla Kongl. Hushållnings Sällskapets

Ödm. Landshöfd. af Nils Hiernvall

önskan, att inplanter hos menige man hos, lust och drift att derföre sin nytta skull i Hushållningen så allmänt god kän- Potatoes wäxten, och har jag med nöje nu sett, samt för min ofwan äran med fägnad inberätta, det ingen i denna Försam- ling, icke en enda undantagen, blott han äger jord, som för- summar att fram för allt odla denna wäxt i mer och mindre mohn, långod efter sin jords widd; dock har här i Försam- gen ej någon synnerligen och fram för andre med särdeles drift och omtanka utmärkt sig att kultivera denna wäxt för att hörd kan hafwas något ofwanrade. Skörden och afkast- ningen har i år ej warit aldeles lönande, som härrörde ifrån den starka hettan och långwariga torkan wi i förledne sommar hade, hwaraf hände att Potäterne wäxten ringa blef. Uti det förråd, som här förwaras i jordgropar, äger hwar och en [illegible] anseende til Potäterners förträffeliga smak och nytta i Hus- ningen äro de gemensamt så, som försäljer denna wäxt, utan ny- tjas mäst til eget behof; dock om någon hwaraf kunnat hafwa til afsalu, har priset warit i denna sommar ordenligen såsom, at en kagge kostat 6 ß. eller en tunna ungefärligen 3. 4. Rdr Riksgs: Mynt. Lampis den 12. November 180[illegible]

[illegible] Åkerman

5. ink. d. 17 Dec. 1807.

 6

Ödmjukaste memorial.

I flera år å denna tiden och ännu har jag haft äran att i all ödmjukhet til Kongl. Finska Hushållnings Säll- skapet inberätta, huru och med hwad fördel i desse Lampis och Kosskis Församlingars Potatoes wäxten kultiveras, och får jag nu ofwan i lika ödmjukhet för detta år in- komma en kort berättelse om odlingen och afkastningen

[illegible]

och fogda wäxt. Sättet at odla Potäter är menige-
man här alldeles icke okunnigt; ty denna kunskapen hafwa
de förskaffat sig antingen genom [illegible] ögonwittnen
ägor de Finnigas planterings sätt, antingen genom [illegible]
egen mångårig erfarenhet. Att odlingen af denna wäxt all-
mänt är ifrån år utwidgad och tiltagen, det har jag [illegible]
[illegible] erfarit, [illegible] hwar man, som har jord, om den
wara aldrig så [illegible], är mäst sorgfällig derom, at fram-
för all annan wäxt plantera Potäter i sin täppa, och plante-
randet måtte här i år icke warit här [illegible] ty
den Högste Wälgöraren har wälsignat och med en härlig
skörd af denna wäxt i så måtto, at Potäterne woro synnerligen
stora, och bära gemenligen wid [illegible] som tilförenne. Här i
Församlingarne hafwas ej någon för synnerligen och [illegible]
under [illegible] drift och omtanka utmärkt sig at kultivera
Potäter, at [illegible] någon [illegible]. [illegible] de Potäter
som förtorkade, som och de, hwilka bespares til utsäde, hållas här
[illegible] i de wanliga jordgroparne, där de wäl förwaras mot köld och
all annan skada. [illegible] til dessa Församlingars afstånd
från Städerne, har priset på en tunna Potäter warit
[illegible] högst 3. Rubell. Lampis den 19. No-
vember 1809.

Hin. Gust. Akerman
C. past. i Lampis och dess
Annexe Församlingar

inkom d 24 Dec. 1810

Ödmjukaste Memorial.

Den af mig hwarje år inom November Månads utgång afgifwande berättelsen om Potatoes wäxtens Cultur, afstaning m:m: i detta Lampis Pastorat har jag härmedelst [illegible] i all ödmjukhet för in= warande år til Kejserl. K. Finska Hushållnings=Sällskapet insända.

Potatoes wäxten odlas i detta Pastorat med den drift och om= tanka, som denna både för människor och Boskap nyttiga wäxt

icke hade Sällskapet mottagit årets skrifwelsen af d. 9 April, förrän d. 6te dennes.

[illegible] af Kyrkoh. Hiernvall

förtjenar, så at ingen jordbrukare är, som icke försöker at sjelf-
så har lust at plantera denna wälsignade wäxt, så widt hans jord, i
anseende til andra nödwändiga wäxter, det tillåter.

Wäxten af afkastningen af Potatesen har i detta år härstädes
warit, beklagansvärdt, mindre fördelaktig; ja, man kan säga, at
denna wäxt har i år warit nästan missväxt, ty öfwer hufwud taget,
som jag gjort mig härom underrättad, har skörden warit en tredje-
mindre än i förledit år, til och med har någon berättat mig, at de
fått utsädet; denna missväxt härrörer til en del, i anseende til den
torra och kalla wåren, af en sen sådd, men isynnerhet af den
mot den 3 eller sistledne Augusti inträffande frosten, som fördärf-
wade de flesta Potates-landerne, isynnerhet de lågländte, så at blommorna
och bladerna förwissnade och bortdorrade, hwaraf hände, at Potatesen
i sin wäxt afstannade; och härtil än kommer den ungefär tidigt in-
fallande Höstfrosten, som war allmän, och som aldeles förtog och
förqwäfde deras widare wäxt, de woro således wid upptagningen
ifrån antalet af Potatesen wid hwarje rot war så stort som til-
wara, ungefär smärre och ganska ringa lönande.

Om behandlingen af utsädet, som här förwaras, utom at gå
någodt fått skada af köld, i wanlige jordgropar, har wäl hwar och
en omsorg, utan at behöfwa ifrån andra orter förskaffa sig.

Allmänna priset för en tunna Potates har här warit 7. a 8.
Rubel i Banco Assignationer; men nu af detta årets afkastning
har wäl ingen någodt til salu —

Till någon i denna ort har synnerligen och fram för an-
dra så utmärkt sig med en genomgående och utwidgad Cultur
af Potates wäxten, at han förtjenar nämnas. Lampis den
15. November 1810.

Hinr. Gust. Åkerman
v. Past:

des i de wanliga jordgroparna, där de wäl förwaras mot köld och
all annan skada. I anseende til dessa församlingars afläg-
senhet ifrån Städerna, har priset på en tunna Potates war-
igen ej warit högre än 2. högst 3. Rubel. Lampis den 19. No-
vember 1809.

Hinr. Gust. Åkerman
v. past: i Lampis och [illegible]
Annexe Församlingar

icke hade Nåden mottaga ärade skrif-
velsen af d. 9 April, förr än d. 6te dennes.

[illegible] af Kyrk. [illegible]

des i de vanliga jordgroparna, där de väl förvaras mot Köld och
all annan skada. Församlingarna till dessa Församlingars afling
senast ifrån Städerna, har gifvit på en tunna Potäter [illegible]
gen ej varit högre än 2. högst 3. Rubel. Lampis den 19. No-
vember 1809.

Hinr. Gust. Åkerman
v. past. i Lampis och dess
Annexe Församlingar

Inkom d. 4. Febr. 1814. No 77. 162
Sällsk. d. 15. Febr. Prot. uppl. d.

[illegible]kom d. 2 Augusti. 128. Tavastehus den 16 Junii 1813.

158

Högädle Herr Referendarie Secreterare!

Jag begagnar ~~[illegible]~~ detta tillfälle för att
i skyldighet beswara ärade brefwen, det sednare
af den 1. Dennes med inneliggande 500 Lod
Sco assignationer. Visserligen har försöket
[illegible], ehuru å Potäter, sedan en ny
allmän lust på utsäde, deraf, hos landets
inwånare, men ehuru denna omständighet
har haft ~~[illegible]~~ medfört swårighet att för-
seningar, så wäl i publique som enskild
väg, erhålla till köps hwad landet i
denna del innom sig är i saknad utaf;
hwartill äfwen kommer att de i staten af-
~~[illegible]~~ utaf [illegible] Finländska Hushållnings
Sällskapet nu bewillgade medel för anskaff-
ning af utsäde Potater i att afseende är
för detta år att för lent. hwarföre jag

icke hade tillfället mottaga ärade skrif-
velsen af d. 9 April, för än d. 4de dennes.

[illegible] Landshöfdingen af [illegible]

158

genom Tit: försorg utbeder mig den upplysning om, och hurvida de öfversände 500 Rub. för hå qvarblifva för att tidigt kunna för to år användas enl. Kyrk. underhållnings Sällskapets afsigt, eller återsändas för att af Kyrk. underhållnings Sällskapet disponeras på annat sätt.

Såsom kallad ledamot uti Sällskapet önskade jag, i fall Tit: ville bevisa mig denna benägenhet, erfara med hvilken afgift, i ett för alt till Sällskapets Cassa jag kunde från mig undgå den årliga inbetalningen af 3 Rd Sv. 16 s?

Hvad som nämnes om Mamsell Lemberg har varit mig särdeles ömmande, häst jag som närboende i flere års tid varit i tillfälle bevittna de många curer hon gjort med ett ganska stort antal utsläggare och andre som för ögonsjukdomar och flere utwärtes sjukdomar anlitadt henne, hvad som på detta sätt genom erfarenhet

[...] genom erfarenhet, för [...]

[...] varit högre än 2. högst 3. Rubel. Lampis den 19. November 1809.

Hin. Gust. Akerman
v. past. i Lampis och Kyrko
Annexe församlingar.

Inkom d. 4. Febr. 1814. N:o 77.
Sällsk. d. 15. Febr. Prot. uttr. d.

162

159

bekräftadt sig, torde ej kunna kallas fuskeri och skulle det vara ett synnerligt ödermåle af Sällskapets hafvande afseende å min intygan för mams: Lemberg och recommendation, som för henne sökes, med ett ytterligare document ifrån mig, bekräftat med hvilka verifications Sällskapet ännu dersinte skall ej ha kunde ånyo upptagas och afgöras enligt beredningsutskottets betänkande,

En vink härom till mig skulle kunna framskaffa alla de bevis Sällskapet åstundar med fullkomligaste högaktning har jag den äran framhärda

högädle Herr Referendarie Secreterarens

ödmjuke tjenare
E. Fred. Stiernvall

icke hade tungnaden mottaga, ärade skrifvelsen af d. 9 April, för än d. 6te dennes.

[...] af Kyrkoh. Stiernvall

gen ej varit högre än 2. högst 3. Rubell. Lampis den 19. No-
vember 1809.

Hinrich Akerman
v. past: i Lampis och Hoff
Annexe församlingar

Inkom d. 4. Febr. 1814. N:o 77. 162

Sallsk. d. 15. febr. Prot. utsk. d. 76

Embetz Memorial!

Fallande å ett till behörigt användande af de 1500

160

Högädle Herr Referendarie Secreterare!

Den nye postinspectoren i Jaroslavl has haker just
på att läsa ordens correspondenter kopier,
och deraf har händt ibland annat, att jag
icke hade lyckan att mottaga ärade skrif-
velsen af d. 9. April, för än d. 6:te dennes.

...af Herr Hierwall

Inkom d. 4. Febr. 1814. N:o 77. 162

Sällsk. d. 15. febr. prot. utdr. d.

Embetz Memorial!

Angående ett till behörigt användande af de 500

Sedan den dagen har jag satt i gång
alla medel för att få potatoes; men det
lyckas intet. Emellan Heinola och Nyst-
ad är det erforderliga quantum icke
att tagas. De till mig benådigt öfversände
Sjuttiofem Rikd: Sv: B:ko Mynt kunna
således icke nu af mig användas till
det af K: H: Sällskapet åsyftade
behof; utan stå att disponeras. Så
som det ojäfaktigaste bevis att min upp-
gift om den totala bristen är enlig
med rätta förhållandet, ber jag att
få bilägga hosgående biljett den
jag genom min sista expres erhöll af
vår största potatoes planterare Hr Lands-
Höfdingen Stakelswärd.
Jag är tröstlös deröfver att K: H: S:

icke behagat hafva affseende på ansök-
ningen om belöning för verkställde upp-
odlingar åt Didric Stål. Ock så en
mindre utmärkt arbetsflit än denne
mannens, synes mig förtjena uppmärk-
samhett och muntran i dessa mörka
tider. Det af mig oeftertänk-
samt väckta, gelt och hållet felslag-
na hoppet, verkar starkt på den åld-
rige mannens sinne och på hans hälsa
vande grannar. Om Herr Referendarie
Secreteraren icke håller det för bortkas-
tad möda, att göra något för denna
glömda vrå, och att hjertligt glädja
min-orters Spögubbe; så gif honom
något lemnad ensam, står jag med all
min fanatiska välmening och tramsar,

icke olik en låghalt, hvilken i takt steg[illegible]
med den kortare foten, förlorar hvad
han velat avancera med den längre.
Den i torr och kall väderlek aftynande
rågbrodden lofvar oss icke annat än
fortsättning af svält i det tillkomman-
de. Vi upäta lefvande- såsom Tull[illegible]
af Landets ohyra, kringstrykande [illegible]
gare. Denna [illegible] tilltager ju längre
ju mer om ej himmelen sänder oss såsom [illegible]
Neyern, en Rumpford.
Med största högaktning och tillgifven-
het har jag äran att framlefva
Högädle Herr Referendarie Secreterarens

Hollola d. 10 Maij 1813.

ödm. tjenare
Adr. Liljenstolpe(?)

Embetz Memorial!

Jaffende å ett tillbörligt användande af de (500) Femhundrade Rubel Banco Assignationer, Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet [illegible] hitsändt, har jag vidtagit sådan Författning, som saken och omständigheterne dervid fordrat. — Dessa Femhundrade Rubel återgå nu härjemte, enligt Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets begäran uti bref den 21. i löpande månad, hvarvid jag tillika får bilägga Krono Fogdarnes här i Länet, till följe af min berörde Författning, hit aflåtne berättelser, af hvilka Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet torde inhämta erforderliga upplysningar, rörande Potatoes planteringens närvarande beskaffenhet, med mera, i detta Län. Lands Cancelliet i Tavastehus den 25. Januarii 1814.

E. Reg. Tiernvall

[illegible] Boök

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

[illegible] af [illegible] Tiernvall

Förtekning

uppå nedannämnde Hushåll i Raseborg Östra Härad, som tycks vara i behof af Potatoes utsäde, och torde dertill blifva hulpne af Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets förskotter Nemligen

Bya Namn	Hushållens Namn	Antal	Annotationer.
	Esbo Sockn.		
Nox	Maula Johan	1.	[illegible] i Sommar som [illegible] utsäde af Potatoes.
	Ponjo Åboen Stam	1.	Dito.
[illegible]kö	Näsudds Torparen Anders,	1.	Blifvit innehafva Steril jord, och [illegible] till Potatoes land.
[illegible]sans	Kaitans Torp Johan	1.	Dito.
[illegible]dskog	Stramo Torp Matts,	1.	Dito
[illegible]kskog	2ne Åboer	2.	[illegible] af utsäde [illegible] Potatoes.

auth. den 27 Dec: 1814

N 94 / 319:

1814 den 25. Jan: exped in Orig: [illegible] 45. 163

Ödmjukaste Memorial!

Enligt Högtvördade Ordres ifrån Land Cancelliet, af den 13. sistledne Månad, har jag här [illegible] undanhållit om Potatoes Planteringen och den förmånlighet häri [illegible] för Allmänheten, [illegible] som den

[illegible] Rund [illegible] af [illegible] Kiemvall

Förtekning

uppå nedannämnde Hushåll i Raseborg Östra Härad, som tycks vara i behof af Potatoes utsäde, och torde dertill blifva hulpna af Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets förskotter Nemligen

[illegible] Namn	Hushållens Namn	Antal	Annotationer
	Esbo Sockn.		
...x	Maula Johan	1.	Har fattigdom ej kunnat sig skaffa sig utsäde af Potatoes.
	Ronjo Åboen Stam	1.	Dito.
...kö	Näs Udds Torparen Anders	1.	[illegible] jord, och [illegible] Potatoes land.
...lans	Kaitans Torp Johan	1.	Dito.
...skog	Stramo Torp Matts	1.	Dito
...skog	2ne Åboen	2.	I brist af utsäde hafva [illegible] med [illegible] utsatt Potatoes.

uldna minsta jordodlare, ännu mindre den förnämare, icke ens någon husfader, gumma, ty de hafva försmådt nyttan af Potatoes Planteringen, men hvar bonde, äfven den enfaldigaste menniskan, [illegible] sig från hungers nöd. Och om någon vidare [illegible] af höga Öfverheten behöfdes [illegible] stöd, så hälsa jag som [illegible] det [illegible] sådan som af [illegible] gjordt, och [illegible] Potatoes landen [illegible] det [illegible] om fattiga blefvo hjelpta med utsäde.

Då sådana alla [illegible] bonde hushåll

Hvari hemmanet, så jag hoppas ödmjukast inhämta, och vänta de undersåtlig [illegible] bondedet [illegible] [illegible] annat, än det [illegible] Potatoes [illegible] [illegible] 23 December 1813

[illegible signature]

[illegible] Landshöfdingen och Riddaren Stiernvall

Höglofl. Landshöfdingen och Riddaren Stiernvall

Förtekning uppå nedannämnde Hushåll i Raseborg Östra Härad, som tycks vara i behof af Potatoes utsäde, och torde dertill blifva hulpna af Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets förskotter Nem: [illegible]

Byns Namn	Hushållens Namn	Antal	Annotationer
	Esbo Sockn.		
Nox	Maula Johan	1.	Har saknat jord i [illegible] som skulle [illegible] utsäde af Potatoes.
	Konjo Åboen Stam	1.	Dito.
[illegible]kö	Näsudds Torparen Anders	1.	Ölätig man har stenig jord att uppbryta till Potatoes land.
[illegible]ifans	Kaitans Torp Johan	1.	Dito.
[illegible]dskog	Stramo Torp Matts	1.	Dito.
[illegible]kskog	2ne Åboer	2.	Tillgång af utsäde hafwa [illegible] [illegible] utsätt Potatoes.
	Inhyses Jacob	1.	Har stenig jord att uppbryta, och är fattig.
[illegible]orby	Sokne Smeden Järnström	1.	Har stenig backe att uppbryta.
	Kyrkslätt Sockn.		
[illegible]asaby	Kjöpell Sytningman Anders	1.	
[illegible]ullies	Backstugu Johan	1.	(bracketed)
[illegible]ikars	Inhyses Anders	1.	(bracketed)
[illegible]auhala	Dito Johan	1.	Desse hafwa uppbrutit Potatoes land i stenig jord.
[illegible]ilskog	Torparen Backman	1.	(bracketed)
[illegible]arnby	Tallis Torp Johan	1.	(bracketed)
[illegible]ufala	Tavast Torp Boström	1.	(bracketed)
[illegible]ggerböle	Inhyses Dahlström	1.	(bracketed)
[illegible]nkala	Kyrkogårds Ön Gabriel	1.	(bracketed)
[illegible]ramby	Kilsbacka Torp Henric	1.	(bracketed)
	Sjundeå Sockn.		
[illegible]llsjöns	Gottberg Torp Ulrica	1.	Stenig jord till Potatoes land.
[illegible]acka	Nummis Torp Anders	1.	Arbetsför man fattig.
[illegible]ndby	Kåbacka Torp Fredric	1.	Dito.
[illegible]ynnar	Björkbacka Torp Carl	1.	Dito.
[illegible]rödarskog	Österkulla Torp Anders	1.	Mindre [illegible] hafwa nog [illegible] till Potatoes land.
[illegible]menkyla	Kortnäsmalma Torp Eric	1.	Dito.
[illegible]ilby	Jackola Torp Henric	1.	Dito.
[illegible]rönskog	Inhyses Alm	1.	Ölätig man fattig.
[illegible]kinnar	Dito Klas	1.	Dito.
	Transport	26.	

[illegible] af [illegible] Mierwall

	Transport	28.	
Piikala	Vormo Öster Torp Isac	1.	Utfattig man fattig.
	Lojo Socken.		
Pullis	Badstugu Gubben Eric	1.	Emedan [illegible] Potatoes [illegible] förmåga af Kraffter [illegible] utsäde
	Öhmans Torp Hans	1.	Dito.
Vanhakylä	Torp Jacob Usjeldo	1.	Dito och nybruket Potatoes Land af Öppning jord.
	[illegible] Dragon Blom	1.	Uppbrukit jord nybrukit [illegible] Potatoes Land.
Myndelä	Sytningman Wässerlund	1.	Dito.
Muijala	Henric Usisilda	1.	
Kaskis	Skräddr. och Sytningm: Sjöström	1.	Dito.
Lehmijerfvi	Torparen Eric	1.	
	Dito Daniel	1.	
Wanila	Dito Eric Haudansalmi	1.	Dito.
	Dito Eric Ollas	1.	
	Nummis kapell.		
Oinola	Förra Sold: Oinström	1.	Utfattig med flera [illegible] barn och [illegible] fattigdom af Kraffter [illegible] Potatoes utsäde.
Hyrsylä	Torparen Klingwall och Anders	2.	Dito.
Mänkälä	Dito Anders	1.	Medelst tillbörande af jord nyodlat [illegible] Potatoes land.
	Puhula kapell.		
Ahonpää	Jäljä Anders	1.	
	Kaaka Samuel	1.	Hafwa [illegible] Öppning och Stern [illegible] af [illegible] nyodla [illegible] Potatoes Land som [illegible] och [illegible] äro fattiga att [illegible] Kraffter [illegible] utsäde.
	Seppä Henric	1.	
Karisjerfvi	Rytö Matts	1.	
	Multjoki Henric	1.	
Kaikälä	Kahilista Johan	1.	
	Wichtis Socken.		
Pälax	Undi [illegible] Gustaf	1.	Fattig och [illegible] Öppning jord att nyodla.
Wanhala	Berg Torp Friberg	1.	Dito
	Hiviniemi Eric	1.	Dito
Tohilambi	Holikö Torp Fredric	1.	Dito
	Transport	54.	

	Transport	54.	
Wihtijerfvi	Långens Torp Jacob	1.	Har flera [illegible] och [illegible] fattig att [illegible] Kraffter [illegible] utsäde.
	Äijänkoski Henric	1.	Dito.
Höjkälä	Ladugårds Torp Stina	1.	Dito.
Vourla	Järfvenpää Torp Eric	1.	Dito.
	Nybacka Torp Stina	1.	Dito.
Vanjärfvi	Kiviaulla Torp Jacob	1.	Dito.
Härkälä	Mändylä Torp Eric	1.	Dito.
Kotkaniemi	Grönbacka Torp Henric	1.	Dito.
	Pyhäjärfvi kapell.		
Lahvistä	Qvarntorp Johan	1.	Hafwa flera [illegible] [illegible] efter Potatoes utsäde.
	Paris Torp Abram	1.	
Röfnäs	Juhila	1.	Dito.
Granbacka	Petter	1.	Utfattig och har [illegible] land [illegible] Potatoes Land, [illegible] bondes
Sävelo	Landbonden Anders	1.	Dito.
	Summa	67.	
	Lojo Mänkälä den	20.	December 1813.

[illegible] Brandberg

M 1177
293.

ank. den 27. Dec: 1813
1814 den 25. Jan: exped: in Orig: ...45.

Ödmjukaste Memorial.

Uti ödmjukt följe af Högvälborne Herr Landshöfdingen och Riddarens vördade Order af den 13. sistl. November, har jag på det nogaste giordt mig underrättad därom at Potatoes planteringen uti

Högl. Landshöfd. af Hert. Mierwall

Raseborgs Wästra Härad redan vunnit ..
tillbörliga framgång och vidsträckthet, ..
at de idoge invånarne winner däraf ..
komlig tillfredsställelse.

Många mindre omtänksamme och
lata Jordbrukare torde här än finnas
som uraktlåtit at till husbehof idka
denna plantering. Desse borde tjenligen
varnas och till en början lindrigt straffas
samt för sin försumlighet endast
på sådant sätt upmuntras. Ty den
som har ett stycke Jord, och är be-
gåfvad med Syn och en frisk Kropp
af hvad Kön som hälst, är Straffbar
om han icke, utan annan belöning
eller upmuntran än den han winner
af sin lilla möda, söker at verksamt
befrämja den så mångfaldigt nyttiga
Potates planteringen. Ekenäs den 20.
December 1813.

J. Wahlberg

---

inkt. den 27 Dec: 1814

1141
157:

N:o 14. d. 15 Jan: expedi ...

168

176

Ödmjukaste Memorial!

Till ödmjukaste följe af Högtwördade
orderne den 13 sistl. November, får jag
äran ödmjukast tillkännagifwa det,
Potatoes planteringen inom detta
Härad, i allmänhet vunnit an-

November, har jag genom Länsmännen
förskaffat underrättelse om Potatoes plan-
teringens närvarande beskaffenhet uti detta
Härad, och som Länsmännen enstämmigt
berätta, at Potatoes planteringen redan

... December 1813.

Strömberg

... Landshöfd: af ... Memorial

heliga framgång och vidsträckthet
så att den samma idkas af en
hvar som jord äger, någon under-
undantagen, och anser jag af
sådan orsak, för min del, icke
någon allmän uppmuntran eller
penninge utgift vidare behöfva
men om Högvälborne Herr Lands-
höfdingen Höggunstigt skulle finna
för godt att, genom på finska
språket, utfärdande Kungörelse
tillkännagifva allmogen, dess
välbehag, derofver att de nu
mera nästan allmänt idka den-
na gagneliga plantering, hoppas
jag ändamålet fullkomligen
skulle vinnas, och det så mycket

det mer, som jag erfarit att,
att till allmogen i detta Härad
gifvit allmänt Kungjord bevänd-
verkar vida mer, än både
mindre penninge och Spannmåls
eller utsädes understöd. Metsäpel-
tola den 20. December 1813.

C. J. Helsingius

af sin lilla moda, söker at verksamt
befrämja den så mångfaldigt nyttiga
Potatoes planteringen. Ekenäs den 20.
December 1813.

J. Wahlberg

Till H. H. Landshöfd. och Ridd. Stiernvall

November, har jag genom Länsmannen
förskaffat underrättelse om Potatoes plan-
terings närvarande beskaffenhet uti detta
Härad, och som Länsmannen enstämmigt
berätta, at Potatoes planteringen redan

Strömberg

H. H. Landshöfd. af Ord. Stiernvall

... Medd-
...ngiesse
...-ken-stam
...get
...tligare
...nsverken-
...ast ifrån
...et af den
...: det, bland
...tringen till
...finska tung-
...kenhad vid
... denna anmä-
... Protocoll
...der till följe
... Ledamöter
...keade Drag-
...planteringen
...mikagar-
...mannen med
...lade Dragon
... för första
...ed tillfälle
...alda först

af sin hela möda, söker at varksamt befrämja den så mångfaldigt nyttiga Potater planteringen. Ekvär den 20. December 1813.

J. Wahlberg

k. d. 13. April 1816 N:o 244.

176

Ank: den 22. Jan 1814.
Adjuta den 25. Jan: expd: in
Orig: fol 45

N:o 4 269.

170.

Ödmjukaste Memorial

Till ödmjukaste följe af den 13. förlidne November mig Meddelte wördade Ordres, får jag Högwälborne Herr Landshöfdingen och Riddaren wid handen gifwa, det Potatoes planteringen allmänt häri Häradet, är widtagen, och ehuru ännu icke mindre men i åtskilliga trackter, öro likwäl

November, har jag genom Länsmannen förskaffat underrättelse om Potatoes planterings närvarande beskaffenhet uti detta Härad, och som Länsmännen enstämmigt berätta, at Potatoes planteringen redan

Strömberg

ala Medos
Kungörelse
skew-fran
ljer
Hittigare
underrätten
ifrån
af den
det, bland
teringen till
Denna anm
Protokoll
under til följe
Ledamöt
Dragoner
planteringen
uthgare
Dragon
för första
tillfälle
äldra först

k. d. 13. April 1816 N:o 244.

176

171

Härads Innewånare öfweralt, redan genom erfarenhet tillräckligt öfwertygade om denna rotfruktens stora nytta, hwarföre man äfwen fullt skäl har förmoda, att planteringen af densamma, innom gan kort tid winner sin tillbörliga framgång och wällträffhet; dock är det lända till denna planterings mera upphjelpande, om i anseende till den genom sednare årens missvåxt å Säd, allmänt rådande [brist]domen i Häradet, af de fåttiga utaf Kejserliga Finska hushållnings Sällskapet anslagne medel, någon qwantité potatoes blefwe upphandlade, för att i nästa wåhr, antingen genom wederbörande Presterskap i församlingarne eller och Krono Betjente kunna utdelas åt den fattigaste delen af innewånarene till hjelp utsände; i hwilket afseende jag ödmjukast får uppgifwa Hollola och Asikkala Församlingar såsom de mäst behöfwande. Hollola den 1. Januarii 1814.

J. Wichmann

Till H. Herr Landshöfd. och Riddar. Stjernwall

befrämja den så mångfaldigt nyttiga Potates planteringen. Ekenäs den 20. December 1813.

J. Wahlberg

November, har jag genom Länsmännen förskaffat underrättelse om Potatoes planterings närvarande beskaffenhet uti detta Härad, och som Länsmännen enstämmigt berätta, at Potatoes planteringen redan

Brommer

ala Medes
kungörelse
...kew-stån
...lget.

...tligare
...una socken=
...ref ifrån
...t af den
...: Det, bland
...teringen till
...inska hus=
...llskap hade vid
... denna anmä...
Protocoll
...nder i till följe
... Ledamöter
...kade Drag...
...planteringen

...igare
...nemot
...sade Dragon
... för första
...ed tillfälle
...aldra först

Till Herr Landshöfding och Riddar. Stjernwall

ink. d. 13. April 1816 N:o 244.

pot. utsk. d. 29. april Länsm. d.

176

År 1816 d. 7 april, hölls i Tenala Moder-
kyrka, efter förut skedd behörig kungörelse
om ändamålet ...

Ankom den 30. Dec: 1813
~~[illegible]~~
1814 den 25. Jan: expd in Origl: fol. 45

172

N 128 / 742:

Ämnsökaste Memorial.

Enligt vördade Ordres af den 13: sistledne
November, har jag genom Länsmännen
förskaffat underrättelse om Potatoes plan-
terings närvarande beskaffenhet uti detta
Härad, och som Länsmännen enstämmigt
berätta, at Potatoes planteringen redan

...

befrämja den så mångfaldigt nyttiga
Potates planteringen. Ekenäs den 20.
December 1813.

J. Wahlberg

k. d. 13. April 1816 N:o 244.

Prot. utsk. d. 29. April Landsh. d. 176

År 1816 d. 7 april, hölts i Jenala Moder-kyrka, efter förut skedd behörig kungörelse om ändamålet ... -stam- ...liga.

173

wunnit god framgång allt efter hwarje lägenhets beskaffenhet, utan at de ansedt den sakna widare upmuntran, sedan hwar och en jordbrukare efter sin förmåga bjudit till at denna wäxt cultivera, och nogsamt inser egen nytta och winning deraf; så tör jag sådant i ödmjukhet inberätta. Nedre Mollola Härads Contoir den 16. Dezember 1813.

[illegible]

Till Herr Landshöfdingen och Riddaren Stiernwall.

...tteligare
...na tecken-
...ef ifrån
...d af sin
...: Det, bland
...teringen till
...första Lag-
...ksamhet wid
... denne anmä-
Protocoll
...nder till följe
... Ledamöter,
...tteda de Drag-
...planteringen
...utgång
...inne med
...ifade Dragon
... för första
...ed tillfälle
...aldra först

[illegible]

Till Landshöfd. af Rid. Stiernwall

Högvälloft.
Landshöfdinge Embetet

Umeå [illegible] på [illegible]

[illegible] Landshöfd. af [illegible] Mernvall

---

k. d. 13. April 1816 N:o 244.

Prot. Utsk. d. 29. April Sansk. d. 176

År 1816 d. 7 april, höllts i Jenala Moderkyrka, efter förut skedd behörig kungörelse om ändamålet och å med, en allmän Socken-stämma, hvarvid förehades det som följer.

Undertecknad ordförande erinrade ännu ytterligare Församlingens Ledamöter om anledningen till denna Socken[illegible]

[illegible] bref ifrån [illegible] af den [illegible]: Det, bland [illegible] teringen till [illegible] första hus- [illegible] tillsamman vid [illegible] denne anmä[illegible] Protocoll [illegible] ender till följe [illegible] Ledamöter [illegible] skedade Drag [illegible] planteringen [illegible] nitiskare- [illegible] inne med [illegible] skade Dragon [illegible] för första [illegible] ed tillfälle [illegible] aldra först

---

ank. d. 1 Dec: 1814 174.

N 144
366.

~~Ad acta~~
1814. den 25. Jan: expd: in Orig. [illegible]

Ödmjukaste Memorial!

Då vanligt [illegible] plantering af [illegible], [illegible] Potatoes i [illegible] några [illegible] [illegible] gifvande. [illegible] allmänna [illegible] i [illegible] kan [illegible] [illegible] [illegible] 6te [illegible]. Ahlajervi d. 29 November 1813.

[illegible signature]

...k. d. 13. April 1816 N:o 244.

Prot. Utsk. d. 29. April samma d. 176

År 1816 d. 7 april, hölts i Tenala Moder-kyrka, efter förut skedd behörig kungörelse om ändamålet och ämnet, en allmän Sochne-stämma, hwarwid förehades det som följer.

Undertecknad ordförande erinrade ännu ytterligare Församlingens Ledamöter om anledningen till denna Sochne-...

...bref ifrån
...ect af den
...: Det, bland
...teringen till
...förssta hus=
...tsom had wid
...å dennes anmä
... Protocoll
...ender till följe
...s Ledamöter,
...kleda de Drag
...plenteringen

...nitygare-
...unnemot
...lade Dragon
...för förssta
...ed tillfälle
...aldra först

175

År 1816 d. 7 april, hölts i Tenala Moder-kyrka, efter föregången behörig kungörelse om ändamålet och ämnet, en allmän Sochne-stämma, hvarvid förehades det som följer.

Undertecknad ordförande erinrade än ytterligare Församlingens Ledamöter om anledningen till denna Sochne-stämma, och uppläste i sådant afseende ett bref ifrån Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet af den 1 Nov. 1815, hvaraf hufvudinnehållet var: Att, bland flere för deras förtjenster i potates planteringen till belöning anmälte personer, Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet äfven fäst sin uppmärksamhet vid afskedade Dragonen Pär Olman: men då dennes anmälan icke var styrkt med Kyrkostämmo-Protocoll har derå icke kunnat göras behörigt afseende. Till följe häraf frågade undertecknad Församlingens Ledamöter, hvad de visste säga och intyga om afskedade Dragonen Pär Olmans förtjenster i potates planteringen. Hvarpå utföllo följande svar. —

1o Framteddes ett ord ifrån ord så lydande intygan:
Att jag undertecknade för en tid inemot 50 år hos vaktaren heldes afskedade Dragon Olman i Ols böle Dragon torp för första gången äter jordpäron, vid hvilket tillfälle han, nämde Olman sade det han aldra först

hit till socknen fört sagde päron intygar af Kivitok Rusthåll den 29 Marty år 1816

Johan Nyman

2:o framträdde Bonden Eric Samuelsson från Swedjekulla, samt Bonden Samuel Johansson från Skallby, hvilka bägge intygade det deras fäder i lifstiden ofta omtalt såsom något märkwärdigt att de erhållit första fröet eller utsädet till jordpäron af Isac Olman. —

på frågan om Isac Olmans öfriga förhållande i anseende till det allmänna bästa: swarades, att Han altid upfört sig troget ärligt och beskedligt, aktad af alla dem som Honom känd. Tid och ort som ofwanskrefne.

på Sockne stämmans wägnar

Stephan Snellman
Kyrkoherde och ordningsman

Uplåst och godkändt intyga å församlingens wägnar.

J. Ekholm
Nämndeman

Sägnmannen
Samuel Forssman

Johan Johansson
Bonde i Skinnersby
⊕

Att jag under tek nada för en tid inne ldot 50 år hos väktaren helder uf Ifridet dragon olman i ols böla dragon torp för första gån gån ätet gord päron vid hvilket til fälle han nämde olman sade vitt han ~~först hit~~ aldra först hit till sokenen fört sag de päron intygar af Kivilok Rusthäll den 29 martii år 1816

Johan Nyman

178

Afledade Dragonen Isac Olman, Hwilken af Herr Kongl. Hofpredikanten Magister Fredric Ehrenmalm, blifwit, för sina förtjenster i Potatis planteringen, hos Kejserliga Tyska Hushållnings Sällskapet Recommenderad. är född den 24 April 1749 i Tenala har fört en klanderlös lefnad, känner försvarligen de förnämsta och hufvudsakeligaste styckern af Christendomens läroningar. och har obehindradt nyttjat de tyra Sacramenterne. Sådant intygas på begäran Tenala d. 18:de April 1816.

Steph. Snellman
Kyrkoh. ordningsman

att de erhållit första froet eller utsäder om jord-
päron af Isac Olman. —

på frågan om Isac Olmans öfriga förhållande
i anseende till det allmänna bästa: Svarades,
att Han altid upfört sig troget ärligt och
beskedligt, aktad af alla dem som Honom
kändt. Tid och ort förestrefne.

på Sockne Stämmans vägnar

Stephan Snellman
Kyrkoherde och Contractsprost

Upläst och godkändt intyga å församlingens vägnar.

J. Ekholm
Nämndeman

Sägnmannen
Samuel Forssman

Johan Johansson
Bonde i Skinnarby

N:o 13. N:o 53.

Ankom d. 25. Mars 1812.
upläst i Kejs. Sällskapet
den 1. Apr: och förvaras bland
handlingarne

179

Memorial

88

H. H.

Härigenom får jag vid handen gifwa, det de
Twå hundrade Rubell Banco Assignationer
Kejserl. Finska hushållnings Sällskapet
i Åbo, anslagit till uphandlande af
Potatis i detta Län hit ankommit ...

... inköpas
... Jag
... Välbe-
... Canceli
... 1812.
... ldaren

Till Herr Referendarie Secreteraren Nandorff

178

Afskedade Dragonen Isac Olman, hwilken
af Herr Kongl. Hofpredikanten Magister
Fredric Ehrenmalm, blifvit, för sina förtjen-
ster i Potatis planteringen, hos Kejserli-
ga Finska Hushållnings Sällskapet
Recommenderad. är född den 24 April 1749
i Tenala har fört en klanderlös lefnad, kän-
ner försvarligen de förnämsta och hufvudsake-
ligaste stycken af Christendomens läroningar.
och har obehindradt nyttjat de Dyra Sacra-
menterne. Sådant intygar på begäran
Tenala d. 18:de April 1816.

Steph: Snellman
Kyrkoherde Contractsprost.

No 13. No 53.

Ankom d. 25. Mars 1812. uplässt i Kejsl. Sällskapet den 1. Apr: och förwaras bland handlingarne

Memorial

Härigenom får jag vid handen gifwa, det de Twå hundrade Rubell Banco Assignationer Kejserl. Finska hushållnings Sällskapet i Åbo, anslagit till uphandlande af Potatoes i detta Län, hit ankommit, skolandes för de samme Potatoes upköpas och utdelas, efter den redovisning Jag framdeles vill skaffwa äran Till Välbemälte Sällskap inskicka. Lands Cansliet i Heinola den 17 Februarii 1812.

Under Herr Landshöfdingen och Riddaren Jägerhorns frånvaro

C. A. M. Högström Henr. Gylling

Til Herr Referendarie Secreteraren Radloff

Afskrift

Till Kejser: Post Direction i Åbo inlämnadt ett bref från Kejser: Finska Hushållnings Sällskapet med Tvåhundrade Rubell Kejser: Banco Assignationer, för att under Recommendations säkerhet till Herr Landshöfdingen och Riddaren A: G: Langenskiöld i Hünola afgå i Åbo den 11. Maij 1813.

Qvitteras af Titulair Rådet B: Etter

Anteckningar om potatis kulturen i Hattula Hauko Pelkenä Kangasala och Orivesi Soknar, gjorda af underskrifven vid en vaccinations resa till nämde orter år 1814.

Vid och omkring Tavastehus kultiveras potatis i mängd och med god förmån efter fleres intygan — I Hattula är denna kultur, enligt Doktors där Hades intygan, ännu något uppdrifven men aftager, i synnerhet hos allmogen i Hauko och Pelkenä — Det vanliga potatis utsädet å dessa orter uppgafs vara omkring 3 a 4. tunnor årligen eller 9 a 12. så kallade Kappior, på ett helt Mantal — Dock funnos äfven många halft mantals in-

Som jag äger ganska ofullkomlig kännedom om Potatoes odlingens tillstånd i de socknar af Wiborgs Län hvilka jag sistledne sommar genomreste, skall jag nämna något om Potäternas planterings sätt uti de till Kymmene Gårds Län och Savolax Nedre dels Härad hörande församlingarne Jorkas, Sulkava, Kumala och St. Michel i hvilka jag är mer bevandrad än i Wiborgs Län. Dock tror jag mig våga säga, att allmogen i de socknar af Wiborgs Län, som jag besökte, icke heller med större omsorg hafva vinlagt sig om denna plantering, än i de nyss nämnde församlingarne af Kymmene Gårds Län. Ett allmännare odlande af jordpäron har, oaktadt de uppmuntringar Regeringen af Omhet för Landets Invånare i Nåder täckts bevilja, likväl icke haft den framgång man väntat; men väl har odlingen af denna nyttiga växt i min hemort upphört uti ganska många kojor hvarest man lyckats att se den införd. Det är, utom dess ganska litet som de af allmogen hvilka vanligtvis odla Potäter, gemenligen utså. De flesta plantera sällan mer än En eller Par kappar. Ståndspersonerne i allmänhet utså

Anteckningar om potatis kulturen i Hattula Hauho Pelkenä Kangasala och Orivesi Soknar, gjorda af underskrifven vid en vaccinations resa till nämnde orter år 1814.

Vid och omkring Tavastehus kultiveras potatis i mängd och med god förmån efter fleres intygan — I Hattula är denna kultur, enligt Pastors där städes intygan, ännu nå got uppdrifven men aftager, i synnerhet hos allmogen i Hauho och Pelkenä — Det vanliga potatis utsädet å dessa orter uppgafs vara omkring 3 à 4. tunnor årligen eller 9 à 12. så kallade kappiör, på ett helt mantal — Dock funnos äfven många halft mantals in-

omkring 6, 10, 20 till 30 kappar och ganska få ha va drifvit denna plantering till flere tunneland. Al gen föredrages väl till smaken kål och rofvar, o låter ditta icke vara enda orsaken hwarföre icke tåterne till större mängd och allmännare odlas I allmänhet säges väl ett jordstycke hwaraf i Savolax plägar utsås jordpäron, gemenligen gifva så stor afkastning, som vore svarande m den skörd af Råg, som man från samma jord stycke skulle hafva hämtat; men man använde så ganska liten uppmärksamhet vid Potaternas skötsel. Vanliga planterings sätten äro, att antin nedfälla frö potaterna uti med plogen uppkörda rot, eller att med händer inmylla dem i sängar e tankar. De planteras af Bönderne vid källan det, som altid är det fetaste stället af åkern, hw ken därjemte är odikad, våt och sur. Man för icke att genom tillblandning af sand och mylla ra jorden tjenlig till Potatoes plantering. Dess utom tillredes hon äfven så ofullkomligt: inga vältar, inga dugliga harfvar, nyttjas i min hem ort, ehuru jorden ingalunda är så lucker att bl

en gaffel-plog kunde göra tillräckeligt gagn. Bönderne pläga gemenligen icke kupa sina potater. Också hinna de ofta icke rensa dem. Vestlandigt klagas att Potaterna väl skjuta upp i skaft, men likväl gifva ringa afkastning, hvilket torde härrö ra af okunnighet att välja tjenlig jordmån, och gifva henne erforderlig skötsel. Till större delen låter så ledes ett ofullkomligt odlings sätt vara orsaken dertill, att man icke finner sin uträkning deruti, att till större myckenhet odla jordpäron. Att denna plantering hos många af de fattiga aftagit, bör också sättet att i allmänhet plantera Potater till en del hafva föorsakat. Ty i brist på näring tillgriper han ofta det till utsäde bestämda förrådet, och har icke råd, att om våren skaffa sig utsäde af sina för mögnare medbröder, hälst de så som då kunna aflåta ofta hålla en kappe Potater i samma pris med Rågkappen. Som det icke låter blifva görligt att hvarje socken inrättade ordentliga magaziner i likhet med Sockne Magazinerne, för att hvarje vår förse de fattigare med Potatoes utsäde så låter man i denna Landsort icke se Jord-

päron, allmänt odlas, för än kanske sedan
man där lärt sig att af frön uppdraga Pot[...]
då torde de af hvar och en odlas liksom ro[...]
ne. Rågen i år är i allmänhet betydligt [...]
ket stridare uti Gamla Finland än i synnerhe[t]
uti Savolax Nedredels Härad, hvarest den lång[a]
våren och det beständiga rägnandet i början [af]
sommaren, gjort skörden på flere ställen ut[om]
ordentligt litet lönande. En högländtare m[...]
i Wiborgs Län torde äfven till en del hafv[a]
dragit till en bättre års växt derstädes. Men d[er]
utom har bristen på skog till Svedje tvung[it]
flere socknar i Gamla Finland såsom till ex.
Parikkala, Sitola m. fl. att utvidga sina [å]
krar, hvarigenom nyttan af åkerdiken blifvi[t]
allmännare insedd, hvilket också lärer hafva förorsak[at]
att åkerrågen befunnits vara mer lönande derstädes.

Åbo den 15 November 1813.

Abr. Poppius

Anteckningar om potatis kulturen i Hattula Hauho Pelkenä Kangasala och Orivesi Socknar, gjorda af underskrifven, vid en vaccinations resa till nämnde orter År 1814.

Vid och omkring Tavastehus kultiveras potatis i mängd och med god förmån efter fleres intygan — I Hattula är denna kultur, enligt Pastors därstädes intygan, ännu nå[g]ot uppdrifven men aftager, i synnerhet hos allmogen i Hauho och Pelkenä — Det vanliga potatis utsädet å dessa orter uppgafs vara omkring 3 a 4. tunnor årligen eller 9 a 12. få Kallabo karpior, på ett helt Man[tal] — Dock funnos äfven Många halft mantals in[...] [...] i synnerhet

183

[...]d mån —
[...]llan 12te
[...]del: Man
[...]rägder,
[...]Pelkenä
[...]ngasala
[...] del något
[...] hvarest
[...]ning men
[...]ul syn-
[...]des. Ingen
[...] hafva
[...] som ej
[...] Jag
[...]gärlig

Anteckningar om potatis kulturen i Hattula Hauho
Pälkänä Kangasala och Orivesi Socknar, gjorda af
underskrifven vid en vaccinations resa till nämn-
de orter år 1814.

Vid och omkring Tavastehus kultiveras potatis i mängd
och med god förmån efter fleres intygan — I Hattula är
denna kultur, enligt Pastors därstädes intygan, ännu nå-
got uppdrifven men aftager, i synnerhet hos allmogen
i Hauho och Pälkänä — Det vanliga potatis utsädet
å dessa orter uppgafs vara omkring 3 à 4. tunnor
årligen eller 9 à 12. så kallade karpior, på ett helt man-
tal — Dock funnos äfven många halft mantals in-
nehafvare, som utsådde likå mycket i synnerhet
sådane, hvilka hade en mera gynnande jordmån —
Vanliga afkastningen uppgafs till mellan 12te
och 15de kornet — Detta var förhållandet i Kan-
gasala och Orivesi — Dock fans det flere trakter,
såsom Huoljoki och Ilkasjärfvi byar i Pälkänä
samt hela Salokunda Trissö skärgård i Kangasala
bestående af 5. à 6 byalag, där jordmånen och läget
ej voro gynnande för potatis växten och hvarest
inevånarene sade sig ofta erhålla en afkastning min-
dre än utsädet, hvarföre de ej heller få uti syn-
nerligen mycket af denna växt — Likväl fodes ingen
Torpare eller Backstugu folk, finnas som kunde hafva
en liten åkertäppa och förmådde sköta den, som ej
årligen hade mer eller mindre potatis utsäde — Jag
anmärkte att potatis öfver allt var en begärlig
föda för allmogen —

Carl Granström
Pastors Adjunct.

k. d. 17. febr. 1816. N:o 209.
Sällsk. d. 21. ditto. Uppr. d. 29. april 185 194 8

Ödmjukaste Memorial

Högvördade brefvet af den 1 Nov. 1815,
rörande afskedade Dragon Isaac Ohlman
hvilken jag vördsammast anmält till
någon belöning för potatoes plantering
samt inlämnandet af modell för pota-
toes plog, hvad jag ådan inhändiga den
1 Mars 1816, och får dera ödmjukast
lämna —

Det sker, att under ifrån nuvarande f
missionstid förestås Pastors Embetet ute
Kappellanen herr Stephan Snellman t
hvars expedition jag i dag afsändt Käjs
finska Hushållnings Sällskapets ofvan
de bref.

Angående modell till Potatoes plo
förkom hela plogen under min flytt
hit, som jag likväl har ritningen u
behåll, så skall jag med första derefter låta
förfärdiga mig en ny, då jag ännu d
ville göra ett nytt prof, ty den torde behö
någon förbättring jag tykte mig finn
att huru den väl lände till ~~lända~~ ti
ändamålet så var den likväl nog ten
kjörd

Med djupaste vördnad har åden van
Käjserliga finska Hushållnings Sällsk

Bastö gård på Åland
den 2 Mars 1816.

Ödmjukaste tjenare
Fredric Ehrenmalm

Högädle Herr Secreterare!

I händelse icke någon [illegible] förd
Högloft. Kejserliga Hushållnings Sällskapet [illegible]
rådet det Högvördiga Domkapitlet i Åbo [illegible]
den 26 Sept. 1748 utfärdadt [illegible]
[illegible] Potatoes [illegible]
[illegible] Herr Secreteraren [illegible]
[illegible] afskrift deraf komma [illegible]
Sällskapet [illegible]
[illegible] och tillika i afskrift [illegible]
Kongl. Maj:ts nådiga bref af d. 26 [illegible]
om Potatoes och jordpärons plantering [illegible]

D. [illegible] fann att [illegible] nuvarande
[illegible] förestående [illegible]
Kappellanien [illegible]
[illegible] expeditionen jag i dag afsändt [illegible]
[illegible] Hushållnings Sällskapets [illegible]
de bref.
Angående modellen till Potatoes [illegible]
för[illegible] plogen under min [illegible]
[illegible] som jag [illegible]
[illegible] får jag med första derefter [illegible]
förfärdiga mig en ny då jag [illegible]
att göra [illegible] den förde [illegible]
någon förbättring jag tyckte mig [illegible]
[illegible] landt till [illegible]
[illegible] så der den [illegible]
[illegible]
Med [illegible] har jag den [illegible]
[illegible] Hushållnings Sällskapets [illegible]

Bästö gård på Åland
den 2 Mars 1816

Ödmjukaste Tjenare
Fredric Ehrenm[illegible]

Högädle Herr Secreterare!

I händelse icke någon ~~radan~~ förut
är Högloft. Kejserliga Hushållnings Sällskapet an:
mält det Högvördiga Domkapitlet i Åbo redan
den 21. Sept. 1748, utfärdade Circulaire bref
till Stiftets Presterskap, om Potatoes plan:
tering, behagade Herr Secreteraren låta
följande afskrift deraf komma till Respective
Sällskapet i kunskap

Kungöres och tillika i afskrift utaf then des:
Hans Kongl. Maij:ts nådige bref, af d. 26. sistl. Julii
om Potatoes och Jordpärons plantering, med

[illegible] Assessor
[illegible]
[illegible]

[illegible]

infallande missväxt är, emedan samma [illegible]
skall icke allenast kunna bakas till bröd och an[illegible]
slags spisning, utan ock med ringa möda och [illegible]
gödsel uti lösa sandjord, som i skogsbygder [illegible]
finnes, med den ymnighet fortkomma, at et [illegible]
[illegible] användande deraf kan underhålla och [illegible]
ett medelmåttigt hushåll; varandes icke heller [illegible]
det sättet djupt i jorden och kupas, underkastad [illegible]
fatera, at af påkommande otidig frost, samt [illegible]
och oväder, som eljest förekommer den vanli[illegible]
Jordfruktens, lika mehn och hinder. Nödigt [illegible]
de här till erhållas hos Landshöfdingen i orten.

Ställe förteckningen öfver sedermera [illegible]
2dra skriften, af Kejserliga Hushållnings Sällskap [illegible]
utdelas, lärer Herr Secreteraren gunst benäg[illegible]
aflemna mina Exemplar i Handelsman [illegible]
[illegible] på Stora Sniqvis Gatan, hvarifrån [illegible]
par gånger om veckan, alltid låter afhemta m[illegible]
bref. Förblifver med högaktning

Högädle Herr Secreterarens

Lemo Bruksgård d: 14: Apr. 1815.

ödmjuke tjenare
Abr. Laurin

Secreteraren i Höglof[…]
Kejserliga Finska Hushållnings Säl[…]
skapets, Högädle,
Herr Carl Christian Böcker

Åbo

Anmärkningar och Upplysningar vid Räkningen öfver Potatois Fonden

194

194

Högwälborne Herr Landshöfdinge och Riddare af Kongl. Svenska Swärds Ordens Stora Kors,

Till tidens vinnande får härmed äran, att på Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets befallning till Herr Landshöfdingen och Riddaren öfversända Tvåhundrade Sjuttitvå Riksdaler

…tjugusen skilling d. v. Banco, i sådant mynt de-
här å Räntoriet utfallit, och täcktes Herr
Landshöfdingen och Riddaren benäget använda
dessa medel till Potatoes-planteringens be-
främjande i de trakter af Kuopio Län
som kunna behöfva detta understöd.

Med största vördnad framhärdar

Högvälborne Herr Landshöfdingens och
Riddaren af Konge Svenske Svärds-
Ordens Store Kors –

Åbo d. 6 april 1813.

ödmjukaste tjenare
Fred. Vilh. Radloff.

[illegible]nmärkningar och Upplysningar vid Räkningen

öfver

Potatoes Fonden

för År 1807.

[illegible]uopio Län

[illegible]rr Landshöfdingen Wibelius uti sin Räkning af den 2[illegible]

[illegible] 1808. (Verific. 1. 6.) uptager 54. [illegible]. 29. 6. Rglds. sasom

[illegible] innestående Skan [illegible] afgifven Räkning, samt

ink. d. 27. Okt. 1815. N:o 492.

Sauffk. d. 1. Nov. prot. utfk. d. 29. Jan. [illegible] 191

Högloflige Kejserliga Finska Hushålls Sällskapets Herrar Ordförande

och

Ledamöter.

Ehuru min Wärksamhet har varit Omärkelig, att sedan 1804 i February då jag hade den äran insända ett Kyrkslätts Sockens Protocoll af 1802 d. 22 November hållit öfver en Hustru Margareta Malmström, som under svårighet att med endast

[illegible] Assessor.

Reg[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] 194

[illegible]

Anmärkningar och Upplysningar vid Räkningen
öfver
Potatois Fonden
för År 1807.

Kuopio Län

Herr Landshöfdingen Wibelius uti sin Räkning af den 2x. Sept. 1808. (Verific. 1.6.) uptager 54. ₰. 29. 6. Rdls. såsom ... innestående Lån tills afgifven Räkning, samt

Säd, samt löda 4 stycken Uram, försökt Pota... Wäxa och Kål rötter, hvarå Utslaget kommi... uti Minnet. Min Håg och Nit för Medi... nisk[i]ons fördel vågar iag försäkra icke at a... nad min Årkänsla tyflig ännu, för de bevi... skjörsad af Högl. Kejserl. Hushålls Sällskapets ... nes; men detta omkladt at ledsnad och Oro ... blandad öfver den saknad iag åsfanitt att ... sedan af År 1809, fått mottaga något af de... lige Utdelningar för Årot til Ledamöterna, då vägen genom Sockens Kyrkioherde Herr A... ström ännu är, som snart brukbar, hälst h... Son fiimesit Åbo studerande i Medicin;

Bevisat af min försäkran, får iag Åran ...lämna uti bilagde bevittnade och enkelt gifna Sanerings fulla Relation Om Potate... nes Kraft beroda sin förökelse genom sitt...

Anledningen till försöket fant iag i förledna Vinter, då Kongl. Svänska Hushålls Journalen af 1783 och Januarj månad läses, och som om...

mera vid halfva 60 talet af År, Landthushålls Omsorgen är borttagnad iag vrat mig med Krydgård, ville iag sjelf äfsaren Wäxtens Upgifna förhållande, och då desse herrar intraffade nyttiga tillfället visa den Växtens förhållande, som i förra så hast upptäktes; Öfvers a dess felaktighetter, men hafs afseende på den fördel som det medför då kundskapen genom Anonaming till försök uti alla Sockonar meddelas genom Landshöfdingar embo... ter eller Consistorierna, såsom det fäktrade Model... uppsända dylikt, istället för att til Socknar öfverlämna tryckt Underrättelse, som iag funnit stanna innom ganska träng krets;

Med Wördnad har iag Åran framhärda

Högl. Kejserl. Finska Hushålls Sällskapets
Herrar Ordförande
och
Ledamöter

Nyland, Kyrkslätts Socken och Stensbergs gård den 25 Octob: 1815

Ödmiukaste Tjenare
och Ledamot
Fredrik Sorowikowsky
Capitain

... Assessor. ... Commissions ...
Kongl. ... vid ...
... Infanteriet

L8I

I92

Anmärkningar och Upplysningar vid Räkningen öfver Potatoes Fonden för År 1807.

Kuopio Län

[illegible] Landshöfdingen Wibelius uti sin Räkning af den 24.
[illegible] 1808. (Verific. 1. 6.) uptager 54. Rd. 29. 6. Rglds. såsom
hos honom innestående sedan sist afgifven Räkning, samt
500. Rd. samma mynt, såsom sedermera til honom remitte-
rade, och hvaraf således kunde dragas den slutfölgd,* att
denna sistnämda Summa blifvit til honom utanordnad
under loppet af År 1807, til följe hvaraf den icke
borde ingå uti Cassa Behållningen från År 1806;
likväl då ingen utanordning til bemälte Hr Landshöf-
dinge befinnes vara uptagen uti Skattmästarens Räkning
för År 1807, måste dessa 500. Rd. Rglds hafva blifvit
tillstående til Herr Landshöfdingen år 1806. och förmodes

* då ej några data äro i Räkningen uptagne,

År 1815 på Sundsbergs Rusthåll i Nylandsk
Kyrkspälte socken, satte af [illegible] skrifvaren uti
[illegible]gården en liten säng med Potates stjälkar
i början af July månad (af skären från [illegible]
de skott) utan Rot; desse skott befunnos af
detta dato til sin växt så frodige uti stjelk
karnik blad, samt Blomning; såsom vanlige
från Rot satte, och då de uptogos funnos i dag
vid ägat (15) femton större och mindre Potater,
de största som ett mindre Äple, samt öfven
Rötter utslagne voro vid denne frukt [illegible]
dess utom besatts frukt, på sidan af stjelken vid
pass 2 à 3 tum vid den af skären i jorden satta
stam nedersta ändan; — äfven samt på stjelkar
[illegible] med jord under växande tiden [illegible]
öfvermyllade, Potates på stjelken där
Blad vanligt skulle ut [illegible] flera til antalet.
Sundsberg d: 10 Septbr 1815
Fred. Bronikowsky
Capitaine

Förhållandet af ofvannemnde berättelse intygar

C. J. Ackerman — J. Lindqvist
Hof Rätts Assessor — Kronolänsman
[illegible]
[illegible]

Hushålls Sällskapets
Ombud
[illegible]

Fr. Wihalm
v. Häradshöfdinge

1815 October d: 9 Upptogs skjörden af desse tre [illegible] planer [illegible] skielkar, skurne från 2

~~~

Anmärkningar och Uplysningar vid Räkningen

öfver

Potatois Fonden

för År 1807.

Kuopio Län

[...]rr Landshöfdingen Wibelius uti sin Räkning af den 24.
[...] 1808. (Verific. 1.6.) uptager 54. Rd. 29. 6. Rglds. såsom
[...] honom innestående sedan sist afgifven Räkning, samt
[...]0. Rd. samma mynt, såsom sedermera til honom remitte=
[...]de, och hvaraf således kunde dragas den slutföljd,* att
[...]nna sistnämda Summa blifvit til honom utanordnad
[...]nder loppet af år 1807, til följe hvaraf den icke
[...]de ingå uti Cassa Behållningen från år 1806;
hvilket då ingen utanordning til bemälte Hr Landshöf=
[...]inge befinnes vara uptagen uti Skattmästarens Räkning
[...] år 1807, måste dessa 500. Rd. Rglds hafva blifvit
[...]sände til Herr Landshöfdingen år 1806, och formode=
[...]igen någon tid efter den omnämda sist afgifna Räk=
[...]ningen; hvarigenom det händt, att Herr Landshöfdingen
[...]i 1806 Års Räkning ej kunnat debitera sig för
[...]rre Saldo til Fondens favour än blott för de då
[...]id Räkningens afgifvande hos honom innestående 54. Rd.
[...]9. s:r 6. r:, ehuru han deremot uti Räkningen för 1807. rätte=
[...]igen uptager Fonden til godo de 500. Rd. han verkl=
[...]igen bekommit under loppet af år 1806. —

Uleåborgs Län

Verificationer å de af Landshöfd. Lange använde Medel
finnas icke, utom hans egen räkning.
Prosten Castren i Kemi har väl debiterat Potatois Fonden
för uphandling af 14. T:r 27. K:r Potatoes, hvilka kostat
59. Rd. 16. s:r 15 r:r; men har insändt utdelnings-Längd
blott å 8 T:r 16. K:r. Öfver de öfriga 6. T:r 11. K:r finnes endast
hans Räkning öfver hvad de kostat, nemligen 25. Rd 16. s:r,
innehållande tillika attestatum derpå, att han bekommit
dessa 25. Rd. 16. Deremot ligger ej inlöst något quittence, af honom
[...]utgifvet, till säkerhet derföre, att de förstnämde 8 1/2 T:r,
kostande 34. Rd. 7 r:r, vore til honom betalte. Deröfver
finnes endast hans Hushållnings Sällskapet debiterande, men
oquitterade Räkning, jämte den omnämda Fördelnings Li=
stan. — Är den quitterade Räkningen å de nämde 6. T:r 11.
K:r full verification för de* upförde 25. Rd. 16. s:r? och kan
den oqvitterade räkningen af Castren anses bevisande, det
han är betalt? Det förra är som det kan – men något
bättre står ej att fås – och det sednare lärer, oaktadt quitterad
räkning saknas, äfven böra anses som afliquiderad, så
vida Castren ej sedan 1807. gjort något anspråk på betalning.
Enligt Skattmästarens räkning äro de förra utanordnade den 16.
Jan. och de sednare 34. Rd. den 12 Sept. 1807.

*) då ej några data äro i Räkningen uptagne,

*) uti Hushålln. Sällskapets redovisning.
~~~

(# Verificat. 10)

af den 1. Nov. 1807.

3o) Lieutenant Hjernecreutz's Räkning (är afven oqvitterad men förmodeli.n är den betald, enligt Anordningen af den Decbr samma år, emedan den sedan icke är til betalning anmäld. Då Lieutenanten insändt [illegible] fördelnings Längd endast å 3. Tr. 19. Kr., måste hansyckt Memorial# af den Jun. 1807, der han säger sig hafva ytterligare i Kuusamo utdelt 1. Tr. 13. Kr., tjena til Verification —

Wasa Län

1) Verificationerne å utdelning af 1. Tn 20. Kr. Potatoes [illegible] höra af Lappfjerd äro ej fullgjorda.

2o) Wanberg uptager i sin Räkning 31. Rd. 16. sk. för Lapp (Hord och Sideby); men verificationer finnas endast på 01. Rd.

3o) Wanberg uptager i sin Räkning 5. Rd. 24. sk. för Kuiswe men Verificationerne lyda på 5. Rd. 16 sk.

4o) För Saarijärvi Socken innehålla verificationerne en u af 50. Rd. 8. sk. — och således 8. sk. Herr Landshöfd. Wanberg til godo. (uti bref af den 24. Jan. 1810. (Ver. 43)

för år 1807 — förnyade

säger sig hafva af egna medel utlagt —

5o) Då Kyrkoherden Arwidsson i Laukas afsagt sig all godtgör af de 3. Rd. 24. sk. Rd. som han enligt sin Räkning af den 24. Jan. 1810,# så komma de at försvinna oobserverade.

6o) Något Certificat, bref eller hvad för ett tilkännagifvande som hälst af Kap. Sjöstedt, måste nödvändigt såsom verification bifogas til bestyrkande deraf, att Sjöstedt uttryckt med edervälla det han uphandlat och utdelt 17. Tr. Potatoes, samt för dem betalt 46. Rd. 8 sk. [illegible] In Actis finnes ej något sådant document, och är ej något dylikt nu mera at tilgå, så lärer svårligen denna post uti Räkningen kunna uptagas —#

Ett af Sjöstedt utfärdadt intygande hitsatt af mig sedan jag upsatte denna anmärkning, och det tycks vara quantum satis. Men

7o) Samma anmärkning gäller dock [struck: afven] om de utdelningar af Potatoes som [struck: illegible], Limatius och Forsman skola hafva anstält — At de erhållit några penningar af Wanberg, uplyses endast af Silfverbergs bref af den 5. Jan. 1809. (Verific. 47). Kyrkoherden Arwidsson nämner dock, uti Memorial af den 4. Dec. 1809. at Limatius utdelat uti Laukas något Potatoes utsäde. Men samma Arwidssons Memorial och hans egna räkenskaper tyckas tjusligen vederlägga den förmodan Silfverberg yttrar i sitt Memorial, att Arwidsson erhållit några penningar af de 50. Rd. Rks som Silfverberg säger Limatius från Wanberg erhållit. Skulle något sådant skedt, så hade Arwidsson säkerligen det i sina räkningar observerat. Denna sak är dock i sig sjelf mindre af mycken vigt, at om Arwidsson verkeligen bekommit något [struck: penningar] af Limatii 50. Rd., så [struck: illegible] blifver det orätt uti min projecterade räkning 2ne gånger uptagit: 1o) uti Arwidssons liqvid och 2o) uti et fullt utförande af

[...]anda til Herr Landshöfdingen och Riddaren 222. Rd. 10 sk. 8. r. — [B]anko, i den tanka, att penningar ej skulle saknas på stället, i [h]vilket et större quantum, än det upgifna, skulle kunna uphandlas. [H]var af nästan dylikt innehåll, som ifrån Uleåborg, har Utskot[tet] erhållit ifrån Hr Landshöfdingen och Riddaren Langenskiöld i [T]avastehus, innehållande den underrättelse, att tilgång på Potatoes i [o]rter af Länet, der någon utdelning erfordras, ej gifves til större [p]arti, än 10. à 15. Tunnor, til et pris af 10. Rubel Rks Assignat. [per] Tunna. Men så vida Hr Landshöfdingen likväl ville göra [y]tterligare försök att sammanbringa et quantum af 30. Tr.; altså har [Ut]skottet til detta behof utanordnat 300. Rubel Rks assignationer.

Igenom bref har Utskottet äfven anmodat Hr Vice Lands[hö]fdingen och Riddaren Orrhjelm i Wasa, att upgifva de orter [so]m innom detta Län kunna vara i behof af Potatoes utsäde, [och] de tilgångar til dess uphandlande der kunna gifvas: Men ehu[ru] Utskottet redan den 20. Febr. fattade det beslut, att med bemälte [H]r Landshöfdinge derom brefväxla, har likväl ännu icke något [sv]ar derå inkommit, hvilket tyckes gifva anledning til den förmo[da]n, att Potatoes uti de orter af Länet, som kunna vara behöfvande [a]t sikt understöd erhålla, svårligen stå att uphandlas. — Lik[vä]l har Utskottet trott sig böra tillika vidtaga andra utvägar til [u]tsädes Potatoes anskaffande äfven innom någon trakt af detta Län, [oc]h i anledning deraf befallt Herr Kyrkoherden Grossieri i Ilmola [...]hällen, att et understöd af 70. Rd. Banko måtte varda denna [för]samling til Potatoes culturens befordrande beviljadt; Hvarutom [H]r Prosten Arwidsson i Laukas, och Kyrkoherdarne Roschier [i] Saarijärvi, och Wasström i Viitasaari hvardera blifvit utanord[na]de 66. Rd. 32. sk. Banko til upköpande och fördelande af Po[tat]öes utsäde innom nämde Församlingar.

Hvad Nylands och Tawastehus samt Åbo och Björneborgs Län [vi]dkommer, har väl Utskottet ansett Potatoes culturen vara uti [stö]rre delen af dessa Län drefven til den höjd, att publika un[d]erstöd kunde kanske sjelf mera skada än gagna denna växts ut[sp]ridande, åtminstone i vissa trakter, i så måtto at ett årligen icke [fö]rhoppadt hopp om erhållande af utsäde utan all möda och all [be]talning, kunde gifva anledning til bekymmerslöshet om dess be[h]öriga besparande och bevarande öfver vintern: Men så vida en [all]tal missväxt å denna jordfrukt förledit år tyckes påkalla et [åt]minstone understöd af den fond Staten til dess befordrande anslå[g]it: och så vida denna fond nu äfven befinner sig uti den förmånliga [be]lägenhet, att den, vid denna allmänna brist, kan nödvändigt [nå]gonsin sorts bispringa de behöfvande; altså har Utskottet [i] betraktande af dessa skäl trott sig böra meddela äfven dessa [L]än något understöd, och i följe deraf beslutit att til Herr Lands[hö]fdingen och Riddaren Stjernwalls i Tawastehus disposition öfver[se]nna 500. Rubel Banko Assignat., samt til Hr Prosten Cyg[na]eus i Mollola försändt, enligt dess begäran, 75. Rd. Banko. —

elden 1. Nov 1807)

Innom Åbo och Björneborgs Län hafva Prosten Polviander i Kyrö, Kyrkoherdarne Rosenbäck i Nurmo och Hällfors i [illegible] erhållit hwardera 50. R:dr Banko til upköpande af Potatoes Utsäde samt blifwit anmodade att det innom sine Församlingar til de m[illegible] behöfwande utdela. —

Då nu de Summor Utskottet sålunda användt af Potatoes Fonden utgöra tilsammans 3100. Rubel B:co Assignationer och 929. R:dr [illegible] 4. r. Banko, och återstoden i Fondens Cassa således bestiger sig til 800. Rubel B:co Ass:r samt 1014. R:dr 34. s:r 10 ʒ. r. Banko, tyck[illegible] väl den anmärkning vid första påseende med skäl kunna göras, [illegible] Utskottet bort til sitt bestämda behof använda äfwen denna återst[illegible]. Men ehuru det också var Utskottets verkeliga försats, att til alla orter i landet sträcka utdelningen af Potatoes utsäde, i den man behofvet af ett publikt understöd kunde anses nyttigt och nödvän[illegible] digt, samt tillika kunde förenas med huvudsyftemålet af denna Fond, som otvidigt är det, att i de orter, der culturen af denna [illegible] ännu är i sin början, densamma genom publika tilskott befor[illegible] och hwaraf följden äfwen hade blifwit den, att all tilgång i Cassan blifwit uttömd, har dock den obehagliga omständighet inträffa[illegible] att utsäde icke kunnat erhållas i orter af förenämde beskaffen[illegible] och att således denna brist är orsaken til den i Cassan ännu be[illegible] fintliga besparing. — Af hwad ofwan anfört är synes också tydeligen, att då Utskottet under wintermånaderne correspon[illegible] rade med Herrar Landshöfdingen i Kuopio, Heinola och Wasa Län om upköpande af Potatoes utsäde, Utskottet [illegible] kunnat föranstallta om någon betydligare uphandling och ut[illegible] delning deraf i de Södrare orterne af Landet, innan underr[illegible] ser från nämde Län inkommit, så vida medel til fullgörande af Utskottets gifna förbindelser borde ligga orörde, och färdig[illegible] att uppå skeende requisition afsändas. — Men då det nu hänt att i Kuopio och Heinola Län blott ett ringa quantum kunnat uphandlas, om hwilket Utskottet nyligen blifwit underrättat: då Utskottet ännu är i okunnighet om något och huru mycket kan i Wasa Län komma att behöfvas: Och då äfwen Herr Landshöfdingen och Riddaren Stjernwall i Wiborg blifwit försäkrad om ett ytterligare tilskott, utöfwer de til honom afgångne 1000. Rubel, i händelse att sådant af Hr Landshöfdingen kunde med fördel användas, men hwarå ännu icke heller något swar til Utskottet inkommit, så torde af allt detta slå att inhämta, det Utskottet ej kunnat vidtaga andra utwägar än de nu omnämde vid förvaltningen af de medel detsamma blifwit anförtrodde. —

Åbo d. 1 Maji 1813.

På Potatoes planterings Utskottets vägnar

Gust. Gabr. Hällström

Memorial

[illegible] att lämna Kejserl:a Finska Hushållnings Sällskapets Plenum [illegible] upplysningar, som blifva nödvändiga vid författandet af den [illegible] ovisning Kejserl. Hushållnings Sällskapet åter sig ålagdt, att [illegible] Hans Kejserl. Maj:tt i underdånighet afgifva, öfver förvalt[illegible] ningen af de til Hushållningens i Finnland i Nåder anslagne [illegible] del, har Utskottet för Potatoes planteringens befordrande ansett [illegible] så mycket mera förpliktadt, att til Kejserl:a Hushållnings Sällska[illegible] [illegible] nu redan inberätta den åtgärd Utskottet vidtagit til denna [illegible] planterings befrämjande, som en mycket större fond härtil än nån[illegible] tilförene varit för i år öfwerlämnad til Utskottets förvalt[illegible] ning, och en icke ringa behållning deraf ännu finnes, af orsaker [illegible] Utskottet nu äfwen skall tilkänna gifva, liggande i Fondens [illegible] ssa oanvänd. —

Uti de Räkenskaper Sällskapets Skattmästare Hr Professoren och [illegible] Riddaren Joh. Gadolin afgifwit för åren 1811 och 1812 igenfinnes kallan [illegible] Potatoes Fondens rikedom vid början af innevarande år. — [illegible] ligt de samma var behållningen i Cassan vid ingången af år [illegible] 1. 400. Rubel B:co assignationer, och 129. R:dr 13. s:r 6 ö. r. Swenskt [illegible] B:co —: Och då 1810 och 1811. års Potatoes medel, utgörande 4500. [illegible] bel B:co Assignationer, inflöto sista dagarne af December nyssnämde [illegible]: då 1807. års resterande medel, til ett belopp af 875. R:dr B:co, [illegible] kommo i Januarii månad år 1812: och då under dessa 2ne år [illegible] 1800. Rubel B:co Ass:r användes til upköp af Potatoes utsäde, [illegible] blef behållningen vid början af detta år 3100. Rubel B:co [illegible] Ass:r och 1004. R:dr 13. s:r 6 ʒ r. B:co. — När nu härtil läggas [illegible] 2 års Potatoes medel, bestigande sig til 1000. R:dr B:co, hwilka från Land[illegible] räntorict härstädes upburos den 6. Martii innevarande år, men hwar[illegible] [illegible] Utskottet, så vida erhållandet af denna inkomst först den 26. Mars, [illegible] äfwen då ofullständigt, blifwit Utskottet bekant, ej kunnat i ve[illegible] [illegible] börlig tid göra någon synnerlig räkning, uppgår för innevarande år [illegible] la Summan af Potatoes Fonden til 3100. Rubel Banko Assignat:r [illegible] 2004. R:dr 13. s:r 6 ʒ. r. Swenskt B:co —.

Men om det å ena sidan var en verkelig fördel för Landet, [illegible] Fonden för Potatoes planteringens befordrande ägde denna ri[illegible] tilgång för detta år, då följderne af en allmän missväxt [illegible] [illegible] fast alla födoämnen från wästriket tryckta hela wårt Land, [illegible] återigen å andra sidan, då Potatoes Fondens användande är [illegible] stämd, ej att afhjelpa bristen på föda, utan at utvidga denna [illegible] nyttiga odlande i de orter der den ännu uti sådant affseende tarf[illegible] [illegible] ett kraftigare understöd, äfwen föredet års missväxt å Po[illegible] tatoes och den deraf uppkommande swårighet, att i Landets af[illegible] lägsnare Provinser kunna få uphandla också til ett högre [illegible] pris utsäde af denna wäxt, i betydlig mätto lagt hinder i —

vägen för en lyckelig framgång af Utskottets verksamhet, att til nytta för Landet kunna användas alla de medel som Cassans rikare tillgångar eljest skulle hafva medgifvit.—

Då Wiborgs Län torde mer än någon annan trakt af Finnland vara i saknad af Potäter, och då detta Län icke förut åtnjutit någon understöd af den för deras utbredande bestämda fond, fästade Utskottet först sin uppmärksamhet å denna Landsort, och efter correspondance med Hr Landshöfdingen och Riddaren Stjernwall blefvo 1000 dr Bko Ass:n # til bemälte Hr Landshöfdings disposition i en enlighet med Landets behof af Potatös Utsäde: Och ehuru ej ännu något svar hit inkommit, huruvida det kunnat derföre för ofvannämnde Summa erhållas, har likväl Utskottet anledning att hoppas, det den enligt sin bestämmelse kunnat användas, så vida Hr Landshöfdingen och Riddaren redan för än penningarne härifrån affändes varit betänkt på Länets behof i detta affseende, och således i förhand drag it försorg om Potäters uphandlande.—

affände

Igenom Hr Prosten och Riddaren Castren i Kemi har Utskottet, uti til honom afgången skrifvelse, blifvit underrättadt derom, att Potatös växten i hela Norra Österbotten al[?] missbrukets fästeldt än. Och ehuru Hr Prosten anhållit, att en Summa til uppköpande af 15. Tr Potäter måtte honom beviljas, har Utskottet, öfvertygadt om Hr Prostens nit och verksamhet att befordra Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets förslag, til honom försändt 500. Rubel Bko Ass:n til uppköpande af Potatös Utsäde, med anmodan, att Hr Prosten och Riddaren ville draga benägen försorg derom, att ej allenast Kemi, utan äfven Rowaniemi, Kemi Träsk, Öfre Torneå, Carl Gustafs och Kelesamo församlingar blefve, om möjligt är, försedde med utsäde. Äfvenledes har Hr Assessoren Bergbom blifvit anmodad att i Salo Socken och trakten deromkring uphandla och utdela Potäter: Men sedan Hr Assessoren gifvit tilkänna, att blott 10. Tr kunnat erhållas, har Utskottet til Hr Assessoren utanordnat endast de til betalande af detta lilla quantum requirerade 57 1/3 Rd. Bko. Huruvida Hr Prosten Aeimelaeus i Cajana har kunnat verkställa någon betydligare uphandling har väl Utskottet sig annu icke bekannt, ehuru til Hr Prostens disposition blifvit bestämde 150. Rd. Bko.—

Utskottet har således icke kunnat med någon synnerlig framgång befordra Potäters uppköpande och utdelande i Wiborgs Län; men annu i mindre mon har Utskottets bemödande uti detta affseende lyckats uti Kuopio och Heinola Län. Sedan Utskottet i ganska god tid corresponderat med Hans Kejserl. Maj:ts Befallningshafvande i bägge dessa Län, har Herr Landshöfdingen och Riddaren Armfelt nyligen vid handen gifvit, att Kuopio väl vore i behof af Sädes Potäter, men att de ej kunde erhållas på närmare håll än i trakten af Kuopio Stad, och att förmodeligen ej större tilgång vore att påräkna än för vid pass 300. Rubel Bko Ass:n Utskottet har derföre, hvad detta Län vidkommer, icke kunnat vidtaga några andra utvägar, än att i stället för 300. Rubel

[right page]

...natii ofta nämnde 50. Rd, hvilka i den mon beviljats, som Arvidsson deraf något erhållit. Men allt detta skäl ej bättre att utreda, derföre förkastar jag Silfverbergs förmodan, och anser ...ns attestatum, i brist på bättre verification, såsom god för att bestyrka dess Summans verkeliga bekommit 50. Rd. Denna Silfverbergs uppgift i detta affseende vinner afven styrka deraf, att hans öfriga uppgifter i sitt memorial äro til riktiga constaterade. utom hvad formen vidkommer

Riktigheten af

~~Enligt Kapt. Cedelbergs Räkning af den 8 Maji 1808~~ ~~...ro af Cedelberg hos en Bonde uphandlade~~

+ i Verificat

År 1809

Verification å uphandling af 28 Tr Potäter genom Lefren... ...lot Keuru, Etsäri och Wirdois Socknar.

Höglärde och Vittberömde Herr Doctor, Professor och Riddare af Kejserlige St. Wladimirs Ordens Fjerde Class; —

Samt

Högwälborne, Wälborne och Högädle Herrar Ledamöter af Högloflige Kejserlige Finska Hushållnings-Sällskapet. —

Brist af utsäde är det egenteliga hindret för odlingen af den nyttige och förmonlige Potatoes frukten i detta Land. Här finnes ej någon som har utsädes Potatoes at aflåta, emedan den Jordbrukare, som börjat med odlingen af denne

D

Jordfrukt derwid begagnat sig af så ringa utsäde, at åringen ej förslår till hans egen näring, eller ock i händelse något öfwerskott skulle uppstå, utsädes Potaterne i otjenlige förwarings rum merendels skadas af kölden och frosten under vinter Månaderne.

Högloflige Kejserlige Finska Hushållnings Sällskapet har wäl sökt afhjelpa denne brist genom utsädes Poteters upphandling och tillförsel ifrån andre orter, men antingen hafva Poteterne frusit under wägen, då de om vintern blifvit hit Transporterade eller ock hafva de wid första sommar före hitsände framkommit så sent efter den rätta Säningstiden at de ej kunnat till åsyftat ändamål begagnas. –

Då jag i detta af naturen vanlottade, samt af stenar öfwerhölgde och i allmänhet ännu oupodlade Land genom flere årigt arbete likwäl hunnit låta undanrödja stenarne ifrån större delen af åkrarne under mitt ägande Ingilä Skatte Rusthåll i Jorkas Sokn och Heinola Lähn, så at jag der under en förmonligare odling jemwäl kunde drifva Potatoes wäxten till flere hundrade Tunnors årlig afkastning, men jag derwid wil vara säker om afsättningen af denne jordfrukt, som ej någon i detta Land ännu wil

köpa, i synnerhet nu då innevånarene blifvit lifvade af det glada hopp at genom Högloflige Kejserlige Finska Hushålls Sällskapets välgörande försorg få årligt utsäde däraf till skänckt; så wågar jag ledd af den loflige böjelse, att med enskildte fördelar kunna förena allmänt väl, härigenom ödmjukast fråga, om Högloflige Kejserlige Finska Hushålls Sällskapet vill årligen i en tid af åtminstone Sjö år köpa af mig här å stället minst Ethundrade Tunnor Patater till utsäde åt innevånarene i denne Landsort för det pris som Kornet årligen kan komma at gälla efter hwarje års Marckegångs Taxa i detta Lähn, i hwilket fall jag efter skeende anmälan i Januarii Månad hwarje år om beloppet af mitt förråd och erhållen anordning, hwarje wår den 15:de April eller om då inträffade helgedag, nästa Söckendag därefter, vill aflämna det uppgifne tunnutal utsädes Poteter till wederbörande Krono Betjente, eller andre därtill förordnade män, emot qwittenser, hwaremot jag sedermera borde ifrån Högloflige Kejserlige Finska Hushålls Sällskapet erhålla den för mine lefveranser sig belöpande betalning.

I jämförelse med prisserne på andre orter tyckes det wäl, som skulle jag uppskattat utsädes Poteterne här till för högt wärde, men då jag får den äran at anmäla at denne frukt å denne ort är rar och dyrbar, och blir ännu kostsammare, om den samme ifrån andre orter hit Transporteras; –

samt at jag till uppfyllande af mitt beting, om
det samma skulle antagas nödgas vidkännas kost-
nader vid inrättande af flere större förvarings-
rum; så torde Högloflige Kejserlige Finska Hus-
hålls Sällskapet finna det pris jag utsatt å ut-
sådes Poteterne i denne ort vara med billighe-
ten öfverensstämmande.

Af Potatoes inbärgningen detta år, har jag ej stör-
förråd, än jag med förmohn kan vid mitt hushål-
använda, hvarföre jag ock ej kan låfva några
utsådes Poteter till afsalu i nästa vår, men o-
mitt anbud antages skall jag göra första afle-
vereringen 1815 om våren, och behöfver innan
korrt veta, om jag då kan få den af mig begä-
te afsättningen, för at kunna spara nödigt ut-
säde till nästa vår, och låta inrätta förvarings-
rum för den större inhöstningen jag i nästa å-
hoppas kunna göra. –

Framhärdar med vördnad at vara

Herr Doctorns, Professorns och Riddarens

samt

Herrar Ledamöterns af det Högloflige Kejserlige
Finska Hushållnings Sällskapet

Pingila gård den
26. November 1813

Ödmjukaste
Tjenare
[illegible]

No 3. XVII. Besvar. den 2. November 1817
O. J. Eeste fo 1108. s.

Högvälborne Herr Baron och Landshöfdinge
Verkelige Kejserl. Kammarherre, Ledamot af
Kejserl. Regerings Conseillen, Riddare af
Kejserl. St Annae Orden 1 class och Kongl.
Svenska Svärds Orden,

Ehuru enligt Kejserl. Finska Hushållnings Säll-
skapets stadgar det egentligen tillhör Potatoes
Utskottet att hvarje månad till Sällskapet
inkomma med berättelse om sin åtgärd,

Så anser jag mig likväl skyldig, att nä-
de vilken förklaringen innehåller, hvara för
dessa medel och leminar Kejserl. Finska
Hushållnings Sällskapet full rättighet att
af mine i quarstad satte medel godtgöra
de fordringar som äro erkände.

Med största ödmjukhet framhärdar

Högvälborne Herr Barons, Landshöfdingens,
Verkeliga Kejserl. Kammarherrens och Ledamot
af Kejserl. Regerings Conseillen samt
Riddaren af K. St. Annae Ordens 1 Class
och Kongl. Svenska Svärds Orden

allerödmjukaste tjenare
Fred. Vilh. Radloff.

Ingifen göd Åbo
26. November 1813

Ödmjukaste
Tjenare
[illegible]

Utdrag af Kejserl: finska Hushåll-
nings Sällskapets Diario för dess
16:de år.

Sept. 22. N:o 166. H:r Landshöfdingen öfver Wiborg
tillkännagifver uti Memorial det de 1000 Rub.
B. Ass. som sällsk. var tillsvid [struck] Motatoes
utsäde för Länet disponerade, riktigt fram-
kommit. Åbo, den 1. November 1813

C. Böcker

Transport 1. 6. 8.

Embets Memorial

Med anledning af Kejserliga Fin-
ska Uppfostrings Sällskapets hit af-
låtna Skrifvelse, af den 16. sistled-
ne Augusti, har Jag anförtrott -
Herr Referendarie Secreteraren och
Professoren Doctor Radloffs för-
värning, öfver de [illegible]
gna Uppfostrings Sällskapet för-
[illegible] bemälta Herr Re-
ferendarie Secreterare vid för-

Transport 1. 6. 8

förvaltningen af Potatoes fonden, och hwar under samma förklaring med derwid fogade handlingar härwarders insända; och har jag i öfrigt anbefallt wederbörlige Magistraten härr Staden, att på framställning Herr Referendarie Secreteraren Radloff wida gälla präßtera wida[illegible] hafling bangen för belöggst [illegible] de ommämlta Summorne, med grundad beläggande [illegible] under lån, och afdraga nyanden det på skamt belopp, som swarade emot den omedewißta Summan. Lands Cancellie, i Åbo den 2. November 1817.

Knut von Troil

Jöns Henrik [illegible]

Til Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet

Landshöfdinge

k. d. 2. Jan. 1816. N:o 95.
Sällsk. F. d. [illegible] Utf. d. 27. Jan. Sällsk. d. 203

Ödmjukt Memorial!

Wid min den 17 sistledne Nowember skedda återkomst till Åbo ifrån den Embetsresa, å hwilken jag sedan den 20 Maji detta År warit stadd, underrättades jag af Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskapets Secreterare Herr C. C. Böcker om den ledsamma utgång Sällskapets och mine gemensamma bemödanden, att sistledne wåhr förese denna Lands-Ort med Potater till utsäde, emot all förmodan haft.

Min genast efter hemkomsten iråkade swåra sjukdom, som hitintills nekat mig en länge önskad, men ännu tills widare

Transport 1. 6. 8.

afbruten muntelig communication med Sällskapet, föranledde mig i början af innevarande December Månad anmoda välbemälte H[illegible] Secreterare, att vid Sällskapets första Allmänna Sammankomst af gifva en fullständig Berättelse, om så väl mine som Secreterarens egne åtgärder i förenämnde ämne, samt att å mine vägnar anhå[illegible] om bemedling till mitt ersättande för de 900 Rubel 62 kopek Banco Assignationer, hvilka jag den 24 sistledne October enligt afgifven qvitterad räkning, uti Frakt och inlastnings kostnader m.m. utlagt för de från Helsingfors i wåhras hitankomne 402 Tunnor Utsädes Potet[illegible] Men sedan jag erfarit att denne sak nu mera hos Sällskapet fått en [illegible] mig högst brydsam vändning, som i händelse, Hans Majestäts Kejsarens Nåd icke mellankommer, möjeligen kunde försätta mig i förlust af mer än 2000de Rubel, anser jag mig nu böra hos Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet datailera de omständigheter, som inan den beslutne Expeditionen till Hans Kejserliga Majestät ifrån Sällskapet afgår, påkalla ett närmare deltagande i detta ämne.

I egenskap af Sällskapets Medlem och tillika såsom arbetande Ledamot i Dess Potatoes Planterings Utskott, hvarest frågan om en bes[illegible] rad allmän brist på Potäter till Utsäde, redan vid årets ingång, med ett gemensamt bekymmer hos Utskottets medlemmar väktes, och hvilket seder mera in på våhren, nästan vid hvart enda af Utskottets Sammanträden underhölls, särdeles genom de ifrån Wördige Presterskapet inkomne Berättelser om Allmogens stora behof af utsädes Poteter efter den allmän missvext som året förut på denna jordfrukt inträffat, ansåg jag, s[illegible] dertill af Sällskapets Ordförande och Utskottet uppmanades, mig sky[illegible] att så vidt i min förmåga stod, jemväl bidraga till all åtgärd som kunde, om ej helt och hållet afhjelpa, åtminstone minska den officielt intygade bristen.

Jag började derföre redan i medlet af Martii Månad brefvexla med några Possessionater i Nyland samt blef genom Handlanderne Eric Borgström och Wilhelm Grönberg underrättad, att en eller annan af Potatoes Planteurer och Trädgårdsmästare i Helsingfors väl hade något Poteter utöfver eget behof att aflåta, men ej vore hugade att hitsända dem, emedan de utan besvär och risque, oskiljaktige från en skjeende Sjö Transport, på stället hemma hos sig erhöllo Sex RD RGdr, som efter då gällande cours, 28 Skr per Rubel utgjorde 10 Rub 28 kop för Tunnan, hvilket allt af Herrar Borgströms och Grönbergs Bref till mig inhämtas.

Sedan jag vidare af Sällskapets i Åbo Tidning N:o 49 för den 27 Aprill till Allmänheten utfärdade Underrättelse, trodde mig finna, att Sällskapet likasom iklädt sig en ovilkorlig förbindelse, att om ock med någon allmän uppoffring, förskaffa åtminstone denna Lands ort en liten del af det uppgifna större Utsädes behofvet, och jag jemväl ytterligare af Utskottet uppmanades, att göra allt för att främja ändamålet, tillskref jag å nyo Handlanden Grönberg, att söka få Potatoes priset något nedsatt, samt att i händelse det ville lyckas, då afsluta accord i Ryskt mynt, om så stort qvantum Poteter, som kunde inlastas i dess ägande Två små Fartyg, hvilka för behofvet skulle befraktas, men med det enda strängt förbehållne vilkor, att expeditionen borde med första öppet vatten från Helsingfors afgå, för att så tidigt ske kunde, vara här.

Till fullgörande af desse Ordres, afslöt Grönberg derefter handel om 402 Tunnor till 9 Rubel 90 kopek Banco Assignationer för Tunnan samt inlastade och afsände desse få

skyndsamt, att de under den 18de Maji om Morgonen här intraffa
derom jag genast underrättade Sällskapets Secreterare, som samma
dag efter med mig skedd rådplägning, icke allenast lät börja utlosj-
ningen af Poteterne i Sällskapets Källare, utan ock till Allmänhetens
underrättelse derom Utfärdade den Kungörelse, som Åbo Tidning N:o
58 för den 20 Maji innehåller, och hvaraf likalydande skrefna exem-
plar till hvar Kyrka och Församling i omkringliggande Socknar
jemväl expedierades.

Som jag ifrån första stunden ansåg mina åtgärder och den
skedda Potet-Requisitionen, icke såsom en enskild Handels speculation
emedan jag då aldrig gått in på någon sådan, eller i annat fall vid
Poteternes hitkomst, utlosjning, försäljning och vårdande ofelbart
hade vidtagit någon närmare, med min enskilda säkerhet mer förena-
lig anstalt, samt min befattning med Requisitionen ej eller var
grundad på någon deraf förväntad vinst eller förlust, hälst på ...
sidan ett företag af denna beskaffenhet, ej kunde lofva särdeles vin-
ning, i anseende till det höga pris, hvaran redan i inköp, Frakt
och umgälder oräknade, kostade, och man å den andra, med af-
seende derå, att Poteterne i Åbo hela Vintern och Våhren gällt till
och med 10 R:d Rg:d:r Tunnan, ej hade anledning att frukta förlust,
hvilken sistnämnde heller aldrig skulle inträffat om 1:mo Utfådet
hoferit varit så stort som det förut uppgifvits, och 2:do den om-
ständigheten ej mellankommit, att en Fartygs Last med Poteter
från Stockholm för bättre pris några veckor derefter hitanlände;
så tog jag icke minsta befattning med ett eller annat vid Poteternes
emottagande, förvarande eller försäljande; det jag allt öfverlämnade
till Sällskapets Secreterare, samt afreste, utan att bekymra mig

om annat, än att Lefverantörerne i Helsingfors, som vid Poteternes
aflemnande, förbehållit sig inom en Månad derefter den betingade
betalningen, skulle rätter tid den erhålla, i hvilket hänseende jag
skrifteligen anmodade Herr Secreteraren, att inom den 6 Junii remittera
de derföre erforderliga Penningarne till Herr Rådmannen Borgström
i Helsingfors.

Ifrån den dag jag lemnade Åbo och till den 24 October, då
jag på Handlanden Grönbergs kraf i Helsingfors afliqviderade dess
Frakt och Omkostnads räkning med 900 Rubel 62 kop, i hopp att vid
min hemkomst genast få denna utläggning godtgjord, har jag, okunnig
om den bryssamma ställning nu visas, med affairen hvarken haft eller
tagit minsta befattning, utan tvärtom trodt, att Sällskapets Secreterare,
som redan i första dagarne af Junii Månad remitterade betalningen för
Poteterne till Helsingfors, desto hällre om det ena och andra hos
Sällskapet eller Utskottet anmält, som, i händelse Requisitionen
och befraktningen ansetts privat, en sådan summa penningar
som dertill fordrades, aldrig kunnat eller bordt utan anmälan, bifall
och Beslut af Sällskapets Potatoes Fond utgifvas, än mindre
jag begära, att Secreteraren skulle för min räkning af sine enskilde
Medel göra en så betydlig remiss.

Väl finner jag nu, huru, med all min beredvillighet
att tjena det Allmänna och fullgöra Utskottets önskningar, jag
varit oförsigtig deri, att icke genast, då fråga derom väcktes, inför
Protocollet reservera mig befrielse från den risque och kostnad före-
taget kunde medföra, men det föll mig icke ens i tanken, att den
Sällskapets Medlem, som på det mäst oegennyttiga sätt sökt upp-
fylla, jemte sin pligt, Sällskapets och dess Utskotts fordringar,
någonsin kunde, om ock företaget ansetts Privat, blott-

ställas till den grad nu inträffat.

Slutligen och med anledning af så väl Utskottets som Sällskapets under den 13 och 15de innevarande December i saken vidtagna Beslut får jag ock härigenom förklara, det jag hos Sällskapet eller Utskottet aldrig begärt något Penninge Lån, hvarken mot eller utan borgen ej heller för eller utan Ränta, emedan jag deraf ej är i behof, men att jag anmodade Sällskapets Secreterare den December anmäla min önskan om utbekommande af de 900 Rubel 62 Kop. B:co Assig:r som jag den 24 October utbetalt, och att jag icke twiflade, det Sällskapet, upplyst om rätta förhållandet, benäget ville underställa saken med alla dess omständigheter Hans Kejserliga Majestäts Nådiga pröfning och decision till Balancens afskrifvande på Potatoes Planterings fonden: äfven som jag trodde att nyssnämnde Frakt Medel emedlertid och till Nådigt Svar hinner ankomma, skulle kunna till mig utgifvas utaf sagde fond, som i allt fall ligger oförräntad.

Endast denna petition är det jag nu hos Sällskapet i ödmjukhet förnyar, med tillägg af en annan, att skulle denna nyssnämnde bifallas eller afslås, denna min skrift måtte i Sällskapets Protocoll ingå eller få åtfölja Sällskapets Underdåniga Relation i detta ämne till Hans Majestät Kejsaren. Åbo den 30 December 1815.

Joh. Fr. Strohaus

Till Kejserl: Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

[illegible]

gifst [illegible] d. 1. febr. 1816. N:o 135.

Prod.: Prot. utdr. d. 29 Jan.

Ödmjukaste Memorial!

Uti ett vid Sällskapets sednaste Sammanträde ingifvit Memorial har Herr Referendarie Secreteraren och Riddaren Strohaus framställt sin åsikt utaf förhållandet med det föredrag Herr Referendarie Secreteraren sistledit är ingick, att införskaffa utsäde

potäter, om hwars utgång jag hade den äran att, enligt
Herr Referendarie Secreterarens anmodan, vid Sällskapets
sammanträde den 1. December anmäla. Herr Referendarie
Secreteraren yttrar sig uti denna skrift helt annorlunda
om detta företag än jag vid min anmälan; som den-
na var gjord på Herr Referendarie Secreterarens anmo-
dan får jag äran förklara, att då detta mig uppdrogs, var
Herr Referendarie Secreteraren af en svår sjukdom försatt
uti det skick, att Herr Referendarie Secreteraren icke kun-
de ingå uti någon vidare detalj; utan anmodade mig
att för Sällskapet framställa saken, som Herr Referendarie
Secreteraren ansåg vara mig noggrant bekant. Det var
således intill den stund jag uppläst Memorialet, mig okänt
att Herr Referendarie Secreteraren ifrån början ansett före-
varande företag såsom Sällskapets, och deruti blifvit
afskrämt af den befattning jag åtog mig att besörja både
för potäternes betalning och försäljning.

Då jag tillträdde Secreterare Sysslan vid Säll-
skapet fanns uti Sällskapets Handlingar icke den rin-
gaste upplysning om potätes planteringens tillstånd, uti
sjelfva de orter där utsädes understöd utdelts; jag fö-
reslog derföre uti Sällskapets potates planterings Utskott, att
upplysning härom skulle sökas hos Herrar Pastorer, uti
de trakter där man ungefärligen kände att kultu-
ren ännu var okänd eller i sin början, och uppteddes i
detta afseende project till ett Circulair bref; detta gil-
lades äfven af Utskottet, men med den ändring, att brefvet
till vinnande af en allmän öfversikt af potates plan-
teringens tillstånd uti hela Finland, borde afgå till
alla Pastorer; jag invände att brefvet då borde jemnkas
derefter, isynnerhet uti den puncten som innehöll en
anmodan att uppgifva behofvet af utsädes potäter, som
jag ansåg lätteligen kunna missförstås såsom ville
Sällskapet förbinda sig att öfverallt sörja för afhjel-
pandet af den brist på utsädes potäter man kände vara
nästan allmän. Utskottet ansåg emedlertid omöjligt att
Sällskapet skulle kunna få missförstås, och någon
Ledamot yttrade, att om någon kunde sålunda taga
saken, så skulle detta kopse blifva ett motiv att be-
svara Sällskapets frågor. Denna punct blef således bi-
behållen. Flere Pastorer togo Sällskapet på orden och
Utskottet kunde icke utan bekymmer se huru man all-
mänt väntade sig hjelp från Sällskapet. Utskottet fram-
ställde derföre uti en Kungörelse, som uti Åbo Tidning
infördes, hvad afsikten med Circulairet varit, och att frå-
gan om behofvet af utsädes potäter blifvit adresserad äf-
ven till de orter där kulturen af potäter icke tarfvar nå-
got understöd, minst af gratis utdelade potäter, af det skäl,
att Sällskapet hoppades sålunda inhämta hvar potäter
kunde fås till köps, och att kunna gifva de orter som
lidit en total missväxt anvisning på dessa. Men för
trakten ikring Åbo, som var den mäst nödställda och
mäst litade på hjelp från Sällskapet, och för hvilken
jag påminner mig att någon Ledamot äfven uti Säll-
skapet yttrade att Utskottet borde sörja, beslöts tvenne
af Utskottets Ledamöter, Herr Öfversten och Riddaren af
Schultén och Herr Referendarie Secreteraren och Rid-

daren Stichäus att söka införskaffa potäter. Sådan var anledningen och så har tillgången varit. Efter mitt sätt att betrakta denna sak voro både Herr Öfversten af Schultén och Herr Referendarie Secreteraren Stichäi anbud patriotiska offerter att för egen räkning införskaffa potäter, och såsom jag ansett fonden borde den aldrig kunna till sådane behof användas. Då Herr Referendarie Secreteraren Stichäi potäter inkommo var Herr Referendarie Secreteraren just i begrepp att anträda en vidlyftig Embets resa, jag ansåg mig derföre, och såvida företaget härledde sig från en välvilja för Sällskapet, skyldig att åtaga mig hela befattningen med potäternas försäljning, likasom jag uti flere afseenden sökte vara Herr Öfversten och Riddaren till tjenst. Hvad betalningen angår, var, om jag rätt erinrar mig, förloppet sådant, att Herr Referendarie Secreteraren anmodade mig att ifall innan den 6 Junii ej influtit så mycket att 3426 Rubel kunde till Helsingfors remitteras, efterhöra om icke Herr Professoren och Riddaren Gadolin ville till dettas behof på några veckor utlemna så stor summa som kunde till bristens betäckande erfordras, och att, ifall Herr Professorn ej ville det, då vid Sällskapets allmänna sammankomst den 1. Junii härom anmäla. Då remissen skulle ske hade endast 300 Rubel influtit; Herr Professor Gadolin hade emedlertid den godheten att uppå inställt ansökan erbjuda hvad som fordrades, men som jag vid samma tid erhållit i commission incasserandet af en Växel uti Helsingfors, och jag för en tid kunde deraf disponera en

del, emottog jag endast 2500. Rubel, dem Herr Professorn mot min förbindelse utlemnade. Så har tillgången varit med potäternes betalande, och hvarken har derom blifvit uti Sällskapet eller Utskottet anmäldt, eller känner jag af hvad medel Herr Professor Gadolin utlemnade dessa penningar. Väl erinrar jag mig nu huru Herr Referendarie Secreteraren Stichäi uttryck under conferencen uti denna angelägenhet aftolkad såsom hade potäterne varit Sällskapets, och med smärta finner jag nu att om jag häröfver ingått i detalj, hade jag då redan fått erfara huru Herr Referendarie Secreteraren ifrån början ansett denna befattning, och denna sak nu befunnit sig uti helt annat skick, men med den åsikt jag hade af saken kunde det icke en gång falla mig in, att företaget vore Sällskapets, utan ansåg jag det aldeles såsom det hvaruti jag sjelf uppå Sällskapets anmodan men för enskild risk och räkning inlåtit mig att inskaffa Gräsfrön, likväl med den skilnad att jag kan vinna något, men hvilket både Herr Öfversten af Schultén och Herr Referendarie Secreteraren Stichäus ifrån början förklarade sig icke vilja, hvartill Herr Öfversten af Schultén lade att om någon vinst möjeligen blefve ville Herr Öfversten till Sällskapet den öfverlemna. Jag tviflar icke att om Herr Referendarie Secreteraren sjelf varit här hade denna affaire utsla-

Transport

P. M.

Af handlingarne efter framledne Landshöfdingen Lange erhålles ej någon upplysning rörande den vaf-gjorde likvid med Finska Hushållnings Sällskapet,
[illegible]

Inkom d. 21. Maji 1815. N:o 352.

210.

Pol. utg. d. 28. Okt. Sällsk. d. 15 Dec. [illegible]

Wälborne Herr Öfwerste och Riddare

Genast efter det jag hade äran emot-
taga Skrifwelsen af den 10. Fe-
bru: jemte medfogade förslag å
Potatoes planteringen medelst fröet, [illegible]
af Landshöfding Lange skall
i lifstiden haft om händer,
communicerade jag innehållet

Dan[illegible]

Transport 1. 6. 8.

N. m.

Af handlingarne efter framledne Landshöfdingen Lange erhålles ej någon uplysning rörande den oaf- gjorde tvist med Finska Hushållnings Sällskapet,

[illegible] det, att, som i fordna tider, underskrifne[illegible] [illegible] med flere bref, sammanfogade, att de förkommit, och ej kunnat skaffas till rätta. — Det är besynnerligt att Postgången i Skåll[illegible] kunnat återställas på samma sätt, som fordom. —

Jag utbeder detta tillfälle att försäkra den utmärktaste högaktning, hvarmed jag har äran vara [illegible] Herr [illegible]

Stockh. den 6. [illegible] 1815.

Ödmjuke tjenare
Pehr Bergius.

Derjemte med Stats Secreteraren Friherre Wirsén, som är sjuk sedan en lång tid [illegible] — Stats Secret: Wirsén har ej förrän i dessa dagar kunnat [illegible] frågan sådant, hvar- som dess tid [illegible] afgöra och kan bi- laggas [illegible] [illegible] Då jag nu gör att kunna fara [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] förelupit i denna affaire har jag [illegible] på mig kunnat ankomma. — Jag försäkrar [illegible] att jag i detta ämne ej [illegible] ej erhållit något bref hvarken af Finska hushållnings sällskapet eller någon dess ledamot. — Om något sådant bref verkeligen afgått, har det, må hända, [illegible]

H. M.

Af handlingarne efter framledne Landshöfdingen Lange erhålles ej någon uplysning rörande den vedergjorde liqvid med Finska Hushållnings Sällskapet, för erhållne medel till utsädes potatoes åt Allmogen, hvarom Hr af Schultén's bref förmäler. Men Fru Lange påminner sig ganska väl att sådan utdelning skett om Våren 1808, då dessutom framledne Lange åt de i nöd stadde Läne Inbyggarne utdelade all sin egen Lönespannmål, och hvad Han eljest kunde dem förskaffa, utan att Hans Enka fått uppbära det minsta för allt detta. Hon finner det derföre särdeles tungt att nu dessutom fordras för en återbetalning af 98 Rd 28 ß, som Hon vet att Hennes framledne Man visserligen tillfallo för ändamålet användt. Hon är öfvertygad att Hr Schultén härom kan vinna Jemningsfull

Transport 1. 6. 8.

Landshöfdinge

uplysning, om folket i orten blir hördt, emedan det väl kunde hända att Vederbörande Embetsmän antingen ej kände eller ock förgätit hvad hon framledne Man i denna del för orten uträttat, men skulle, emot all förmodan, befinnas af en sådan undersökning att utsäde af Langé ej blifvit utdeladt om Våren 1808, då vill Fru Langé, oaktadt sina små tillgångar, icke undandraga sig den fordrade ersättningen gälda, hvilket jag för den äran Hr Justitiä Rådet och Commenderen på dess benägna communication å Fru Langes vägnar härmedelst tillkännagifva, och nyttjar tillfället att betyga min utmärktaste högaktning.

Sthlm d. 25 Mars 1815. G. F. Adrian [signature, partly illegible]

Hr Justitiä Rådet Poppius

[illegible]

~~Hört~~ 1815 om våren

Homborg 38 Rb. för Nykyrka och St. Andrea

Makoni 200. Kerimäki

Ströhlman 50. Lummäki

~~Stottman~~ Walter 60. Nyslotts [illegible]

200. Ruskeala Sakkola 100

Stottman 90 Kronoborg 100. [illegible]

100 Sordavala 60. Impilax

Hatola [illegible] Alopaeus 100

1816

Sylvin Sakkijärvi 100. Rb

Homborg Nykyrka & S. Andrea 150 Rb

[illegible] Sordavala, Harlakala, Salmis

Suistamo, Suojärvi, Ruskeala

Uguniemi 700 Rb

Ruokolaks [illegible] Jääskis

[illegible] nod. pl.

[illegible] fort.

[illegible]

gång.

Nykajärvi Dec. 1815. för Skuld. ofrang. alt hopp, under spöd i viden af nöden.

Lummäki Dec. 1816. alla hafva utsådt, ingen hafv. underst. för Skuld. frangång gör utsigt siden några af Allm. börjat odla i stort.

[illegible] denna Socken innevånare [illegible] Genom kejserlige [illegible] Göra Adgard erhållit [illegible] potatis och hvilka [illegible] Pastoren Cursam [illegible] [illegible]delts, nedanstående [illegible]de, som ock [illegible] [illegible]hållit, hvilket ej i [illegible] [illegible]delningsmannen [illegible] ordres af den 7de [illegible] — Cro — 1816.

	utsädet för en [illegible]		af [illegible]	
[illegible]				
Transport	1.	6.		8.

uplysning, om
del väl kun
antingen ej k
framledes All
men skulle,
Sådan under sökning
utdeladt om
Lange, oakta
undandraga sig den fordrade ersättningen gälda
hvilket jag för den arära Hr Justitiæ Råde
och Commendeuren på dess benägna communicati
å Fru Langes vägnar härmedelst tillkännagifve
och nyttjar tillfället att betyga min
utmärktaste högaktning.
Sthlm d. 25 Mars 1815.
G. F. Ekström[?]

Hr Justitiæ Rådet Poppius

Dan. Poppius[?]

Förteckning öfver de af denna Sockens innevånare som fått förstlutne Warder, gratis genom kejserliga Finska Hushålls Sällskapets Göra Adgård erhållit Tio Tunnor utsädes potatoes (potatis) och hvilka af undertecknad och dåvarande Pastoren Eurén Glen Emanuel Europaeus utdeltes, nedanstående tid, till de mäst behöfvande, som och jemte stor afskattning en och hvar erhållit, hvilket ej i ödmjukhet enligt Krono Befallningsmannen Herr Carl Frobergs anordnan och ordres af den 7:de sistledne Maij inberättas för — År — 1816.

Namn	Månad	Datum	Uppodlingsmännernes Namn	Utsädet för en hvar Kr	Utsädet för en hvar 1/6	Afkastningen deraf Tunn	Afkastningen deraf 1/6
Idla	Maij	29	Martin Kuika	—	½	—	10.
			Carl Medikain	—	½	—	11.
			Olof Condain	—	½	—	14.
			[illegible]	—	½	—	13.

Kronoberg 1816 Dec. Går Han och i sitt goda fl. så att det Sökta hopp om denna Närings framtida fortgång.
Nystrå jänd Dec. 1815. för Kultur. ofrang. all hopp, under spåd och vidare af nöden.
Lammaki Dec. 1816. alla hafva utsådt, ingen tafve undersökt för Kult. framgång god utsigt sedan några af Allm. börjat odla i stort.

[illegible] Kain
[illegible] min

Transport	1	6	8

uplysning, om
del väl kun
antingen ej k
framleder All
men skulle,
Sådan undersökning
utdeladt om
Länge,
undan
hwilke
at Gu
å Fru
at nyt
utmärk
Sthlm d. 2

H. Intrikt

Wiborgs — S:t Anna Bruken som ej ... 58.

Mäkelä 110.

Do

Förteckning öfwer de af denna Sockens innewånare som sig förskrefne warit, gratis genom Kejserliga Finska hushålls Sällskapets Gjöra utgård erhållit Tio Tyskar Tunnor utsädes potatoes / potatoes och hwilka af undertecknad och dåw Pastoren Curam Gerens Emanuel Europaeus utdeltes, nödanstående tid, till de mäst behöfwande, som och hwar afkastning en och hwar erhållit, hwilket ej i ödmiukhet Kejserl. Krono Befallningsmannen Herr Carl Fröbergs anordnan och ordres af den 7de sistledne Maij inberättas — 1816.

Numro	Månad	Datum	Uppodlingsmännernas Namn.	utsådt förra året Kr	½	afkastningen deraf Tunn	½
1sta	Maij	27	Martin Kuika	–	2	–	10.
			Carl Määkinen	–	2	–	11.
			Olof Loutain	–	2	–	15.
			Zacharias Loutain	–	1.	–	13.
			Jöran Hurmain	–	1.	–	6.
			Petter Pajari	–	1.	–	7.
			Simon Rautio	–	1.	–	9.
			Olof Hurmain	–	1.	–	6.
			Carl Repoin	–	1.	–	8.
			Anders Jugin	–	1.	–	15.
2dra	Ditto	Do	Johan Winain	–	1.	–	14.
			Nils Winain	–	1.	–	7
			Matts Loutain	–	1.	–	6
			Hans Loutain	–	1.	–	6
			Anders Loutain	–	1.	–	7
			Henric Loutain	–	1.	–	8
			Michell Lukko	–	1.	–	5
			Carl Michelsson Loutain	–	1.	–	5
			Jöran Loutain	–	1.	–	6.
			Olof Winain	–	1.	–	8.
			Michell Johansson Loutain	–	1.	–	9.
			Johan Huotilain	–	1.	–	7½
			Michell Riseri	–	1.	–	10.
			Henric Riseri	–	1.	–	9½
			Matts Halkiapa	–	1.	–	8
			Jöran Hapain	–	1.	–	7
			Anders Häijö	–	1.	–	[illegible]
			Petter Mäkelain	–	1.	–	[illegible]
			Johan Mäkelain	–	1.	–	[illegible]
			Olof Hurmain	–	1.	–	[illegible]
			Olof Loutain	–	1.	–	[illegible]
			Anders Kempin	–	1.	–	[illegible]
			Johan Kempin				
			Transport	1:	6.	8.	

		Transport	1:	6 8
Lamis	Maij 29.	Joh: Hindersson Henain	—	2.
		Lars Hellonen	—	2.
		Petter Hyrkäs	—	2.
		Johan Thomasson Poutain	—	2.
		Matts Pajari	—	2.
Koitanlati	—	Ivan Michailof	—	2.
		Anders Sinkoin	—	2.
		Matts Walkiapä	—	2.
		Henric Pajari	—	2.
		Christ: Sinkoin	—	2.
		Michel Joro	—	2.
		Michell Koikoin	—	2.
		Thomas Koikoin	—	2.
		Simon Nokelain	—	2.
		Michell Tiain	—	2.
		Petter Harmain	—	2.
		Feodor Ivanoff	—	2.
		Olexei Wasiljeff	—	2.
		Trofim Maximoff	—	2.
		Maxim Petroff	—	2.
		Johan Poutain	—	2.
		Joran Neuvoin	—	2.
		Michell Harmain	—	2.
Kivijärvi	—	Johan Hiinoin	—	2.
		Michell Terava	—	2.
o Angila	—	Johan Mattsson Jorain	—	2.
		Matts Henricsson Jorain	—	2.
		Johan Johansson Jorain	—	2.
		Petter Henricsson Jorain	—	2.
		Petter Michelsson Jorain	—	2.
		Matts Mattsson Jorain	—	2.
		Lars Henricsson Jorain	—	2.
		Henric Johansson Jorain	—	2.
Milkoniemi	—	Grels Grelsson Sitoin	—	2.
		Michel Göransson Sitoin	—	2.
		Henric Sitoin	—	2.
		Johan Johansson Sitoin	—	2.
		Oloff Sitoin	—	2.
		Thomas Grelsson Sitoin	—	2.
		Michel Olofsson Sitoin	—	2.
		Anders Harmain	—	2.
		Henric Johansson Sitoin	—	2.
		Lars Pettersson Sitoin	—	2.
		Göran Myllys	—	2.
		Asarias Sonni	—	2.
		Enkan Anna Ahokas	—	2.
…ugio.		Michell Sauckoin	—	1.
		Transport	4:	7. 35

		Transport	4:	7.	30.	13.
…ugio	Maij 29.	Petter Andersson Sauckoin	—	2.	—	16.
		Petter Mattsson Sauckoin	—	2.	—	17.
		Olof Harmain	—	2	—	14.
		Lars Sauckoin	—	1.	—	8.
		Abraham Holopain	—	2.	—	15.
		Paul Sauckoin	—	2	—	17.
		Johan Pettersson Lukain	—	2.	—	13.
		Johan Johansson Lukain	—	2.	—	13½
		Matts Lukain	—	2.	—	14.
		Johan Europaeus	—	2.	—	17.
		Anders Lukain	—	2.	—	12½
		Henric Lukain	—	2.	—	11.
		Magnus Lukain	—	2.	—	13.
		Anders Tiinain	—	2.	—	16.
		Michel Jäskelain	—	2.	—	17.
		Paul Karkiain	—	2.	—	15.
		Grels Jäskelain	—	2.	—	14.
		Matts Thomasson Jäskelain	—	2.	—	13.
		Olof Jäskelain	—	2.	—	15½
		Johan Bertilsson Sauckoin	—	2.	—	16.
		Anders Sauckoin	—	2	—	10.
		Magnus Lukain	—	2.	—	13.
		Emanuel Sonni	—	2.	—	17.
		Henric Kiviri	—	2.	—	17.
		Paul Autoin	—	2.	—	14.
		Michell Sauckoin	—	2.	—	13.
		Grels Kosoin	—	1.	—	8.
…avanie-mi	—	Henric Matikain	—	1.	—	7.
		Petter Matikain	—	1.	—	6.
		Enkan Anna Holi	—	1.	—	5
		Simon Nokelain	—	1.	—	4
		Johan Matikain	—	1.	—	5
		Olof Kotho	—	1.	—	3.
		Lars Neuvoin	—	1.	—	4.
		Johan Neuvoin	—	1.	—	6.
		Matts Sonni	—	2.	—	16.
		Petter Holi	—	1.	—	7.
		Jacob Europaeus	—	2.	—	18.
…ingais	—	Johan Mölsä	—	1.	—	7.
		Paul Poikain	—	1.	—	5.
		Johan Matikain	—	1.	—	6.
		Henric Junain	—	2.	—	7.
		Ivan Kolopoff	—	1.	—	7.
		Johan Hiinoin	—	3.	—	24.
		Elias Ninika	—	1.	—	5.
		Michell Junain	—	1.	—	6
…nfessen-pä	—	Göran Junain				
		5 Transport	6:	20.	47.	13.

			Transport	6:	20
Parkunpä	Maij	27.	Titus Pikoin		1.
			Jacob Repo		2.
			Olof Karjalain		1.
			Lars Sikiö		1.
			Samuel Repo		1.
			Lars Repo		2.
			Eskil Wehkalain		1.
			Lars Saukoin		1.
			Johan Karjalain		2.
			Anders Piparin		1.
			Israel Kosoin		2.
			Bertil Naukarin		2.
Mandä-lax	—	—	Johan Löppöin		2.
			Zacharias Ahokas		1.
			Paul Huikko		1.
			Anders Huikko		2.
			Olof Huikko		1.
			Matts Pulkkinen		1.
			Matts Jandiin		1.
Sarikum-mäki	—	—	Bertil Naukarin		1.
			Paul Naukarin		1.
			Hendrich Jandiin		1.
			Eric Jandiin		1.
			Samuel Jandiin		2.
			Lars Sarolain		1.
			Johan Walkiapää		1.
			Paul Walkiapää		1.
			Bertil Walkiapää		1.
			Mitter Rempin		1.
			Anders Pulkin		1.
			Johan Johansson Pulkkin		1.
			Johan Mattsson Pulkin		2.
Kaudolod	—	—	Paul Rasoin		1.
			David Jandiin		1.
			Michel Saukoin		1.
			Michel Michelsson Saukoin		1.
			Johan Michelsson Saukoin		1.
			Petter Saukoin		2.
			Paul Laykoin		1.
			Henric Wilska		1.
			Matts Walkiapää		1.
			Johan Riita		2.
			Lars Saukoin		1.
			Matts Kettuin		2.
			Johan Wilska		2.
			Matts Wilska		3.
			Michel Walkiapää		
			Transport	8:	18

			Transport	8:	18	38: 10
..ufhi	Maij	29.	Johan Soikeli		2.	7.
			Matts Leuikoin		2.	10.
			Henric Leuikoin		2.	14.
			Matts Pålsson Leuikoin		2.	12.
			Matts Tirkkä		2.	8.
			Petter Soikeli		2.	14.
..jsma	—	—	Moses Rempin		2.	8.
			Nils Pajanen		2.	13.
..sanie-mi	—	—	Johan Soikeli		2.	9½
			Matts Kardinen		1.	7.
			Isac Turkilain		1.	5.
			Petter Rasoin		1.	4.
..rjä	—	—	Henric Rasoin		1.	5.
			Petter Thomasson Sikiö		1.	5.
			Henric Sikiö		1.	5.
			Hindric Winain		1.	3½
			Thomas Sikiö		1.	4.
			Johan Simonsson Sikiö		1.	6.
			Sigfred Rasoin		1.	6.
			Johan Tanin		1.	5½
			Michel Uimoin		1.	4.
			Johan Antoin		1.	3.
			Michel Leijo		1.	3.
			Johan Teräwä		1.	6.
			Henric Härkäin		1.	6.
..kkola	—	—	Simon Antoin		1.	4.
			Anders Antoin		1.	5.
			Jöran Sikiö		1.	5½
			Johan Pettersson Antoin		1.	7.
			Carl Antoin		1.	7.
			Michel Simonsson Antoin		1.	6.
			Johan Wahin		2.	17.
			Carl Hiironen		1.	8.
..riä	—	—	Johan Soikeli		1.	6.
			Johan Mårtensson Soikeli			
			Summa	10:	66.	1½

Parikkala den 20de November 1816.
J. E. Ampaeus Cur. gebens
Tobias Schultzen krono Länsman

Enligt Landshöfdingens i Uleåborg uppgift voro vid början af 1817 Hemman å dessa — som icke voro grobotar[illegible]

...ibergs S:a 58.

...åhla — 110.

...alkjärvi 73.

...kyyrka 11.

...Kuolemajärvi 122.

...jörkö 450.

...ekis 161.

... Andreæ 533.

...lkeala — 4

...kkolax 132. ej i behof enl. Past. uppgift

...ljärvi — 18.

...ikis — 323

...ämmäge — 185.

...imäki — 35. ej i behof i behof

...kkola — 36.

...kajärvi — 58. ej i behof enl. Past. uppgift

...ifalä — 37.

...olo — 50

...Sandsborg — 297. ej i behof enl. Past. uppgift

...hinvaara 181.

...ikkala 230.

...d wala — 1061.

...uoniemi 337.

...kjärvi 1816, 100 Rd. [illegible] enl. L.H. uppgift [illegible] icke [illegible] finnas några [illegible] [illegible] odla pat.

Ruskeala 440.
Suojärvi — 392.
Salmis — 600
Impilax 836.
Suistamo 836.

Öppen fullmakt för innehafvaren häraf att vid
näststundande Winter Ting med Kumo Socken Joka in-
lösning

Inkom d. 22. Sept: 1813. No 166. 1813 217
Föredr: d. 1. Oct. remitt: till Potatoes Utsk: d. 12. Nov. Ad. 28.
Jan. 1814. fin.

Memorial!

I förväntan - af de uti Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets ärade Skrifvelse utaf den 17de sistledne Februarii lofvade Femhundrade Rubel utöfver de densamma åtföljde Ett Tusende Rubel Banco Assignationer till upphandling af utsädes Potatoes för detta Läns behof, har Jag låtit med besvarandet af sagde Skrifvelse

härtill bero; men som widare uppskof
härmed torde wäcka hos Kejserliga Fin
ska Hushållnings Sällskapet den
billiga förmodan, att medlen till
Mig icke ankommit, så får jemte
tillkännagifvande, att ofvannämn
de Ett Tusende Rubel riktigt mig
tillhanda kommit, Jag ödmjukeli
gen anhålla om rådrum, att fram
deles med redogörelse för berörde me
dels behöriga användande, få till
Kejserliga Finska Hushållnings Säll
skapet inkomma, Lands Can
celliet i Wiborg den 13. September
1813.

Carl Stjernvall

Jos. Lomblad.

No. 2469.

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

218

222

Högädle Herr Secreterare!

I anledning af Herr Secreterarens ärade Skrifwelse den 10. i denna Månad, får jag ären upplysa, att af de i begäll inkomande 719 Rubel 71. Kopek B:co Assignationer, äro till uppköpande af Säd=Potatoes i Nyslotts och Kexholms Kretsarne anslagna 200. Rubel, i Sordavala och Wiborg 120. Rubel och i de öfr=

226

n. ärr.

theils Anweisung, ... dieselbe zu halten, welches hierbey in der zukunft ... aber, im fall d. Kaiserl. F. Haushaltungs Gesellschaft, meinen wenig Theil für gut befindet, mir aufzutragen zu verwenden, muss ich, weil außer einem, kein Landtheil gebührend angewiesen ist, mir aus bitten, die Antworten der Frage bäste frey einsenden zu können. Jäskis Pastorath d. 27. December 1814. Oberpastor in Jäskis & Kirchrath Fabian Bergstein.

ars Säll. / de sist. / Ban= / itter. / edrigs:

nige Bönderna vid Fredrichs-
hamn och Willmanstrand 80. Rubel
men tillsammans öfver hela
Länet 400. Rubel, men att Krono
Befallningsmännerna ännu
icke inkommit med Redogörelse
för denna upphandling och ut-
delningen af frö-Potatoes
är kunnigt gjordt, emellertid
förmodar man en bättre ut-
gång och stod denna, att för
det år. Emedan [illegible] slu-
tade Fogdarna ålagts att
gifva sina redovisningar
för Potatoes-medlen, hvars
betalning till [illegible] [illegible]

Jos. Lindblad.

№ 2469.

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

skolat ännu icke med visshet
kunnas. Så snart Landshöfdinge-
[illegible] inkommande beredde Redo-
görelser, skall Kejserl. Hushållnings
Sällskapet få fullständig Rela-
tion om tillståndet af Potatoes
planteringen i Länet för inne-
varande år, och huru mycket
i en framtid Potatoes culturen
uti de nordligare tracterna
framgår med befrämjas.

220

Med fullkomligaste Högaktning har jag äran framhärda
Högädla Herr Secreterarens

Wiborg 14.
Dec. 1814.

ödmjukaste
tjenare
Jos. Lindblad.

theilte Antweisung, meine [illegible]
dieselbe zu halten, welches hierbey in der zukunft
aber, im Fall d. Kaiserl. F. Haushaltungs Ge-
sellschaft, meiner wenig Teil für gut befindet,
mir aufträgen zu vermindern, muss ich, weil
unser einem, kein Kanzelley gebühr angewiesen
ist, mir auch bitten, die Antworten der Fra-
gen [illegible] frey einsenden zu können. [illegible] Pasto-
rath d. 27. December 1814. Oberpastor in [illegible]
& Kirchspiels Fabian Bergstein.

Ink. d. 30 Junii 1815. № 384.
Sällsk. den 1 Julii. [illegible]

Ödmjukaste memorial.

Ink. d. 3. Jan. 1815. № 128.
Sällsk. d. 1 febr. [illegible]

226

Eine Käyserliche Finnische Haushaltungs Gesellschaft.

ich fühle im vollen Maasse die mir d. d. 26 Septbr An. curr. von K. Käyserl. Haushaltungs gesellschaft erhaltene Anweisung, meine Schluss war auch dieselbe zu halten, welches hierbey in der Zukunft aber, im fall K. Käyserl. F. Haushaltungs Gesellschaft, meiner wenig Theil fein gut befindet, mir aufträge zu verwendigen, muss ich, weil unser einem, kein Kanzelley gebühr angewiesen ist, mir aus bitten, die Antworten der Gesellschaft frey einsenden zu können. Jockis Pastorath d. 27. December 1814. Oberpastor in Jockis & Kirrefer Fabian Bergstein.

Jos. Lomblad

№ 2469.

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

ink. d. 30 Junii 1815. № 384. 222

Sällsk. den 1 Julii. Föl. Utsk. d.

Ödmjukaste memorial.

221

ys Säll.

de fift.

ledre Februari

Ban.

itter.

edrigs.

№ 246

Till

Ink. d. 30 Junii 1815. № 364.
Sällsk. den 1 Julii. Pol. Utsk. d.

Ödmjukaste memorial.

Högvälloflige Kejserliga Hushållnings Sällskapets högtärade Skrifvelse af den 10de sistledne Februarii jemte Femtie Rubel Banco Assignationer, som länge, mig ovitterligen, liggat på Post Contoiret i Fredriks:

№ 246

hamn, hade äran att emottaga den
Maji, hwaruppå jag ofördröjeligen ha
all möda ospard, att, enligt mig den
meddelt Föreskrift, få upphandla u
des Potäter; men så sent på wåren, w
hwarken inom, ej heller utom Socken
ringaste till fångs, hwarföre jag ick
heller kunnat dem utdela åt Allmoge
undantagandes något af egit förråd
som här icke kommer uti beräkning
I fall Högwällofliga Kejserliga Husha
nings Sällskapet behagar samtycka
till, att de omrörda Femtie Rubel bli
här qwar till nästa års behof; så ska
jag då sätta det i werkställighet, so
nu icke låtit göra sig, men i anno
händelse återsändas penningarne hä
från, så snart de reqwireras.

Genom i förledit år inträffad miss
wäxt och deraf härrörande brist på
säde, är Potatoes culturen uti denn
Församling i år, mer uti af= än
tagande.

Det torde tillåtas mig, att wid detta
tillfälle inberätta, att af de, af Hög=
wällofliga Kejserliga Hushållnings
Sällskapet utgifna och till andra För=
samlingar uti detta Län, till utde=
lande ibland Allmogen utfärdade
Afhandlingar, rörande Potatoes cultu=
ren och åtskilliga andra angelägna
underrättelser, blott ett exemplar i
Swenska språket, till afkunnande
ifrån Predikstolen, hit ankommit.

Sluteligen har äran att nämna,
att bref till mig, adresseras till
Willmanstrand. Lumäki den 13de
Junii 1815.

Johan Ståhlmann

inkom d. 1. Nov. 1815. №. 506.

Saligt § 3. prot. utgk d. 29. Dec. fin

Ödmjukaste Memorial

Till Högloftliga Kejserliga Hushållnings-Sällskapet får jag i ödmjukhet insända bifogade Räkningen angående Potatoes utdelningen i St. Andreæ, Nykyrkia, och Qvartermajorens Församlingar, och tillika hafwa den efterrättelsen, at Potatoes waxten hos de flesta wäl lyckats, så at de upptimlat 25 fåldt med 30 Kappar efter en Kappas utsäde. Betallningen bestående uti 90 Rubel 75 Kopek B. A., wågar jag i afwaktan af Högloftliga Kejserliga Hushållning Sällskapets tillåtelse qwarhålla, för at i nästa wår kunna utdela Potatoes utsäde til någon byar i Qvartermajorens Kapel, der Potatoes wäxten ej än nyttias; och sedermera afgiwa Räkning af samma.

Nykyrka den 23 October 1815.

Andr: Hornborg

..k. d. 29. Dec. 1815 N:o 88.
Not. utsk. d. 29. Dec. ... Prod. i Sällsk. d. 2 Jan.

Allerödmjukaste Memorial.

Contracts prosten Högärevördige Herr Jacob Slottman i Kronoborg har jämte öm'd skrifvelse af den 12:te sistl. förledne April öfverskickat till mig Ett hundrade Rubel Banco Assignationer för hvilka enligt Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets i Åbo önskan bort för Sordavala församling upköpas

... dimma up:
... la allernådi
... en stort quan=
... af Kejser=
... för denna
liga ...

Församling gunstigast tillsände Trettio Rubel B:A: utsädes Potäter uphandlat, utom det att hvilka Jordbrukaren ej hvari mycket för hvar och en utdelt blifvit, samt för= en förmånlig vinsten af det samma vid skörden varit; så får jag i anledning af bemälte Sällskapets därade Skrifvelse d:d: 10 sistledne Februarii, härtil nu lägga det som följer:

1:o Vid berörde Utsädes utdelning anord= nades, att de som erhållit detsamma borde vid minsta planteringen och inbärgningen

att ibland dess medlemmar utdelas
potatoes utsäde, men som jag
ehuru efterfråga däröm på flera
orter skjett, hvarken förledne år
eller denna höst warit i tillfälle
att för dessa medel få upköpa
detta potatoes utsäde har icke
någon utdelning däraf kunnat ske;
tiden ocksa reden är för handen då
redovisningen för nemnde medel är
föreskrefven, hvarföre jag får å-
läggs att till Kejserliga Finska
Hushållnings Sällskapet i Åbo

här innelykt återsttyra aftanemnde
Ett hundrade Rubel Banco Assigna=
tioner. Sordavala den 15de Decem=
ber 1815. Gustaf Åkerblom

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet
i Åbo.

... denna ug=
... allaredan
... stort quan=
... af Kejser=
liga ... Hushållnings ... för denna
Församling gunstigast tillsände Trettio Rubel
B:A: Utsädes Potäter upphandlat; utom det
at samtelige Jordbrukaren och sina [illegible]
för hvars [illegible] utdelt blifwit, samt sä-
ra [illegible] vinsten af det samma [illegible]
skördan [illegible]; så får jag i anledning
af bemälte Sällskapets [illegible] Skrifvelse
d:d: 10 sistledne Februarii, dertil [illegible]
det som följer:
1:o Vid berörde Utsädes utdelning anord=
nades, att de som erhållit detsamma borde vid
minsta planteringen [illegible] inbärgningen

Memorial.

Sedan uti bifogade wid Sockenstämma up-
läste och godkände förtecknings-Lista allaredan
blifwit anmärkt, icke allenast huru stort quan-
tum, och för hwilket Pris med de af Kejser-
liga Finska Hushållnings Sällskap för denna
Församling gunstigast tillsände Trettijo Rubel
B:A: utsädes Potäter uphandlat, utan och
at hwilka Jordbrukare och huru myckit
för hwar och en utdelt blifwit, samt hu-
ru förmånlig winsten af det samma wid
skörden warit; så får jag, i anledning
af bemälte Sällskapets kära Skrifwelse
d: d: 10 sistledne Februarii, dertil än lägga
det som följer:
1o Wid berörde utsädes utdelning anord-
nades, att de som erhållit det samma borde icke
minder planteringen än inbärgningen

under upsyningsmäns och andra påli-
liga dertil nämnde byäldstar införande
meddelta; som och skrifvit i akttagit
2:o Såsom utsädet, som ifrån St Peters-
burg i Maii månad inskrifvits, och tid-
igare med anmälan til salu, förmy-
mits nyare af Peruvianska sorten, ...
mit till anseende mätt godt; så har ändå
skörden warit skiljaktig, och för somlige
odlarne bragt ganska liten förmån.
En del har wäl orsaken dertil warit
att ni alla haft tienligt jord till plan-
tering; men egenteligare har den myc-
ket långwariga Wärmingen efterkom-
mit Wåtväderet, som jämwäl för ...
ännu gröda här i orten warit skadlig.
3:o För Potatoes Culturens framtida fort-
gång i denna Församlingen kan ing-
enmera göra sig det bästa hopp, sedan
jordbrukarena icke allenast af föram-
de utsädets ~~[illegible]~~ wäxt, utan och af nyt
förrådets, inbärgat så mycket, att de
icke allenast sielf äro försedde för nä-
sta års utsäde, utan kunna och af
sit egande öfwerskott hielpa de til-
wentyrs ännu behöfwande. — Hwarwid
jag icke låta bli oanmärkt den skyldig-
tacksamhet, hwarmed Sockenborna med-
och mottagit den af Kejserl: Finska Hus-
hållnings Sällskapet dem förunta Penningsum-
man, hwarigenom de som hwarken ha[illegible]

af nyit förråd, eller wentat utwäg att
annorstädes förskaffa sig utsäde, numera
äro jämwäl för nästa år därmed försedde.
4:o Emedan denna Sockn finnes wäl en och
annan, som jämwäl af nyit utsädes förråd
planterat mera Potatoes än de fleste af i för-
teckningen anförde, men kan dock ingen för
det närwarande nämnas, som sig sålunda
hade framför andra genom odlingen
utmärkt, att den förtiente föreslås til
belöning.
5:o Hwarmed har jag jämwäl skolat inbe-
rätta, att de enligt ofwannämnde skrifwel-
sen af Kejserlige Finska Hushållnings Sällskapet
för Räisälä Församling sände twå hundrade
(200) Rubl: och för Sackola Ett hundrade (100) Rubel
i Banco Assignationer, äro Herrar Kyrkoherdarne
därsammastädes i behörig tid emot recepisse
tillställde.
6:o Detta åtföljer jämwäl ett Certificat öfwer
utsädes Potatoes inköp i St Petersburg, för denna
Församlings behof, för i den afsikt fögjenstigast
förlänta Penninge Summan.

Pyhäjärvi den 14:de December 1815. —
Heinr: Wilh: Wolter.

Anmärkning. — Sedan jag hunnit detta afsända
har herr Kyrkoherden Schwindt i Räisälä mig til-
känna gifwit, att han oaktadt sin bästa wilja
och trägit bemödande icke warit i tillfälle, kunna
få köpa utsädes Potatoes för bemälte Försam-
lings behof, för de af Kejserliga Finska Hushållnings
Sällskap tillsände Penningar; men att han allen-
dast skulle stå i handel, för att i nästa wår wa-
ra försedd därmed; hwarföre han och för det när-
warande icke kunde inkomma med berättelse om
Potatoes Culturens framgång. H.W. Wolter.

inkom den 14. Sept. 1816. N:o 402.
Sällsk. d. 16. Sept. utf. d. 10. Dec. [illegible]

Ödmjukaste Memorial. –

Till ödmjukt följe af Högwällofliga Hushålls Sällskapets i Åbo wördade Skrifwelse hitkommen den 22 April 1815; har jag härhos att öfwersända, Räkningar öfwer utdelade Potater; och quittencen af Herr Capitain Swartz å [illegible] som ock Extract af Socken Stämmo Protocollet; samt Postmästarens quittence öfwer post porto till Åbo, för dessa handlingar.

Kitola den 5te September 1816.

Magnus Alopaeus.

Ink. d. 1. Nov. 1816. N:o 483. 232

Laga. f. d. Flod. utf. d. 10 Dec. fin.

Ödmjukaste memorial.

Ink. d. 28. Sept. 1816. N:o 486. 230

Ödmjukaste Memorial.

Uti att förfinna, vid det jag, den 5:te i denna Månad afsåndade Räkningen angående Potaterne, qvarstadnade herr Capitain Swartz qvittence, på af honom inköpta Potater, för denna Församlings räkning; hvilket qvittence, till högvälloflige Hushålls Sällskapet, nu afgår. —

Hitola den 14:de September 1816.

Magnus Alopaeus.

N:o 51

-k. d. 1. Nov. 1816. N: 483.

Saupr. J. d. Jfod. Uttf. d.
10 Dec fin.

Ödmjukaste memorial.

...ka ma=
...rifter a
...0de fe.
...jag ...
...s det
...vilka
...n grana
...
...nat
...

Ink. d. 1. Nov. 1816. N:o 483. 232

233

Sänd. f. d. Hof. utsk. d.
10 Dec fin.

Ödmjukaste memorial.

Enligt Höglofliga Kejserliga Finska
Hushållnings Sällskapets Föreskrifter
uti Högtärade Skrifvelser af den 10:de Fe-
bruarii och 29:de December 1815, har jag
upphandlat Potäter till utsäde för det
billigaste pris som kunnat fås, hvilka
jag inom sistledne April månaden gra[…]

tis utdelte åt dem af Allmogen i den
Socken, som ikke ägde utsäde och ikke
de utvägar att annorstädes förskaff
sig, med det förbehåll, att de framdel
årligen idka och söka att utvidga dem
plantering, då jag äfven försäkrade d
att de som uti denna odling framf
andra utmärka sig, skola af Höglofl
Kejserliga Finska Hushållnings Sällsk
pet med belöning ihogkommas.
Vid utdelningen sökte jag till, att p
portionera utsädet efter storleken af
hållen, hwarföre somliga erhållit me
och andra deremot mindre.
Att de mig tillsända femtie Rubel B
Assignationer blifvit samvetsgrant a
vända, behagade Högloflige Kejserliga
Hushållnings Sällskapet, af den här bif
gade redovisningen och densamma åtf
jande verificationer, gunstigt inhämta.
Enligt Sockneboernas uttalande vid Sockn
stämman den 29de sistledne September, ska
Potäts wäxten hafva skäligen lyckats, o
ingen numera wara i behof af utsäde
nästa år. Utsikten för kulturens fortg
är god; ty åtskillige af Allmogen hafva
dan utvidgat densamma, och alla tyck
vara hogade att med alfvar idka berö
plantering. Lumäki den 7de October n
1816.

Johan Strahlman

Pr. Utskottet d. 10 Dec. fin.

Ödmjukaste Memorial!

Härmedelst får jag äran tillkänna=
gifwa, Kejserliga Högloflige Finska
Hushållnings Sällskapet, det Herr
Contracts Prosten Wolter i Pyhäjär=
vi, medelst Skrifwelse af den 11te
April 1815 tillsände mig en Summa
Penningar bestående af Twå Hun=
drade (200.) Rubel Banco Assignat.
hwilka jag erhållit den 2dra Maji

samma år, hwarwid benämd
herr Contracts Prost gaf mig til
känna, det Kejserliga Högwäl
ga Lifska Huushållnings Säll
pet bestämt dessa Peningar
uppehandlande af utsädes Po
toer, som ibland dryftiga Fö
brukare i Räisälä Sockn skul
utdelas; — Men som detta u
säde af dessa Poter, då ni kun
erhållas, och såwäl mensföh
som och den redan då snart
fallande utsånings Tid, ni til
tit mig, att ifrån längre afl
ra Orter förskaffa detsamma, at
war jag föranlåten, att då han
detta beswär ställt, med det så
sorg, att i sistledne Mars Mån
uppfylla detta uppdrag; — då
ellorsdan i Juli Månad näst
ver 1815 gjorde aftal med Före
dade Capitainen Eric Joh: Swartz

intil sistledne Mars hadde i förwalt=
ning framledne herr Generalens m: m:
Grefwe Armfeldts Kukinjemi Egen=
dom, hwilket aftal jag sedermera
medelst flera Resor skedda sammankomster
förnyade, samt erhöll flera försäkrin=
gar af sagde Capitain Swartz om
erhållande af godt Potatoes utsäde,
för hela den Peninge Suma som er=
fordrades, a Tijo Rubel Banco Ass: för
32. Kappors Tunna, hwilket utsäde
han äfwen åtog sig intill utsånings
Tiden, att förwara; — då jag nu en=
ligt detta aftal sistledne Mars me=
delst Nijo hästar till Kukinjemi Gård
som från Räisälä Prästegård är be=
lägit $3\frac{1}{4}$ mil eller $32\frac{1}{2}$ wirstar jemte
Contant betalning afterskickade, det
omtalte Potatoes utsädet, så nekad
äfwannämnde Capitain Swartz förut
nämnde Poteter hwilka de af mig ut=
skickade ni kunde emottaga, utan
återkomma med oförrättadt ärende
och som då ni mera hår i negden
att sådant quantum Potatoes utsäde

stod att erhållas, så kunde denna
utdelning i sistledne Wåhr ej ske
som jag hwarigenom på omförmält
sätt blef bedragen, och således ej
skulden till denna försummelse, så hopp
jag det Kejserl: Högwällofliga Lands-
hushållnings Sällskapet gunstigt be-
hagar hålla mig ursäktad.—
Skall Kejserliga Höglofliga Lands-
hushållnings Sällskapet än ytterlig
ei häruti behagar förlåna mig
dess förtroende, så förskaffar ja
i nästa Wåhr kunna wara i til-
fälle, att på ofwannämnde uppd
wärkställa.— Kaisala den 9de Octob
1816.

J. F. Schwindt.

Ödmjukaste Memorial

Wid det samma som jag i ödmjukaste öd-
mjukhet öfwersänder förteckningen af
wår Potatoes utdelningen i Nyslotts
och Luumäki församlingen, får jag
äfwen inberätta till Högloflige Kej-
serliga Hushållnings Sällskapet, at Po-
tatoes afskaffningen förr i år, i anseen-
de til den långwaliga torkan, som i
sommar warit, är nog helt mindre lönande
emot förra året. Nyslott den 18
November 1816

Andr: Hornborg

Ödmjukaste Memorial

Enligt föreskrift, får jag härmedelst äran att redovisa för de Nittio (90) Rubel Banco Assignationer, som af Kejserliga Hushållnings Sällskapet, till Potates Culturens upphjelpande i denna Kronobergs Socken blifvit anslagne, och jämte vördad Skrifvelse af den 10de Februari sistledit År 1815, mig tillsände.

Med dessa Medel upphandlade jag, dels ifrån Spikinniemi Gård i Kitola Socken af Herr Capitain Swartz, dels ock af hvad i Socknen varande

KronoLantmannen Herr Collegii Registrator Lantin, Nio Tunnor utsäde Potäter, till 10 Kubik Tunnor, som hosföljande Betyget deröfver utvisar.

Sedan dessa Potäter i början af sistledne April Månad, blifvit hit till Kronoborg transporterade, lyste jag genast Sockenstämma, hvarvid jag underrättade Allmogen derom, att Kejserliga Hushållnings Sällskapet, till upphielpande af den här i Landet ej [illegible] så upperliga Näringgren, Potatoes Odlingen, höggunstigast bestämt och mig tillsändt Nittio [illegible] Rubel Banco Assignationer, för att med dessa [illegible] uppkandla, och ibland driftiga Jordbrukare, som äro [illegible] gade för denna Odling och förbinda sig att achtgifva [illegible] gent den fortsätta, utdela Potatoes utsäde, [illegible] dem försäkran, att Kejserliga Hushållnings Sällskapet med Belöning vill ihogkomma dem som [illegible] hunnit fram för andra utmärka, och tillsade [illegible] männerne, att en hvar i sitt district, gjorde sig derutted om så beskaffade Jordbrukare, och hos mig till utsäde erhållande, namngifva.

Uppå Sexmännernes uppgift, utdelte jag form de Nio Tunnor utsäde Potäter, på sätt härhosföljande Utdelnings Lista utvisar. — Denna Lista har jag uti anstäld Sockenstämma för Allmogen uppläst, och sedan den till alla delar blifvit godkänd, låtit densamma af Vederbörande verificeras.

Det har väl kunnat hända, att många mindre förtjente vid detta tillfälle blifvit delaktig af denna Välgerning; men utom dess att de förmögnare och driftigare Jordbrukare till egit behof ägt utsäde Potäter, och altså icke tarfvat denna hjelp, trodde jag det vara billigast, och med Kejserliga Hushållnings Sällskapets välgörande Afsigt öfverensstämmande, att låta den fattigare, ehuru likväl [illegible] mindre driftiga Jordbrukaren, som icke ägt förmögenhet att förskaffa sig detta utsäde, blifva delaktig deraf, och derigenom gifva honom tillfälle och uppmuntran till denna så nyttiga Växts framtida Odling.

Efter förrättad inbergning, har jag efterfrågat, huru Kulturen lyckats? men beklageligen erhållit det svar, att Potatoes Odlingen, för den

långvariga torka i sistlidne Sommer, vardt nog lite
lönande, och i allmänhet icke öfverstigit 12te à 14
Kornet i växt.

Emellertid tycker härvarande Landtmannen få
lust för denna Odling, så att numera rätt få finn
i denna Socken som icke mer eller mindre idkar den
med, och detta gifver det säkraste hopp till denna
ypperliga Näringsgrens framtida fortgång.

Med vördnadsfullaste tacksamhet erkänner härv
Allmoge Kejserliga Hushållnings Sällskapets välgör
Omsorg för detta Landets väl, och för mig, å All
mogens vägnar, härmedelst ödmjukaste frambära
samma för Kejserliga Hushållnings Sällskapet.

Kronoborg d. December 1816.

Jac. Joh. Slottm

Not. Afsk. d. 5. Martii sed.

Embets Memorial!

Till fullgörande af ärade Skrifvelsen, date-
rad den 24 Januarii sistlidet år, får Jag härhos
bifoga Redogörelse öfver de af Kejserliga Hus-
hållnings Sällskapet, till Potatoes culturens be-
främjande här i Länet, anslagne medel för
de trenne sist framflutne åren, äfvensom Jag
hörsammast får Kejserliga Hushållnings Säll-
skapet derom underrätta: att, enligt samtelige
Krono Befallningsmännens inkomne Rap-
porter, följande Hemmans brukare ännu fin-
nas, hvilka icke idka Potatoes odling;
nemligen, i Wiborgs Socken 58. i Måhla Soc-

ken 110, i Walkjärvi Socken 77, i Nykyrka Socken 11, i Kivinemajärvi kapell 122, i Björkö Socken 150, i Kackis kapell 161, i St Andrä Socken 539, i Walkeala Socken 4, i Aucholas Socken 152, i Raudjärvi Kapell 18, i Jäskis Socken 723, i Säminge Socken 12, i Kerimäki Socken 35, i Sackola Socken 56, i Pyhäjärvi Socken 52, i Räisälä Socken 57, i Hiitola Socken 50, i Kronoborgs Socken 297, i Jaakimvara Socken 181, i Parickala Socken 250, i Sordavala Socken 1061, i Uguniemi Socken 337, i Ruskeala Socken 440, i Suojärvi Socken 332, i Sallmis Socken 600; samt i Impilaks och Suistamo Socknar 836.

Att Gouvernements Secreteraren Ivan Kregloi, Enke Fru Juliana Winter och Bonden Adam Adamsson Rämilä från Räisälä Socken, Collegii Registratoren Petter Lambin från Kronoborgs Socken, Bönderne Johan Wäsänen och Jonas Huolman från Jaakimvara Socken, Adam och Göran Kondulainen från Lamäki Socken Carl Autila, Petter Yrjölä och Thomas Kattila från Hiwikoski By i Pyhli Socken samt vice Pastoren Daniel Selan i St Andreä Socken, med särdeles åhoga uppdrifvit productionen af Potäter och förvarat deraf en större mängd till utsäde för eget och andras Behof, samt derigenom gjort sig förtjente af Kejserliga Hushållnings Sällskapets Belöning och uppmuntran, och: att tillståndet med Potatoes culturen här i Länet för det närvarande år enahanda med hvad min företrädare i Embetet till Kejserliga Hushållning Sällskapet aflåtne Skrifvelse af den 10. Maji 1811 innehåller; dock att något tillskott utöfver sista årets behållning, i afseende å frö Potatoes uppländande för Sordavala, Parickala, Sallmis, Suistamo, Suojärvi, Ruskeala och Uguniemi Socknar, icke är af nöden, så vida större qvantum Potäter, än hvartill samma behållning kunde förslå, icke står

att erhållas hvarken uti Sordavala eller Kexholms Härader. Landtcancelliet i Wiborg den 21. Januarii 1817.

Carl Walleen

Jor. Lomblad

N:o 181

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet

Lekt. d. 2. Maj s. å. – Bol. U. d.

Embetz Memorial!

De af Kejserliga Hushållnings Sällskapet uti Dess Mig aflåtna Skrifvelse den 5:te sistledne Martii, infordrade verificationer, hvilka vid granskningen af Collegii Secreteraren och Krono Befallningsmannen Elfvings inlemnade Räkning öfver inköp och utdelning af Potatoes, saknats, får Jag äran härjemte Kejserliga Hushållnings Sällskapet tillsända. Lands Cancelliet i Wiborg den 15. April 1817.

Carl Walleen

Jor. Lomblad

N:o 1067.

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

År 1817 den 18de Maij, som war Dca Exaudi, blef efter förutgången behörig kungörelse derom, laglig Sockenstämma hållen uti Jockimvaara Församling.

= =

§ 2.

Vidare gaf undertecknad curam gerens närvarande Församlings ledamöter till känna, att Herr Landshöfdingen och Riddaren Walleen anmält hos Keiserliga Finska Hushållnings-Sällskapet, huru Kronobetjeningen uti Länet

… Bönderne
… Järvi by, så
… tatoes plan-
… nen som Hög-
… at anmälas
… gar belöning,
… att vid en
… rner Lanka
… om potatoes
… något fått
… t. –
… mar svarade
… åren och Jo-
… flige män
… i öfrigt jord
… supra.
… r

…uk. d. 14. maji 1817.
…Expe. d. 16. maji. s. a.
…pl. N. d. 23 okt. s. a.

№ 390.
242

Det
Högt Respectiva Kejserlige Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

Undertecknad anser sig vara Kejserl. Finska Hushållnings-Sällskapet, hwilket med Dess osparda Omsorgsfulla nit så mycket intresserar sig för allehanda nyttige Upptäckter,

År 1817 den 18de Maj, som var Dca Exaudi, blef efter förutgången behörig kungörelse derom, laglig Sockenstämma hållen uti Jaakimvaara Församling. —

= =

§ 2.

Vidare gaf undertecknad coram gerens närvarande Församlings ledamöter till känna, att Herr Landshöfdingen och Riddaren Walleen anmält hos Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskapet, huru Kronobetjeningen uti Länet

skyldig att sordsamt meddela följande lilla förs
som han sjelf af en händelse kommit att g
för att alldeles betaga Potatoes den widriga och
bäska smak, som finnes i somliga arter, i h
delse en sådan upptäckt ej redan, vore kom
nen till Kejserl. Hushållnings Sällskapets vet
hwarförutan jag får i ödmjukhet sådant kor
ligen till upplysning lämna, nemligen: att
jag för 2ne år tillbaka hade en sort Potatoes som
war mycket bäska, hwaraf jag lät sätta en
af dem genast om hösten under golfwen af
sådane rum som eldades och hwars botten
försedde mulldankar, hwarest de sedan öfw
wintern, och af den mycket warma de hade
jade de tidigt att gro, så att grodden utsänings
tiden war från ett quarters till half alns l
deremot förwarade jag en annan del i wanlig
gropar, så att de utsänings tiden knappast
hade ännu till grodd. Om waren lät jag

plantera begge desse sorter i lika jordmån, hwarefter jag om hösten wid inbärgningen erfor att den utgrodda sorten hade alldeles förloradt den bittra, bäska smaken, men deremot den sednare som ej hade utgrodt bibehöll dess wanliga bittra smak. Hwarföre jag till försäkrande om sådant werkeligen härrörde af den mycket utwäxten af grodden, åter året derpå förfor på samma sätt med den ännu bäska sorten och spordo riktigt den önskade werkan, så att ej det minsta mera deraf kunde kännas af den bittra smaken de i första början hade. —

Om detta lilla försök för andra så säkert lyckas som för mig, och är det första i ofwanomrörde afseende, skall jag anse mig lycklig att ock till en ringa del i hafwa med mit bemödande förwarat mig ett minne i Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets Analer! —

E. J. Sederholm
Arrendator of Lieikala Godset

' Bönderne
Tjärvi by, så
tatoes plan-
nen som Hög-
ial anmälan
gar belöning,
att wid en
rner Lanka
' om potatoes
nägot fått
s. —
mar swarade
ånen och Jo-
itlige män
i öfrigt jord
' hupra
v

År 1817 den 18de Maj, som var Dca Exaudi, blef efter förutgången behörig kungörelse derom, laglig Socknestämma hållen uti Jachimvaara Församling.

= =

§ 2.

Vidare gaf underteknad curam gerens närvarande Församlings ledamöter till känna, att Herr Landshöfdingen och Riddaren Walleen anmält hos Keiserliga Finska Hushållnings-Sällskapet, huru Kronobetjeningen uti Länet hos Herr Landshöfdingen recommenderat Bönderne Johan Waisänen och Jonas Homan, från Tjärvi by, såsom förtjente, att för deras utmärkta potatoes plantering med belöningar ihogkommas. men som Högbemälte Sällskap icke uppå en endast privat anmälan utan publik verification kan utdela någon belöning, så är underteknad curam gerens anmodat, att vid en allmän Socknestämma inhämta Sockneboernes tanka öfver ifrågavarande Personers förtjenst om potatoes odlingen, samt huruvida de för öfrigt på något sätt såsom driftige jordbrukare sig utmärkt. –

Närvarande Församlings medlemmar svarade härpå, att bemälte bönder Johan Waisänen och Jonas Homan äro allmänt kände för driftige män såväl uti Potatoes odlingen som äfven i öfrigt jordbruk. upplärst och vidkänd. actum ut supra.

På Socknestämmans vägnar

Gustaf Melart
v. Pastor och curam gerens

Peter Kexarais
kyrkoseman
Kei

Matts Suoxar
kyrkoseman
III

Gabriel Tapanain
namndeman
K

Johan Toloxi
joh. T.

Peter Homan
ᘔ

Att bonden och Häradsnämndeman Jonas Thomasson Homan
ifrån denne Församlings Tjärvi by, född år 1782, samt bonden
Johan Mattsson Waisänen, af samma by, född år 1775, äro
välfrägdade, samt under en försvarlig Christendoms Kunskap och
klanderlös lefnad, uti sin tillbörlig ordning njutit nåde-
medlen; sådant varder på begäran härmedelst intygadt.
Jochimvaara Pastorat den 4de December 1817.

Gustaf Melart
v. Pastor och curam gerens

I anledning af Kejserliga Finska Hus=
hållnings Sällskapets, högtärade Skrifvel=
se af den 5te Martii detta år, hvaraf=
framgår bonden Adam Adamsson Kännäli,
som af Herr Landshöfdingen och Riddar=
ren Walleen, på Krono Betjeningens re=
commendation, blifvit wid Kejserliga Fin=
ska—

ink. d. 8. Mars 1818. N:o 210. 250

ink. d. [illegible] Aug. 1817 N:o 531. 246

Prot. utfl. d. 23 Oct. fem

Van. utfl. d.

Till det Högloflige Kejserliga Hushålls Sällskapet i Åbo.

Till det gunstiga åtanke hwarmed Högloflige Kejserli=
ga Hushålls Sällskapet täckts behedra undertecknad medelst
öfwersändandet af en hedrande Skrifwelse samt dess inne=
liggande Silfwer Sigill till minnet af en förtjent Landtman,

I anledning af Kejserliga Lantbrukshus=
hållnings Sällskapets, högtärade Skrifvel=
se af den 5te Martii detta år, hvarjf=
fäste Bonden Adam Adamsson Kännäli,
som af Herr Landshöfdingen och Ridda=
ren Walleen, på Krons Betjeningens re=
commendation, blifwit wid Kejserliga Lan=
tbr[illegible] —

så jag ären kommit att afbörda min ödmjukaste

fägelse. Hwad undertecknad kunnat werka til

Potatoes odlingens befrämjande, eller hädre sagt, på

gynnande, förtjenar egenteligen ännu ej någon särdeles

uppmärksamhet, ty denna Sockens Åboer äro ännu i

gre kunnige i Potatoes planteringen, än att de fläste

om jag så får säga, kommit i smaken deraf. Säga

gre kunnigen är jag sjelf, för det att jag först i tredje

ret är Disponent af Capellans Colet i St. Andreæ; så wida

har jag ändteligen bragt att jag i sistledne Wår war bland

St. Andreæ Boer den som aldra mäst sådde ut Potatoes,

nämligen 1 Tunna och 6 Kappar, och hade säkerligen sådt ännu dubbelt

så mycket, men medlidandet öfwer de fattigaste i Allmogen

som ej hade wår utsäde af någon sort, gjorde att mitt utsäde

förråd war mindre som det hade warit tjenligt, ford att tingen

Ifrigt får jag i renaste uprigtighet och utan all

ringaste gora mig till, försäkra det Högloflige Kejserliga

---

ank. d. 8. Mars 1818. N:o 210.

247

Hushållnings Sällskapet, att jag så mycket mitt Kall och

Embets Stilla tjudt tiu att lärka meniga man tiu Industrie

och förnuftigt begagnande af de rika Naturens fonder som

jorden tjener; i sådant afseende har jag låtit förfärdiga åker=

bruks redskap sådana som ej ännu någon i Allmogen äger,

såsom Wältra med järn piggar, en harf af samma egenskap,

spinning af torf och ris m.m.

Jag har och med någon ansträngt sökt att gagna Allmogen

nämligen med Vaccination. Det war i sommaret år 1814

som jag flitigt arbetade på att få allmogens qwinnfolk be=

kanta med denna preserwatifska koppsmittan: utan af sjelf

på arfwode ingen hade jag med Klockarens biträde, dock mäst med

egen hand öfwer trehundra barn inom sex månader; och ehuru

qwinnorna i början woro, sasom skygga sanct dolde undan si=

na barn, så begwämde sig somliga omsider dock så wida att

de med skarpa synålar sjelfwe vaccinerade sina barn med lyck=

lig effect. Af detta försöket slutar jag, att det ej skulle

blifwa någon särdeles swårighet att få vaccination genom Al=

gens qwinnfolks egen handtering på ett beständigt fält i gång.

Inwärdning af Kejserliga Linköpings Hushåll=

hållnings Sällskapet, Högtärade Skrifwel=

se af den 5:te Martii detta år, bortwå=

rande Bonden Adam Adamsson Kannäli,

som af Herr Landshöfdingen och Riddare

van Walleen, på Kronobetjeningens re=

comendation, blifwit wid Kejserliga Linkö=

ping —

klockare i församlingen genom flyttning af hwarjemte
hållande borde endast rigtera att regementet [illegible]
[illegible] wid egtarne och att hans [illegible] synnerhet [illegible]
tiden efter [illegible] på aflägsnare trakter i hwilken [illegible]
regementet [illegible] [illegible], då hade mödrarne [illegible]
at [illegible] regementet utan [illegible] och blefwe [illegible]
som lämnade att regementet [illegible] bära.

Jag recommenderar mig Det Högloflige Kejserliga Hushållnings Sällskapets framdeles högtwördade förtroende och ynnest, jemte försäkran om min tjenstfärdighet till alt hwad man ringa förmögen förmå.

Med djupaste wördnad förblifwer jag att wara
Det Högloflige Kejserliga Hushållnings Sällskapets

alldraödmjukaste tjenare
Daniel Sal[illegible]

S:t Andreæ d. 10. Julii 1817.

[illegible]nk. d. 8. Mars 1818. N:o 210. 250

Pot. Utfk. d. 14. Juli

Embets Memorial!

[illegible]nk. d. 5. Aug. 1817. N:o 240. 248.

Pot. Utfk. d. 23. Okt. [illegible]

Till
Kejserliga Högloflige Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo!

Ödmjukaste Memorial.

I anledning af Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets högtärade Skrifvelse af den 5te Martii detta år, hwaraf [illegible] bonden Adam Adamsson Kännäli, som af Herr Landshöfdingen och Riddaren Walleen, på Kronobetjeningens recomendation, blifwit wid Kejserliga Finska [illegible]

ulstärn,
nde Be-
ortdela,
är jag
hattelse
; men
Kom-
derbörande,
jag icke
[illegible]
att,
nköp

…nk. d. 8. Mars 1818. N:o 210.

Pos. Utfk. d. 14. Feb

Embets Memorial!

Plockard i församlingen genom Pastorn alswarsamma
hallande, borde endast rejsteva att vaggin ämnet ståndi
mede, håller wid sig ock, och att med sparsamhet …
tiden efteråt … på aflägsnare trakter i socken …
regimen någon inbyggare; då hade mödrorna tid …
at åtkomma vaccinationen utan swårighet och blefwe …
som läkade att vaccinera sina barn……

hushållnings Sällskapet, såsom an…
tig Potatoes Planterare till distinkt…
anmäld, har jag wid en allmä…
Sockne-Stämma efterfrågadt sagda …
nåli, men som han ej finnes in…
denna Socken, utan skall enligt …
Petjoningens berättelse wara bo…
inom Kexholms Pastorat; så h…
jag ej kunnat widtaga någon å…
gärd, beträffande utredandet a…
nämnde hännäli drift i Pota…
Planteringen m: m: hwilket …
mot i ödmjukhet berättas. …
la den 10de Julii. 1817. J. H. Schwind…

…ljsörs,
…node Be,
…utdela,
… är jag
…erättelse
…; men
…tllom,
…nderbörare,
…jag ikke
…ning
…alt,
…nköp

[illegible] tilsökand i församlingen genom Pastoret alfwarsamt [illegible]
hållande borde endast rigtas att [illegible] annat stam[illegible]
[illegible] hällre wid [illegible] och att [illegible] synnerhet w[illegible]
tiden efter [illegible] på afflegsnare trakter i hwilken [illegible]
regionen någon [illegible] då hade mödrarna till [illegible]
at åtkomma [illegible] utan swårighet och blefwe [illegible]
som läkade all regionen [illegible] barn [illegible]

Pol. Utsk. d. 14. Juli

Embets Memorial!

I anseende till bristande fullständiga verificationer till en del Krono Befallningsmäns Redovisningar öfwer utdelade frö-Potatoes för sistledit år, är jag ännu icke i tillfälle att afgifwa Berättelse om Potatoes culturen förflydne år; men så snart berörde verificationer inkommit och hwarom Ordres till Wederbörande Krono Fogdar afgått, skall jag icke underlåta att omförmälte Redovisning afgifwa. — Emedlertid önskade jag att, i afseende å frö-Potatoes uppköp

för innewarande år, till Sordawalla, Salmis, Suistamo, Suojerwi, Ruskiala, Unguniemi, Parikkala, Mohla och Björkö Socknar för Sjuttio fem à Ett-Hundrade Rubel till hwardera, erhålla åtta à Nio Hundrade Rubel Banco Assignationer, dem Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet alltså ville benäget meddela, tillsända ju förr dess heldre, på det liden till Potatoes uppköp och transporterande icke måtte gå förlorad innan Sommarföret inträffar. Wiborg, å Lands Cancelliet den 4de Martii 1818.

Carl Walleen

J. Sundstedt

№ 630.
Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

År 1818 den 10 Maji, som war 6te Söndagen efter Påsk, blef, efter slutad Gudstjenst uti Kexholms Stads- och Lands-Församlings kyrka, samt dertill förut lagligen utlyst termin, med anledning af Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskapets, uti dess den 6. November näst förlidit år, till undertecknad Kyrkoherde afsände skrifwelse, derom gjorde begäran, allmän Sockne stämma hållen, i afseende å utredningen deraf, huruwida Bonden, wice Lagmans Nämndemannen och Byäldste Adam Adamsson Rämäli, på sätt Högwälborne Herr Landshöfdingen och Riddaren Carl Walleen i grund af wederbörande Krono Betjenters gjorda uppgift, hos Högwälbemälde Sällskap skall anmält, till så stor del utmärkt sig uti Potatoes Planteringen framför sina öfriga Sockneboer, att han, till belöning och distinguerande, derföre med skäl kunde föreslås; Närwarande härwid, utom Herrar Krono Befallningsmännerna i Kexholms Medeldels och Södra Häradet, Carl Fröberg och Johan Petter Björkelund, samt Kyrkowärden Hans Ruin och Kyrko-Rotmännerna, jemwäl större delen af ofwanbemälde Stads- och Lands-församlings församlade Medlemmar och Allmoge. —

Protocollet härwid, fördt af underskrifwen församlingens Kyrkoherde.

Efter det samteliga församlade wederbörande, blifwit närmare underrättade om ändamålet af denna Sockne-stämma, samt upplysning meddelts, det Herr Krono Befallningsmannen Fröberg, såsom då warande Kronofogde i f: d: hela Kexholms Härad, i anledning af framme-

Coll.

blifwa hos Landshöfdingen och Riddaren Stjernwall, hwem wårom gifwa uppdrag, bland flera andra, jemwäl anmält förbemälte Adam Rannäli till ifrågawarande belöning, yttrade sig alle tillstädes warande församlingens medlemmar, samringen likmätigt: att merabemälde Bonden, wice Lagmans Kammarmannen och Byens Äldste, Adam Adamsson Rannäli; hwilken bebor en Krono-Hemmans del uti Perno, twå werst ifrån Kyrkans Stad belägna by, bestående endast af $\frac{27}{256}$ dels Åders eller Mantals Ränta, icke allenast, i synnerhet under de sednaste åren, framför sina öfriga By- och Sockneman, utmärkt sig genom Potatoes Plantering samt en förbättrad Åker- och Ängs-skötsel å Byens nog snäfva område af ägor, utan ock å dess innehafwande Hemmans del, uppfördt och inredt en rökfri, med tegel och öfrigt tillbehör försedd stuga, men har å orten ordentlig, Gästa-Stuga, ofwanesom han, i egenskap af Byens Äldste i det nogaste iakttagit och befrämjat god ordning, sparsamhet flit och god sämja bland sina öfriga, jemwäl, framför andra Byens Innewånare något bättre byggda Gården; I följd hwaraf han Adam Adamsson Rannäli, till någon belöning för sig sjelf samt [illegible] uppmuntran till [illegible] för andra idoga Landtbrukare, ofwan med fullt skäl anses böra wara berättigad, till Allmänhetens aktning och någon [illegible]lig belöning eller distinctions-tecken erhållande, af Höga Wederbörande.

Hwarefter tillsades wederbörande, att nästa Söndag eller Pingst dagen, efter sluted Gudstjenst här i Kyrkan, åter sammanträda,

och detta Sockenstämmo Protocoll, komma att justeras och underskrifwas.

Den 17: Maji, Pingstdagen, blef, till följe af ofwan wedtagne beslut efter sluted Gudstjenst föregående Sockenstämmo-Protocoll, offentligen uppläst, på Finska uttolkadt, justerat, widkändt och på sätt som följer underskrifwit, intygas. Tid och Ort förestrifwne —

På Sockenstämmomännernes wägnar:

Joël Stubbe.
Kyrkoherde.

Carlsberg

A. Hjernström

Hans Rein
Kyrko-Wärd.

Magnus Berg
Sockne-Nämndeman

Michaël Tyra
Sockne-Nämndeman.

Mathias Rautiain.
Kyrko-Väktare.

Henric Nyri.
Byens Äldste.

MA

Samuel Jäskeläin.
Bonde.

Adam Wuokelain.
Nämndeman.

Till
Högloflige Kejserlige Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo!

Ödmjukaste Memorial!

Emedan Högloflige Kejserlige Finska Hushållnings Sällskapet, genom Herr Contracts Prosten Wolter i Pyhäjärvi, den 2dra Maji år 1815, behagadt tillsända mig en Summa af Twå (200.) Rubel Banco Ass: till utsädes Potatoes uppehandling och utdelning inom

detta Pastorat. — och som jag åren
1815 och 1816, detta respective ingedrag
ei kunnat wärkställa, af de orsa=
ker jag under den 9de October 1816
haft äran, till Kejserliga Finska
hushållnings Sällskapet att anmä=
la. — Så har jag nu nästledit
år 1817 om Wåhren, warit i tillfälle
att kunna utdela, utsädes Potatoes
till Jordbrukare innom denna Socken
för Sextio Rubel 20. Cop: och denna
sistledna Wåhr åter för Ett hundrade
Sex Rubel 86. Cop: (med Potatoes Trans=
porten inberäknad) som utgjör in
Summa Ett hundrade Sextio Sju Ru=
bel 6. Cop: alltså återstår hos mig
än, af ofwannämnde 200. Rubel
Trettio Twå Rubel 94. Cop: för dessa

återstående Penningar skall jag i in=
kommande Wåhr besörja utsädes Potatoes
utdelande härstädes, och sedan hafwa
äran, till Kejserliga Finska hushåll=
nings Sällskapet att i ödmjukhet öfwer=
sända berättelse jemte behörig Redo=
ning öfwer ofwannämnde mig tillsän=
de Penningar. — Härjemte har jag äran
att tillkännagifwa, det Potatoes in=
bärgningen i förledit år 1817 war
i denna Socken lönande, men där=
mot i denna höst mindre förmån=
lig, — hwilket att jag härmedelst
har äran, i djupaste ödmjukhet att
berätta. Räisälä den 6te October
1818.

F. C. Schwindt.